

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MANAGEMENT FIREM

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE/TITLE OF THESIS

Srovnání daňového systému v České republice a v Itálii.

TERMÍN UKONČENÍ STUDIA A OBHAJOBA (MĚSÍC/ROK)

Říjen 2021

JMÉNO A PŘÍJMENÍ STUDENTA / STUDIJNÍ SKUPINA

Zuzana Pecháčková / MF 30

JMÉNO VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

RNDr. Ing. Jiří Dobrylovský, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ STUDENTA

Odevzdáním této práce prohlašuji, že jsem zadanou diplomovou práci na uvedené téma vypracovala samostatně a že jsem ke zpracování této diplomové práce použila pouze literární prameny v práci uvedené.

Jsem si vědoma skutečností, že tato práce bude v souladu s § 47b zák. o vysokých školách zveřejněna, a souhlasím s tím, aby k takovému zveřejnění bez ohledu na výsledek obhajoby práce došlo.

Prohlašuji, že informace, které jsem v práci užila, pocházejí z legálních zdrojů, tj. že zejména nejde o předmět státního, služebního či obchodního tajemství či o jiné důvěrné informace, k jejichž použití v práci, popř., k jejichž následné publikaci v souvislosti s předpokládanou veřejnou prezentací práce, nemám potřebné oprávnění.

Datum a místo: 30. 6. 2021, Praha

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych tímto poděkovala vedoucímu diplomové práce za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytl při zpracování mé diplomové práce.

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SOUHRN

1. Cíl práce:

Hlavním cílem diplomové práce je najít nejvýznamnější rozdíly v systému zdanění příjmů fyzických osob v České republice a v Itálii.

2. Výzkumné metody:

Získávání informací z odborných zdrojů zejména Finanční správa v ČR a Agenzia delle Entrate, která má na starosti správu daní v Itálii. Zjištění daňových výnosů daně z příjmu v ČR a v Itálii za rok 2019 a zpracování těchto dat graficky. Zjištění struktury daně z příjmu FO v ČR a v Itálii. Stanovení příkladů, které budou v DP zpracovány. Stanovení přepočtového kurzu, pro možnost vzájemného porovnání. Provedení výpočtů daňové povinnosti poplatníků daně z příjmu ze závislé činnosti v ČR a Itálii. Porovnání výsledků výpočtů daně z příjmu FO v ČR a v Itálii **pomocí efektivní sazby daně**, což je veličina, pomocí které se měří dopad daně. Výpočet daňové povinnosti za zdaňovací období 2005, 2020 a 2021 a porovnání výsledků pomocí efektivní sazby daně. **Stanovení nejvýznamnějších rozdílů v systému zdanění příjmů fyzických osob v ČR a v Itálii.**

Výsledky výzkumu/práce: Daň z příjmů fyzických osob v ČR je **lineární** a její výše činí **15 %**. Pro roční příjmy, které ve zdaňovacím období 2020 překročily částku 1 672 080 Kč, je nutné aplikovat solidární zvýšení daně ve výši 7 %. Daň z příjmu FO v Itálii je **progresivní** a má celkem 5 daňových pásem ve výši **23 %, 27 %, 38 %, 41 % a 43 %**. Kromě samotné daně z příjmu mají v Itálii progresivní charakter rovněž i daňové slevy, zejména slevy standardní (na poplatníka a jím vyživované osoby), a dále také některé slevy nestandardní. Daňový výnos daně z příjmu FO v ČR činil v roce 2019 **23 %** z celkových daňových příjmů, daňový výnos této daně v Itálii pak představoval **41 %** z celkových daňových příjmů.

V Itálii odvádí daň z příjmů také důchodci, 26 % příjmů daně z příjmu FO za rok 2019 FO v Itálii pocházelo z odvodů ze starobních důchodů. V ČR byl v roce 2019 daňový výnos daně z příjmu FO pocházející ze starobních důchodů naopak zcela zanedbatelný (menší než 0,03 %). V ČR dělá za zaměstnance daňové vyrovnání zaměstnavatel, který jim pak zasílá daňový přeplatek ve výplatě za březen. Při podání DP přes FÚ zasílá FÚ přeplatek **do 30 dnů** od 1.4.2021 (nebo od efektivního data podání DP). V Itálii poplatníkům zaměstnavatel DP nezpracovává. V případě, že mají daňový přeplatek, dostanou ho od svého zaměstnavatele ve výplatě za měsíc, který následuje po podání DP. Pokud ale zaměstnavatel nemá dostatečnou daňovou kapacitu, může vrátit daňový přeplatek po částech například po 100 EUR v jednotlivých výplatách. Tu část přeplatku, kterou zaměstnavatel nestačí vyplatit, potvrdí do potvrzení o ZP jako daňový kredit, který si poplatník převede do dalšího zdaňovací období. Pokud poplatník nemá zaměstnavatele vyplácí přeplatek Agenzia delle Entrate nejpozději do 31. 12. 2021. Pokud je poplatník podnikatel nebo osoba, který má příjmy ze závislé činnosti a má povinnost podat DP pomocí Modello Redditi obdrží přeplatek prostřednictvím Agenzia delle Entrate **do dvou let po podání přiznání.**

3. Závěry a doporučení:

Zcela zásadním rozdílem mezi oběma daňovými systémy a dále rovněž i velkou předností italského daňového systému je jeho progresivní charakter. Ten slouží jako vestavěný stabilizátor fiskální politiky, který v České republice bohužel v posledních letech schází. Dalším významným rozdílem a tentokrát předností českého způsobu zdanění daně z příjmu FO je jeho jednoduchost a transparentnost. Z výsledků výpočtů provedených v analytické části práce vyplývá, že efektivní zdanění poplatníků daně z příjmu FO v Itálii je mnohonásobně vyšší než zdanění poplatníků. Efektivní sazba zdanění v roce 2020 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka byla v Itálii **22,46 %**, v České republice činila jen **14,25 %**. Efektivní sazba zdanění a při uplatnění daňové slevy na poplatníka a dvě vyživované děti byla v Itálii **17,77 %**, v České republice to bylo pouze **6,16 %**. Výše efektivního zdanění **pro zdaňovací období 2021** při průměrné mzdě a uplatnění daňové slevy na poplatníka, činí v Itálii **22,30 %**, v České republice pak to je jen **8,42 %**. Efektivní sazba zdanění v roce 2021 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka a dvě vyživované děti činí v Itálii **17,55 %**, v ČR je to pouhých **0,24 %**. Toto zjištění může vzbuzovat obavu, že daň z příjmu FO v České republice tak, jak vstoupila v platnost od 1. 1. 2021 nedokáže splnit jeden z základních požadavků, který je na tuto daň kladen, a tím je **zajištění dostatečného daňového výnosu.**

KLÍČOVÁ SLOVA

Daně, Daňový systém, Daň z příjmu fyzických osob

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SUMMARY

1. Main objective:

The main goal of the diploma thesis is to find the most significant differences in the system of personal income taxation in the Czech Republic and in Italy.

2. Research methods:

Obtaining information from professional sources, especially the Financial Administration in the Czech Republic and the Agenzia delle Entrate, which is in charge of tax administration in Italy. Determination of income tax revenues in the Czech Republic and Italy for 2019 and processing of these data graphically. Finding out the structure of personal income tax in the Czech Republic and in Italy. Determination of examples that will be processed in the diploma thesis. Determination of the conversion rate, for the possibility of mutual comparison. Carrying out calculations of the tax liability of taxpayers of income tax from dependent activity in the Czech Republic and Italy. Comparison of the results of personal income tax calculations in the Czech Republic and in Italy using the effective tax rate, which is a quantity by which the impact of the tax is measured. Calculation of tax liability for the tax periods 2005, 2020 and 2021 and comparison of results using the effective tax rate. Determination of the most significant differences in the system of personal income taxation in the Czech Republic and in Italy.

3. Result of research:

The personal income tax in the Czech Republic is linear and its amount is 15%. For annual revenues that exceeded CZK 1,672,080 in the 2020 tax period, it is necessary to apply a solidarity tax increase of 7%. Personal income tax in Italy is progressive and has a total of 5 tax bands of 23%, 27%, 38%, 41% and 43%. In addition to the income tax itself, tax rebates in Italy are also progressive, especially standard rebates (for the taxpayer and his dependents), as well as some non-standard rebates. In 2019, the tax revenue from the personal income tax in the Czech Republic amounted to 23% of total tax revenues, while the tax revenue from this tax in Italy represented 41% of the total tax revenues.

In Italy, pensioners also pay income tax, 26% of personal income tax incomes for the year 2019 in Italy came from old-age pension contributions. In the Czech Republic, in 2019, on the other hand, the tax revenue from personal income tax from old-age pensions was completely negligible (less than 0.03%). In the Czech Republic, the tax compensation is made for the employee by the employer, who then sends the tax overpayment in the payment for March. When submitting a tax return via the revenue authority, it sends this overpayment within 30 days from 1.4.2021 (or from the effective date of submitting the tax return). In Italy, the employer does not process tax returns for taxpayers. If they have a tax overpayment, they will receive it from their employer in the payment for the month following the submission of the tax return. However, if the employer does not have sufficient tax capacity, he may return the tax overpayment in installments, for example, EUR 100 in individual payments. The part of the overpayment that the employer is not able to pay will be confirmed in the certificate of health insurance as a tax credit, which the taxpayer will transfer to the next tax period. If the taxpayer does not have an employer, he pays the Agenzia delle Entrate overpayment no later than 31 December 2021. If the taxpayer is an entrepreneur or a person who has income from dependent activity and is obliged to submit a tax return using Modello Redditi, he will receive an overpayment through the Agenzia delle Entrate within two years.

4. Conclusions and recommendation:

The fundamental difference between the two tax systems and also the great advantage of the Italian tax system is its progressive character. It serves as a built-in stabilizer of fiscal policy, which unfortunately has been lacking in the Czech Republic in last years. Another significant difference and this time the advantages of the Czech method of taxation of personal income tax is its simplicity and transparency. The results of the calculations performed in the analytical part of the work show that the effective taxation of taxpayers of personal income tax in Italy is many times higher than the taxation of taxpayers. The effective tax rate in 2020 at the average wage and when applying the tax rebate to the taxpayer was 22.46% in Italy, and only 14.25% in the Czech Republic. The effective tax rate and when applying the tax rebate to the taxpayer and two dependent children was 17.77% in Italy, and only 6.16% in the Czech Republic. The amount of effective taxation for the tax period 2021 at the average wage and the application of a tax credit per taxpayer is 22.30% in Italy, and only 8.42% in the Czech Republic. The effective tax rate in 2021 at the average wage and when applying the tax credit per taxpayer and two dependent children is 17.55% in Italy, and only 0.24% in the Czech Republic. This finding may raise concerns that the personal income tax in the Czech Republic, as it entered into force on 1st January 2021, will not be able to meet one of the basic requirements imposed on this tax, which is to ensure a sufficient tax revenue.

KEYWORDS

Personal income tax, Tax system, Taxes

JEL CLASSIFICATION

K34, J31

Vysoká škola ekonomie a managementu
Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení:	Zuzana Pecháčková
Studijní program:	Ekonomika a management (Ing.)
Studijní obor:	Management firem
Studijní skupina:	MF 30
Název DP:	Srovnání daňového systému v České republice a v Itálii
Zásady pro vypracování (stručná osnova práce):	1 Úvod 2 Teoreticko – metodologická část 2.1 Daně a daňový systém státu 2.2 Daň z příjmu fyzických osob 2.3 Metodika práce 3 Analytická část práce 3.1 Daň z příjmu FO v ČR 3.2 Daň z příjmu FO v Itálii 3.3 Srovnání daňových systémů 3.4 Vývoj daně z příjmu v minulých letech 3.5 Nejvýznamnější rozdíly v systému zdanění FO v ČR a Itálii. 4 Závěr
Seznam literatury: (alespoň 4 zdroje)	<ul style="list-style-type: none">• KUBÁTOVÁ, K. <i>Daňová teorie a politika</i>. 7. vydání. Praha : Wolters Kluwer, 2018. 272 s. ISBN 978-80-7598-165-3.• MARKOVÁ, H. <i>Daňové zákony – Úplná znění platná k 1.1.2020</i>. Praha : Grada, 2020. 296 s. ISBN 978-80-271-1333-0.• MARONGIU, G. <i>Una storia fiscale dell'Italia repubblicana</i>. Torino : G. Giappichielli Editore, 2017. 328 s. ISBN 978-88-921-1092-2.• VANČUROVÁ, A. et al. <i>Daňový systém ČR 2018</i>. Praha : Vox, 2018. 403 s. ISBN 978-80-87480-63-2.
Harmonogram:	<ul style="list-style-type: none">• Zpracování cílů a metodiky do 30. 9. 2020• Zpracování teoretické části do 30. 11. 2020• Zpracování výsledků do 28. 02. 2021• Finální verze do 31. 3. 2021
Vedoucí práce:	RNDr. Ing. Jiří Dobrylovský, Ph.D.

prof. Ing. Milan Žák, CSc.
rektor

V Praze dne 3. 9. 2020

Prof. Ing.
Milan
Žák CSc.

Digitálně podepsal Prof.
Ing. Milan Žák CSc.
DN: cn=Prof. Ing. Milan Žák
CSc., c=CZ, o=Vysoká škola
ekonomie a
managementu, a.s.,
givenName=Milan, sn=Žák,
serialNumber=ICA-
10393535
Datum: 2020.09.03
18:04:53 +02'00'

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Teoreticko-metodologická část práce.....	3
2.1	Daně a daňový systém státu.....	3
2.1.1	Veřejné příjmy, daně, funkce a třídění daní.....	3
2.1.2	Daňový systém a základní členění daní v České republice a v Itálii.....	11
2.2	Daň z příjmu fyzických osob.....	16
2.2.1	Daň z příjmu fyzických osob v České republice.....	16
2.2.2	Výpočet daně z příjmu FO ze závislé činnosti v ČR.....	21
2.2.3	Daň z příjmu fyzických osob v Itálii.....	26
2.2.4	Výpočet daně z příjmu FO ze závislé činnosti v Itálii.....	31
2.3	Metodika práce.....	40
3	Analytická část práce.....	43
3.1	Daň z příjmu fyzických osob v ČR.....	44
3.1.1	Zjištění daňového výnosu daně z příjmu FO za rok 2019.....	44
3.1.2	Výpočet daně z příjmu FO v České republice pro zdaňovací období 2020.....	45
3.2	Daň z příjmů fyzických osob v Itálii.....	45
3.2.1	Zjištění daňového výnosu daně z příjmu FO za rok 2019.....	46
3.2.2	Výpočet daně z příjmu FO v Itálii pro zdaňovací období 2020.....	46
3.3	Srovnání daňových systémů.....	48
3.3.1	Struktura daně z příjmu FO v ČR a v Itálii.....	48
3.3.2	Příklady výpočtů daně z příjmů v ČR a v Itálii.....	50
3.3.3	Srovnání a analýza provedených výpočtů.....	57
3.4	Vývoj daně z příjmu v minulých letech.....	59
3.4.1	Výpočet daně z příjmu FO v ČR a v Itálii pro zdaňovací období 2005.....	59
3.4.2	Výpočet daně z příjmu FO v ČR a v Itálii pro zdaňovací období 2021.....	61
3.5	Nejvýznamnější rozdíly v systému zdanění příjmů FO v ČR a v Itálii.....	64
3.5.1	Přehled nejvýznamnějších rozdílů ve zdanění příjmů FO v ČR a v Itálii.....	64
3.5.2	Výsledky výzkumu rozdělené podle jednotlivých oblastí.....	66
4	Závěr.....	71
5	Literatura.....	73
6	Seznam příloh.....	I
7	Přílohy.....	II

Seznam obrázků, grafů a tabulek

Seznam obrázků

Obrázek 1: Základní členění daní.....	8
Obrázek 2: Základní členění daní v ČR	12
Obrázek 3: Členění přímých daní v ČR	12
Obrázek 4: Členění nepřímých daní v ČR	13
Obrázek 5: Členění daní v Itálii	14
Obrázek 6: Schéma výpočtu daně z příjmu fyzických osob v ČR	17
Obrázek 7: Schéma výpočtu zálohy na daň z příjmu fyzických osob.....	21
Obrázek 8: Výpočet daňové povinnosti a solidárního zvýšení daně pro rok 2020	22
Obrázek 9: Sazby pojistného na zdravotní a sociální pojištění	26
Obrázek 10: Schéma výpočtu daně z příjmu FO v Itálii	32
Obrázek 11: Sazby daně z příjmu FO v České republice od 1. 1. 2021.....	61

Seznam grafů

Graf 1: Daňové příjmy v ČR rozdělené podle výnosu (zdaňovací období 2019).....	44
Graf 2: Daňové příjmy v Itálii rozdělené podle výnosu (zdaňovací období 2019).....	46
Graf 3: Struktura daně z příjmu fyzických osob v ČR v roce 2019	48
Graf 4: Struktura daně z příjmu fyzických osob v Itálii v roce 2019.....	49

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled daňových slev na poplatníka.....	23
Tabulka 2: Přehled daňových slev na poplatníkem vyživované osoby.....	24
Tabulka 3: Výpočet daně z příjmu fyzických osob v Itálii	32
Tabulka 4: Výpočet základní daňové slevy pro příjmy ze závislé činnosti	33
Tabulka 5: Výpočet daňové slevy pro příjemce důchodů	34
Tabulka 6: Výpočet daňové slevy pro příjmy z SVČ (nepatřící mezi příjmy z podnikání).....	34
Tabulka 7: Výpočet daňové slevy na vyživovanou manželku/manžela.....	35
Tabulka 8: Výpočet daňové slevy na vyživované děti.....	35
Tabulka 9: Výpočet daňové slevy na ostatní vyživované členy rodiny	36
Tabulka 10: Daňový bonus pro nájemníky	40
Tabulka 11: Pravděpodobný daňový výnos ze starobních důchodů v ČR v roce 2019	50
Tabulka 12: Porovnání výpočtů pomocí efektivní sazby	58
Tabulka 13: Výpočet základu daně z příjmu FO V České republice pro rok 2005	59
Tabulka 14: Výpočet základu daně z příjmu FO v Itálii pro rok 2005	60
Tabulka 15: Efektivní zdanění pro zdaňovací období 2005, 2020 a 2021	63
Tabulka 16: Nejvýznamnější rozdíly ve zdanění FO – první část	65
Tabulka 17: Nejvýznamnější rozdíly ve zdanění FO – druhá část.....	65
Tabulka 18: Nejvýznamnější rozdíly ve zdanění FO – třetí část	66

Seznam zkratek

AE	Agenzia delle Entrate (Italská finanční správa)
CU	Certificazione unica (potvrzení o zdanitelných příjmech v Itálii)
CPD	Celkové daňové příjmy
ČSÚ	Český statistický úřad
DPFO	Daňové přiznání z příjmu fyzických osob
FO	Fyzická osoba
FÚ	Finanční úřad ČR
IMU	Obecní daň z nemovitosti
INPS	Istituto Nazionale Previdenza Sociale (obdobu České správy sociálního zabezpečení)
IRAP	Regionální daň z výrobní činnosti
IRES	Daň z příjmu právnických osob
IRPEF	Daň z příjmu fyzických osob
ISTAT	Italský statistický úřad
IVA	Daň z přidané hodnoty (DPH)
MEF	Ministero dell'Economia e delle Finanze (Ministerstvo ekonomie a financí)
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
Modello 730	Zjednodušené daňové přiznání k dani z příjmu FO v Itálii
Modello RD	Modello Redditi (Daňové přiznání k dani z příjmu FO)
SZP	Sociální a zdravotní pojištění

1 Úvod

Diplomová práce bude pojednávat o daních, daňových systémech a jakým způsobem funguje zdanění příjmu fyzických osob v České republice. A aby bylo téma ještě zajímavější, bude česká daňová soustava porovnána se systémem zdanění příjmů fyzických osob v Itálii. Je také vhodné uvést, že diplomová práce vychází z osobních znalostí daně z příjmu a jejího výpočtu v obou srovnávaných zemích.

Zdanění příjmu fyzických osob v České republice je v posledních měsících velmi diskutovaným tématem. Mluví se o něm v televizi, píše na internetu, v odborných článcích, ale rovněž i v rubrikách, které nejsou zcela odborné. V nejbližší době by totiž v ČR mělo dojít k zásadní změně v této oblasti. Plánováno je zrušení tak zvané superhrubé mzdy a zavedení zdanění progresivního. S tím také souvisí i změna, respektive navýšení základní slevy na daňového poplatníka. Podle dat, která jsou uvedena na nejrůznějších portálech, by si občané s průměrnými příjmy měli v roce 2021 polepšit, a to poměrně výrazně. Například na webových stránkách MFČR (2020a) je umístěna předběžná kalkulačka, díky níž lidé mohou zjistit, o kolik se přibližně zvýší jejich čistá mzda, pokud bude zdaněna dle nového systému. Podle této kalkulačky by si zaměstnanec, který pobírá hrubou mzdu 20 000 Kč měsíčně, měl přilepšit asi o 1 000 Kč, zatímco pracovník s hrubým příjmem 35 000 Kč měsíčně by si nově polepšil o více než 2 000 Kč. Vzhledem k tomu, že tato diplomová práce vznikala v době, kdy kolem změn v zákoně panovala velká řada nejasností a definitivní podoba novely tohoto zákona nebyla ještě vládou schválena, **bude tato diplomová práce vycházet z dat platných k 31. 12. 2020.** Změny a úpravy, které byly schváleny během roku 2020 a vstoupily v platnost od **1. 1. 2021**, budou v diplomové práci uvedeny pouze v oddíle 3.4 analytické části práce, kde budou provedeny výpočty daňové povinnosti jednak pro zdaňovací období 2005, kdy měla daň z příjmu FO v České republice progresivní charakter, a následně pak právě pro zdaňovací období 2021, kdy je daň z příjmu FO opět progresivní, byť se to týká pouze příjmů, které přesahují 48násobek průměrné mzdy.

Jak bylo zmíněno hned na počátku, tato diplomová práce se kromě českého daňového systému bude zabývat také zdaněním příjmů fyzických osob v Itálii. Daná problematika bude nejprve teoreticky podrobně popsána, dále bude následovat několik praktických příkladů výpočtů daňové povinnosti. Veškerá zjištěná data budou nakonec analyzována a porovnána v analytické části práce. Nyní je tedy třeba představit hlavní cíl diplomové práce:

Hlavním cílem diplomové práce je najít nejvýznamnější rozdíly v systému zdanění příjmů fyzických osob v České republice a v Itálii.

Diplomová práce je rozdělena do čtyř základních kapitol. Úvod nastíní téma, o kterém bude tato odborná práce pojednávat, a dále zde bude uveden hlavní cíl diplomové práce. Teoreticko-metodologická část práce pak bude vycházet zejména z literární rešerše odborné české a italské literatury, stejně jako ze zdrojů na internetu. Zcela stěžejním pramenem pro tuto práci byly webové stránky Finanční správy ČR a dále pak webové stránky Agenzia delle Entrate, což je instituce, která má na starosti správu daní v Itálii. V poslední podkapitole teoreticko-metodologické části práce bude nastíněna metodika použitá v této diplomové práci a rovněž zde budou přesně vymezeny podmínky, kterými se budou řídit výpočty příkladů provedených v analytické části práce.

Samotná analytická část se dále člení do pěti podkapitol. První podkapitola bude věnována dani z příjmu fyzických osob v České republice. Nejprve bude na základě informací ze statistického reportu OECD vytvořen grafický přehled, ve kterém budou znázorněny jednotlivé daně a jejich procentuální zastoupení v celkových daňových příjmech v ČR za rok

2019. Následně bude proveden výpočet daňové povinnosti poplatníka s průměrnou mzdou v České republice pro rok 2020 a k němu bude připojen vysvětlující komentář. Druhá podkapitola je zaměřena na daň z příjmu fyzických osob v Itálii a podobně jako v první kapitole, i zde bude nejprve vytvořen graf, který bude zobrazovat strukturu daňového systému v Itálii v roce 2019. Poté bude proveden výpočet daňové povinnosti poplatníka s průměrnou mzdou pro rok 2020. Současně s výpočtem budou popsány jednotlivé kroky, které jsou třeba udělat pro výpočet daňové povinnosti poplatníka daně z příjmu v Itálii ve zdaňovacím období 2020. Třetí subkapitola se bude nejprve zabývat strukturou daně z příjmu v České republice a v Itálii. V dalším oddíle této subkapitoly bude proveden výpočet tří příkladů, stanovených pro tuto diplomovou práci, a to nejprve za použití českého systému zdanění pro rok 2020 a následně dle pravidel italských. Poté budou výsledky výpočtů vloženy do tabulky, pomocí které bude zjištěna efektivní sazba zdanění. Čtvrtá podkapitola analytické části práce pak bude věnována srovnání výše a způsobu zdanění příjmu fyzických osob za dvě rozdílná zdaňovací období. Nejprve bude proveden výpočet daňové povinnosti poplatníka s průměrnou mzdou v České republice a v Itálii pro zdaňovací období 2005, kdy sazba daně z příjmu v ČR měla progresivní charakter. Dále bude doplněna o výpočet zdanění v Itálii a České republice podle pravidel, která vstoupila v platnost od 1. 1. 2021, kdy se daň z příjmu FO v ČR opět stává progresivní. Všechny provedené výpočty budou následně společně s výpočty daňové povinnosti pro rok 2020 vloženy do tabulky, ve které bude možné jejich vzájemné porovnání opět pomocí efektivní sazby daně.

Pátá subkapitola analytické části práce bude srovnávat daňové systémy v České republice a v Itálii. Budou zde jednak uvedeny nejdůležitější výsledky, které vyplynuly z teoreticko-metodologické části práce, a zejména pak výsledky plynoucí z analytické části práce. Závěr diplomové práce shrne to nejpodstatnější, co bylo v práci zjištěno, a dále zde budou **popsány nejvýznamnější rozdíly v systému zdanění příjmu fyzických osob v České republice a v Itálii, tak jak to bylo stanoveno v hlavním cíli diplomové práce.**

2 Teoreticko-metodologická část práce

Teoreticko-metodologická část diplomové práce byla vypracována na základě literární rešerše odborné literatury a rovněž internetových zdrojů. V první podkapitole budou nejprve definovány základní pojmy, jako jsou veřejné příjmy, daně a daňový systém státu. Druhá subkapitola teoreticko-metodologické části se bude podrobně zabývat daněmi z příjmu fyzických osob v České republice a rovněž v Itálii. Třetí podkapitola je věnována samotné metodice této odborné práce.

2.1 Daně a daňový systém státu

V následující podkapitole budou nejprve vysvětleny základní pojmy z daňové oblasti, dále zde bude popsán daňový systém v České republice, stejně jako i daňový systém v Itálii. Poslední subkapitola pak bude věnována historii daňových systémů v obou zemích.

2.1.1 Veřejné příjmy, daně, funkce a třídění daní

Dříve než bude definován samotný pojem daň, je důležité objasnit a vysvětlit termín veřejné příjmy. Kubátová (2018, str. 15) uvádí, že veřejné příjmy jsou příjmy, které proudí do veřejného rozpočtu státu, v některých případech pak také do rozpočtů měst či krajů nebo do veřejných fondů. Autorka dále upřesňuje, že tyto příjmy lze rozdělit na:

- poplatky;
- daně;
- dary;
- půjčky.

Obdobně jako Kubátová (2018, str. 15) definují veřejné příjmy rovněž Vančurová a kol. (2020, str. 10), když píšou, že veřejné příjmy plynou do státního rozpočtu, rozpočtu obcí či státních fondů. Autoři pak dále upřesňují, že část daní vybraných v České republice může směřovat také do rozpočtu Evropské unie. Maaytová a kol. (2015, str. 107) zase specifikují, že mezi veřejné příjmy jsou kromě daní, půjček, poplatků a darů řazeny také dotace a rovněž příjmy z prodeje majetku. Jak autoři dále dodávají, právě daně jsou ale tou hlavní složkou veřejných příjmů, která ve vyspělých státech tvoří až 95 procent těchto příjmů.

Piazzo a kol. (2020a, str. 10) jsou přesvědčeni, že veřejné příjmy se rozdělují na příjmy běžné a příjmy mimořádné. Běžné příjmy jsou podle stejných autorů placené pravidelně, každoročně a může se jednat například o daň z příjmů (IRPEF). Mimořádné příjmy, jak autoři dále upřesňují, slouží v případě, kdy je třeba čelit výjimečným situacím, například k financování výdajů v důsledku přírodních katastrof. Piazzo a kol. (2020a, str. 11) dále tvrdí, že běžné příjmy veřejného rozpočtu mohou mít formu daní, poplatků či příspěvků.

Podobně jako Piazzo a kol. (2020a, str. 11), rovněž Atteritano a kol. (2018, str. 118) a dále také Bartolini a Savarro (2020, str. 6) uvádějí, že do veřejného rozpočtu plynou poplatky, daně a odvody. Dle jejich názoru občané platí daně a další příspěvky do veřejného rozpočtu výměnou za služby ve prospěch společnosti, jako je například výkon spravedlnosti nebo obrana území státu. Stejný zdroj dále upřesňuje, že občané platí daně v poměru ke svému bohatství: nejbohatší platí nejvíce, méně bohatí pak platí méně.

Definice poplatku, daru, půjčky, příspěvky na sociální pojištění

Kubátová (2018, str. 16) definuje **poplatek** jako finanční ekvivalent za služby, které jsou poplatníkům poskytovány od veřejného sektoru. Autorka dále dodává, že poplatky jsou tedy **dobrovolné** a účelové, nepravidelné a nenávratné. Může se například dle jejího názoru jednat

o poplatek za vyhotovení pasu nebo za povolení k živnostenskému podnikání. Autorka pak ještě upozorňuje, že v případě poplatku dostává subjekt konkrétní skutečnou protihodnotu, v tomto případě například živnostenské oprávnění nebo nový cestovní pas.

Podobně jako Kubátová definují poplatky také Atteritano a kol. (2018, str. 118), když specifikují, že poplatky do veřejného rozpočtu platí občané pouze v případě, že požadují určitou službu. Jako příklad autoři uvádějí univerzitní poplatky, které hradí pouze osoby, které chtějí studovat na univerzitě. Odvody jsou pak podle téhož zdroje platby za služby, o které občané přímo nepožádali. Atteritano a kol. (2018, str. 118) jako příklad uvádí opravu veřejného osvětlení, za které musí vlastníci domů uhradit odvody, byť o vylepšení osvětlení osobně nežádali. Poněkud rozdílně než Kubátová (2018, str. 16) definují poplatek Maaytová a kol. (2015, str. 110), když uvádějí, že se jedná platby **povinné**, za které je pak občanovi poskytnuto nějaké protiplnění.

Kubátová (2018, str. 18) dále definuje pojem **půjčka jako** příjem do státního (veřejného) rozpočtu, který má úvěrový charakter. Stejný zdroj dále upřesňuje, že půjčka je nepovinná, nepravidelná, návratná úhrada, která může být jak účelová, tak i neúčelová. Autorka k tomu ještě dodává, že na rozdíl od poplatku a daně je půjčka vždy návratná, a to pochopitelně včetně úroků. **Dar** je podle Kubátové (2018, str. 18) dobrovolná úhrada do veřejného rozpočtu, která je nenávratná. Jak autorka dále specifikuje, dar může být jak účelový, tak i neúčelový a mnohdy mívá nepeněžní formu.

Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění

Velmi významným a zároveň speciálním příjmem veřejného rozpočtu jsou příspěvky na sociální a zdravotní pojištění. Kubátová (2018, str. 21) uvádí, že tyto příspěvky někteří autoři mezi daně vůbec neřadí, jiní je pak považují buď za daně přímé, nebo za daně nepřímé. Maaytová a kol. (2015, str. 109) například příspěvky na veřejné pojištění řadí mezi daně přímé. Kubátová (2018, str. 21) je na rozdíl od Maaytové a kol. rozděluje. Podle Kubátové (2018, str. 21) totiž patří ta část příspěvků, kterou hradí OSVČ a zaměstnanci mezi daně přímé, a druhá část příspěvků, která je hrazena zaměstnavateli, pak stejná autorka řadí mezi daně nepřímé. Vančurová a kol. (2020, str. 66) pak uvádějí, že příspěvky na sociální a zdravotní pojištění mají velmi specifické postavení mezi daněmi a **nelze je jednoznačně zařadit ani do daní přímých a ani do daní nepřímých**.

Definice daně

Kubátová (2018, str. 15), Jurečka a kol. (2017, str. 214) a rovněž i Peková (2011, str. 320) definují daň jako transfer neboli jednostranný pohyb finančních prostředků od sektoru soukromého, tedy obyvatelstva a firem, k sektoru veřejnému. Jurečka a kol. (2017, str. 214) upozorňují na to, že daň je nejstarší způsob intervence státu, potažmo vlády do ekonomiky země. Kubátová (2018, str. 15) pak upřesňuje, že daň je nenávratná, zákonem předepsaná, a tedy povinná úhrada do veřejného rozpočtu. Pro daň je dále typické, jak autorka dodává, že je neekvivalentní a neúčelová. Kubátová (2018, str. 16) následně specifikuje, že neúčelovost znamená, že daná částka není určena na financování konkrétních vládních projektů, ale stává se součástí veřejného rozpočtu, ze kterého jsou pak financovány nejrůznější veřejné potřeby. Neekvivalentnost pak podle stejné autorky značí, že poplatníci nemají nárok na protihodnotu, která by odpovídala výši jejich plateb. Kubátová (2018, str. 15 a 16) upřesňuje, že daň může být pravidelná nebo nepravidelná. Stejný zdroj pak nakonec dodává, že pravidelná daň se opakuje v určitých intervalech, kupříkladu jednou

ročně, daň nepravidelná se pak hradí za určitých okolností, což může být například získání daru nebo dědictví.

Rovněž Vančurová a kol. (2020, str. 9) daň definují obdobně jako Kubátová (2018, str. 15) a Jurečka a kol. (2017, str. 214), přičemž autoři upřesňují, že daň má mnoho různých forem, a tak je nejvhodnější definovat ji podle jejích vlastností. Daň je tedy podle autorů neekvivalentní, nenávratná, obvykle neúčelová, zákonem uložená, a tudíž povinná platba do veřejného rozpočtu. Lipovská (2017, s. 143) dodává, že daň je rovněž nedobrovolná a zákonem nejen uložená, ale i vynutitelná. Peková (2011, str. 320) pak daň dokonce nazývá nuceným břemenem.

Podle Rosa a Vinci (2020, str. 241) jsou daně povinným odvodem, který občanům ukládá stát nebo jiný veřejný subjekt. Dle autorů daňový poplatník nepodléhá dani proto, že je uživatelem služby, ale proto, že je členem společnosti. Balestrino a kol. (2019a, str. 36) podobně jako Rosa a Vinci definují daň jako povinný odvod z majetku, s cílem poskytnout společnosti služby, které potřebuje. Stejní autoři doplňují, že z daní jsou financovány obecně veřejné služby, u nichž není možné stanovit přímou souvislost mezi zaplaceným poplatkem a službou poskytovanou státem.

Maaytová a kol. (2015, str. 108) na rozdíl od ostatních autorů uvádějí, že neexistuje jednoznačná shoda, jak samotnou daň definovat. Autoři totiž připouští, že daně jsou nenávratné a povinné, stejně tak jako předepsané zákonem. Podle těchto autorů je však rozporné tvrzení o účelovosti a ekvivalenci daní. Maaytová a kol. (2015, str. 108) jako příklad uvádějí daň silniční, kterou lze podle autorů považovat za daň čistě účelovou.

Funkce daní

Kubátová (2018, str. 19) podobně jako Maaytová a kol. (2015, str. 109) je toho názoru, že funkce zdanění vychází ze základních ekonomických funkcí veřejného sektoru. Autoři shodně dělí funkce do tří skupin: funkce alokační, funkce redistribuční a funkce stabilizační. Vančurová a kol. (2020, str. 11) k úloze daní píšou, že je mnohem širší a že moderní daně plní velkou řadu úkolů. Podle Vančurové a kol. (2020, str. 11) je možné nejdůležitější funkce daní rozdělit do pěti skupin:

- funkce fiskální;
- funkce redistribuční;
- funkce stabilizační;
- funkce alokační;
- funkce stimulační.

Vančurová a kol. (2020, str. 11) uvádějí, že **fiskální** funkce daně je její funkcí primární a jedná se zejména o schopnost naplnit veřejný rozpočet. Autoři pak dále dodávají, že daně se stávají prostředkem ekonomické politiky země.

Stimulační funkce daní pak podle Vančurové a kol. (2020, str. 12 a13) spočívá v tom, že stát poskytuje subjektům nejrůznější daňové úspory nebo je naopak vystavuje vyššímu zdanění ve chvíli, kdy si subjekt počíná nezodpovědně. Vančurová a kol. (2020, str. 12) specifikují, že jednou z mnoha daňových podpor, která má stimulační funkci, jsou tak zvané daňové prázdny, což je forma daňové slevy konkrétnímu poplatníkovi za předpokladu, že splní určené podmínky. To může být podle stejných autorů kupříkladu tvorba nového pracovního místa nebo zavedení nové technologie. Typickým příkladem negativní stimulace je pak podle téhož zdroje vysoké zdanění cigaret a alkoholických nápojů, kterým stát míní omezit spotřebu těchto výrobků poškozujících zdraví konzumentů.

Podle Kubátové (2018, str. 19) je **redistribuční funkce** daní důležitá proto, že lidé nepokládají rozvržení bohatství a příjmů vzniklých fungováním trhu za správné a spravedlivé. Pomocí veřejných daní je podle autorky možné část bohatství a důchodů přemístit od movitějších jedinců směrem k jedincům chudším. Obdobně tuto funkci definují také Vančurová a kol. (2020, str. 12), když uvádějí, že redistribuční funkce daní má zejména za úkol zmírnit rozdíly v důchodech jednotlivých subjektů a to tak, že od bohatších jedinců je vybírána vyšší daň. Stejní autoři pak ještě dodávají, že redistribuční funkce daní působí i teritoriálně, kdy se příjmy přesouvají z lépe prosperujících krajů země do chudších regionů, případně z odvětví, která dobře prosperují, do odvětví, která je vhodné podpořit (například ekologicky přátelská produkce).

Alokační funkce daní se podle Kubátové (2018, str. 19) uplatňuje ve chvíli, kdy se v ekonomice projeví neefektivnost v rozdělení zdrojů například z důvodu existence veřejných statků nebo nedokonalé konkurence. Pomocí alokační funkce se pak podle autorky umístí prostředky tam, kam jich běžný trh vkládá málo, kupříkladu do oblasti školství. Další možností je, jak stejný zdroj dále specifikuje, odejmout prostředky z odvětví, kde je jich přebytek. Takto podle autorky fungují ekologické daně, které jsou ukládány na výrobu elektřiny, zemního plynu nebo pevných paliv. Daňové úlevy pak jsou, jak nakonec stejný zdroj upřesňuje, směřovány například k ekologickým zdrojům energie.

Vančurová a kol. (2020, str. 13) obdobně jako Kubátová (2018, str. 19) uvádějí, že **stabilizační funkce daní** slouží zejména ke zmírnění a redukci cyklických výkyvů ekonomiky. Podle Kubátové (2018, str. 19) je toto možné například zajištěním cenové stability a dostatečné míry zaměstnanosti. Dle Vančurové a kol. (2020, str. 13) je stabilizační funkcí vytváření finančních rezerv na horší období, pomocí odčerpávání prostředků z ekonomiky v době, kdy je tato na svém vrcholu. Příjmy, a tudíž i spotřeba v tomto období rostou, takže je z nich, jak stejný zdroj dále vysvětluje, možnost odčerpání většího dílu do veřejného rozpočtu. Vančurová a kol. (2020, str. 13) upozorňují na to, že aby stabilizační funkce daní mohla správně fungovat, je nutné dodržovat rozpočtovou disciplínu, zejména v době růstu ekonomického cyklu. Skutečnost je ale, jak autoři dále dodávají, poněkud odlišná a politici rozhodující o veřejných rozpočtech často neodůvodněně snižují daně, protože chtějí získat voliče na svou stranu. Vančurová a kol. (2020, str. 13) nakonec upozorňují na fakt, že za těchto okolností nemá stabilizační funkce daní šanci dále se rozvíjet.

Konstrukční prvky daně, plátce a poplatník

Vančurová a kol. (2020, str. 13 a 14) dále uvádějí, že kromě definice daně a jednotlivých funkcí daně je rovněž nezbytné stanovit konstrukční prvky daně. Podle stejných autorů pak základní konstrukční prvky daně určují, jak moc každá z daní dopadá na jednotlivé osoby (subjekty). Vančurová a kol. (2020, str. 13 a 14) podobně jako i Peková (2011, str. 329) a rovněž i Bosi a Guerra (2020, str. 46) shodně uvádějí, že mezi základní prvky daně patří:

- základ daně;
- předmět daně;
- daňový subjekt;
- zdaňovací období;
- sazba daně;
- odpočty od základu daně a slevy na dani.

Vančurové a kol. (2020, str. 14) definují **daňový subjekt** jako osobu, který má povinnost odvádět, strpět nebo platit daň, přičemž tato povinnost je jí dána zákonem. Stejný zdroj pak píše, že je nutné rozlišovat dva druhy daňových subjektů, plátce daně a daňového poplatníka. Poplatník je, jak dále autoři specifikují, ten daňový subjekt, jehož předmět je **podroben dani**. Vančurová a kol. (2020, str. 15) dále definují, že plátce daně je takový

daňový subjekt, který má zákonnou povinnost odvést do veřejných rozpočtů daně, jež vybral od druhých subjektů.

Peková (2011, str. 329) uvádí, že **předmět daně určuje či vytyčuje to, na co je daň uvalena**, což může být jednak majetek, příjem anebo spotřeba služeb či výrobků. Vančurová a kol. (2020, str. 19) pak ještě specifikují, že aby byl možný opravdu efektivní výběr daní, je nezbytné **předmět daně** definovat co nejpřesněji, k čemuž napomáhá tak zvané vynětí z předmětu daně. To stejní autoři popisují jako určení hranice, za kterou už předmět daně nezasahuje.

Vančurová a kol. (2020, str. 21) uvádějí, že **základ daně** vždy souvisí se samotným předmětem daně a bývá vyjádřen v měřitelných jednotkách, případně v hodnotovém vyjádření. Peková (2011, str. 330) pak specifikuje, že měřitelné jednotky jsou například metry čtvereční, zatímco hodnotové neboli peněžní vyjádření může být v České republice nejčastěji v korunách českých. Dle jejího názoru zákon určuje, jakým způsobem se základ jednotlivých daní vypočítá a rovněž i způsob, jak je možné základ daně upravit, a to například použitím **odčitatelných** nebo **přičitatelných** položek. Stejný zdroj nakonec dodává, že v tomto případě se mluví o tak zvaném **upraveném základu daně**.

Sazba daně je podle Vančurové a kol. (2020, str. 24) algoritmus, pomocí kterého se ze základu daně, případně upraveného základu daně vypočte základní, hrubá daň. Podle Bosí a Guerra (2020, str. 46) může být sazba daně procentuální nebo paušální částka, která se aplikuje na základ daně.

Zdaňovací období je podle Pekové (2011, str. 329) časový interval, za které se daňová povinnost vypočítává a zároveň prostřednictvím finanční správy odvádí do veřejného rozpočtu. Jak autorka dodává, bývá základní zdaňovací období zpravidla 12 měsíců neboli kalendářní rok, a to například u daně z příjmu nebo daně z nemovitosti. Autoři nakonec doplňují, že zdaňovací období může být i kratší, kupříkladu pro daň z přidané hodnoty je zdaňovacím obdobím jeden měsíc.

Piazzo a kol. (2020a, str. 86) vysvětlují, že **daňové odpočty** jsou zákonem dané výdaje, které snižují celkový příjem a s ním zároveň základ daně, ze kterého je pak vypočtena konečná daň. Vančurová a kol. (2020, str. 23 a 24) pak dále specifikují, že **daňové odpočty** mohou být **standardní a nestandardní**. Stejný zdroj pak ještě dodává, že standardní odpočty snižují daňový základ o fixní částky nebo částky stanovené procentem za předpokladu, že poplatník splní podmínky, za kterých je uplatnění daňového odpočtu možné. Vančurová a kol. (2020, str. 24) pak specifikují, že **nestandardní odpočty** jsou výdaje a položky, jejichž výši musí poplatník prokazatelně doložit. Jak stejný zdroj dále vysvětluje, nestandardní odpočty mají za úkol motivovat daňové subjekty k společensky prospěšnému jednání, přičemž jako příklad autoři uvádějí bezúplatná plnění na veřejně prospěšné účely, která lze odečíst u daně z příjmu fyzických osob.

Piazzo a kol. (2020a, str. 80) podobně jako Vančurová a kol. (2020, str. 34) definují **daňové slevy** jako částky, které po odečtení od již vypočtené daně snižují tuto daň a výsledkem je pak tak zvaná **čistá daň k zaplacení**. Vančurová a kol. (2020, str. 34 a 35) pak doplňují, že daňové slevy se podobně jako daňové odpočty rozdělují na standardní a nestandardní. Jak stejní autoři specifikují, **standardní daňové slevy** mohou uplatnit poplatníci v případě, kdy splní zákonem dané podmínky. Stejný zdroj nakonec doplňuje, že standardní slevy jsou ve většině případů pevně dané, přičemž typickým příkladem standardní slevy je podle autorů sleva na poplatníka u daně z příjmu. Vančurová a kol. (2020, str. 35) pak vysvětlují, že nestandardní slevy jsou výdaje, jejichž výše musí být prokazatelně doložena a o kterou je následně možné snížit vypočtenou daň.

Efektivní sazba daně

Vančurová a kol. (2020, str. 37 a 38) uvádějí, že velmi důležitým termínem je pojem průměrná neboli efektivní sazba daně. Dle jejich názoru se jedná o veličinu, pomocí které se měří dopad daně. Stejný zdroj pak dále upozorňuje na to, že průměrná sazba daně nezáleží pouze na nominální sazbě daně, ale je ovlivněna i dalšími prvky. Těmi mohou být podle stejných autorů zejména slevy na dani a dále daňové odpočty. Vančurová a kol. (2020, str. 37) stejně jako Bosi e Guerra (2020, str. 119) uvádějí, že efektivní sazba daně je poměr mezi vypočtenou daní a celkovým (hrubým) příjmem. Bosi e Guerra (2020, str. 119) tvrdí, že pro výpočet průměrné sazby daně lze použít následující vzorec 1:

$$\text{efektivní sazba daně} = \frac{\text{vypočtená daň}}{\text{hrubý celkový příjem}} \times 100 \quad (1)$$

kde:

efektivní sazba daně je veličina, pomocí které lze změřit daňový dopad,

vypočtená daň je daň po uplatnění daňových odpočtů a daňových slev,

hrubý celkový příjem je celkový příjem daňového subjektu.

Efektivní sazba daně a její výpočet bude podrobně znázorněn v analytické části této diplomové práce. Dále pak bude pomocí průměrné efektivní sazby daně provedeno porovnání jednotlivých výpočtů, daně z příjmu fyzických osob v České republice a v Itálii, které budou rovněž provedeny v analytické části práce.

Druhy členění daní

Kubátová (2018, str. 19), Vančurová a kol. (2020, str. 36), Maaytová a kol. (2015, str. 109) i Jurečka a kol. (2017, str. 214) shodně uvádějí, že nejčastější a **nejpoužívanější** třídění daní je na tak zvané **daně přímé a daně nepřímé**. Na obrázku 1 je pro lepší názornost uveden přehled a specifikace přímých a nepřímých daní, jak ho popisuje Kubátová (2018, str. 21).

Obrázek 1: Základní členění daní

Daně přímé	Daně nepřímé	Daně, o kterých se nemluví jako o přímých nebo nepřímých
poplatník je platí na úkor svého důchodu a nepřenáší je na jiný subjekt.	plátce dan sice odvádí, ale nesnižuje se mu tím jeho vlastní důchod, daň je přenesena na jiný subjekt	jedná se o daně, které jsou často označovány jako nedaňové platby
daně důchodové	daně z obratu, daň z přidané hodnoty	příspěvky na sociální pojištění*
daně majetkové	daně spotřební	příspěvky na zdravotní pojištění*
(příspěvky na sociální pojištění a příspěvky na zdravotní pojištění placené zaměstnanci a osobami samostatně výdělečně činnými)	cla (příspěvky na sociální pojištění a příspěvky na zdravotní pojištění placené zaměstnavateli)	místní poplatky v ČR

Zdroj: Kubátová (2018, str. 21), vlastní úprava

Kubátová (2018, str. 20) k **přímým daním** uvádí, že jsou placeny poplatníkem na úkor jeho důchodu a není možné tyto daně přenést na jiný subjekt. Vančurová a kol. (2020, str. 60) pak doplňují, že přímé daně jsou viditelnější a daňovými poplatníky tudíž více pocíťované. Jurečka a kol. (2017, str. 214) specifikují, že přímé daně mají úlohu odčerpávat část peněžních důchodů daňových poplatníků, na základě zjištění, jaké jsou majetkové, případně důchodové poměry těchto poplatníků. Stejní autoři dále dodávají, že mezi přímé daně patří daně majetkové (dědická daň, případně daň z nemovitých věcí) a dále daně **důchodové**, jako je osobní důchodová daň, tudíž daň z příjmů fyzických osob, a dále daň ze zisku podniků a firem, tedy daň z příjmu osob právnických. Peková (2011, str. 334), podobně jako i Marongiu (2017, str. 63) pak ještě doplňují, že důchodové daně jsou **nejmladšími daněmi v daňových systémech** a že k jejich masivnějšímu využívání docházelo až v devatenáctém století. Oba autoři pak na závěr uvádějí, že postupně docházelo k posilování důležitosti důchodových daní a ve druhé polovině dvacátého století se tyto daně stávají **nejvýnosnějším daňovým příjmem**.

Jurečka a kol. (2017, str. 214) specifikují, že **nepřímé daně** zasahují peněžní příjmy domácností a firem až v momentě jejich použití, tedy ve chvíli, kdy nakupují nejružnější statky, protože nepřímé daně jsou součástí jejich ceny. Jak autoři dále dodávají, kupující tuto daň hradí nepřímo, pomocí navýšené ceny produktu. Lipovská (2017, str. 143) podobně jako Jurečka a kol. píšou, že nepřímé daně tvoří součást zboží nebo služeb a nakupující zákazník je nevidí. To pak potvrzují také Vančurová a kol. (2020, str. 60), když píšou, že se tyto daně dokonce schovávají v cenách jednotlivých výrobků.

Kubátová (2018, str. 20) tvrdí, že subjekt, který nepřímé daně odvádí, je nehradí z vlastního příjmu, ale přenáší je prostřednictvím navýšení ceny na jiný daňový subjekt. Kubátová (2018, str. 20) stejně jako Jurečka a kol. (2017, str. 214) shodně uvádějí, že mezi nepřímé daně se řadí daň z přidané hodnoty, daň ze spotřeby a obrátů a dále také cla.

Další členění daní

Kubátová (2018, str. 20) specifikuje, že významným a praktickým způsobem, jak dále daně dělit, je podle objektu, na který jsou uloženy. Stejná autorka pak upřesňuje, že daně lze z toho hlediska rozdělit na daně z příjmů (důchodů), daně ze spotřeby a daně z majetku.

Daně reálné a osobní

Rosa a Vinci (2020, str. 244) stejně jako Kubátová (2018, str. 19) shodně uvádějí, že daně lze klasifikovat a třídit podle různých kritérií a hledisek. Kromě již uvedeného rozdělení daní na přímé a nepřímé, autoři zmiňují, že daně lze dělit také na **reálné (skutečné) a daně osobní**. Rosa a Vinci (2020, str. 245) pak upřesňují, že reálné daně ovlivňují zboží či hospodářskou činnost podle jejich velikosti a povahy, aniž by zohledňovaly ostatní okolnosti daňového poplatníka. **Osobní** daně pak podle stejného zdroje ovlivňují celkový majetek daňového poplatníka s přihlédnutím k osobním, rodinným a zejména ekonomickým možnostem, které ovlivňují možnosti poplatníka do daňového systému přispívat. To potvrzuje i Kubátová (2018, str. 22), když specifikuje, že osobní daně mají vztah ke konkrétnímu daňovému poplatníkovi a berou v potaz jeho platební způsobilost.

Daně obecné a speciální a daně in rem

Rosa a Vinci (2020, str. 246) vysvětlují, že obecné daně postihují stejným způsobem všechny prvky daného projevu bohatství, všechny kategorie příjmů, veškeré nemovitosti, veškerou

spotřebu. Kubátová (2018, str. 22) pak uvádí, že daně in rem jsou takové daně, které jsou hrazené bez ohledu na poplatníkovu platební schopnost. Rosa a Vinci (2020, str. 246) pak vysvětlují, že speciální daně postihují jen určité kategorie příjmů, majetku nebo činnosti. Jak stejný zdroj dále dodává, může se jednat například o daň z výroby některých alkoholických nápojů.

Daně podle rozpočtu, kam plynou

Kubátová (2018, str. 22 a 23) podobně jako Rosa a Vinci (2020, str. 316 a 317) uvádějí, že další významné třídění daní je podle rozpočtu, do kterého plynou. Podle Kubátové (2018, str. 22 a 23) je možné daně rozdělit na daně státní, daně svěřené, plynoucí do rozpočtů na nižších úrovních, a dále daně obecní. Rosa a Vinci (2020, str. 316 a 317) pak daně rozdělují na státní, regionální neboli krajské, okresní a dále pak daně komunální, tedy daně obecní.

Daně proporcionální, progresivní, regresivní

Kubátová (2018, str. 28) specifikuje, že dalším obzvláště významným hlediskem členění daní je podle stupně jejich progresse. Jak autorka dále dodává, je toto členění významné ve spojitosti s požadavkem na spravedlnost daní. Stejný zdroj pak rozděluje daně na:

- daně proporcionální;
- daně progresivní;
- daně regresivní.

Kubátová (2018, str. 28) pak vysvětluje, že když je daň **proporcionální**, znamená to, že procento, které poplatník ze svého důchodu odvádí, je u všech příjmových kategorií stejné. Jurečka a kol. (2017, str. 214) používají pro **proporcionální daně** název **daně lineární**. Stejní autoři pak podobně jako Balestrino a kol. (2019a, str. 103) a rovněž Kubátová (2018, str. 28) specifikují, že sazba daně, kterou poplatníci odvádějí, je fixní a v závislosti na výši příjmu se tedy nemění.

Pro progresivní daně pak podle Jurečky a kol. (2017, str. 215) platí, že s růstem příjmů poplatníka roste také daňová sazba, což potvrzují i Kubátová (2018, str. 28) a dále také Balestrino a kol. (2019a, str. 103). Jurečka a kol. (2017, str. 215) pak specifikují, že progresivní zdanění může být dvojího druhu. První možností je podle stejných autorů přímá progresse, kde je celý poplatníkův příjem zdaněn vyšší sazbou. Druhou variantou je pak podle stejného zdroje klouzavá progresse, kdy je vyšší sazba aplikována jen na tu část příjmu, která převyšuje určitou daňovým zákonem stanovenou hranici. Balestrino a kol. (2019 a, str. 104 a 105) pak uvádějí, že existuje dokonce pět různých možností (druhů) progresivity daně: podle tříd, podle daňových pásem, nepřetržitá progresse, progresivní odpočty od daňového základu a progresivní daňové slevy. Stejný zdroj dále dodává, že progresivní daňové slevy jsou například základní sleva na daňového poplatníka u daně z příjmu fyzických osob. V podkapitole 2.2 teoreticko-metodologické části této diplomové práce bude fungování progresivních daňových slev podrobněji popsáno a vysvětleno.

Kubátová (2018, str. 29) obdobně jako Jurečka a kol. (2017, str. 215) pak uvádějí, že regresivní daně jsou takové daně, u kterých s růstem poplatníkovu důchodu klesá míra zdanění. Jurečka a kol. (2017, str. 215) pak doplňují, že v současných ekonomikách se tento typ daní nevyskytuje, což potvrzují také Balestrino a kol. (2019a, str. 103), když píšou, že v aktuálním italském daňovém systému regresivní typ daně není.

2.1.2 Daňový systém a základní členění daní v České republice a v Itálii

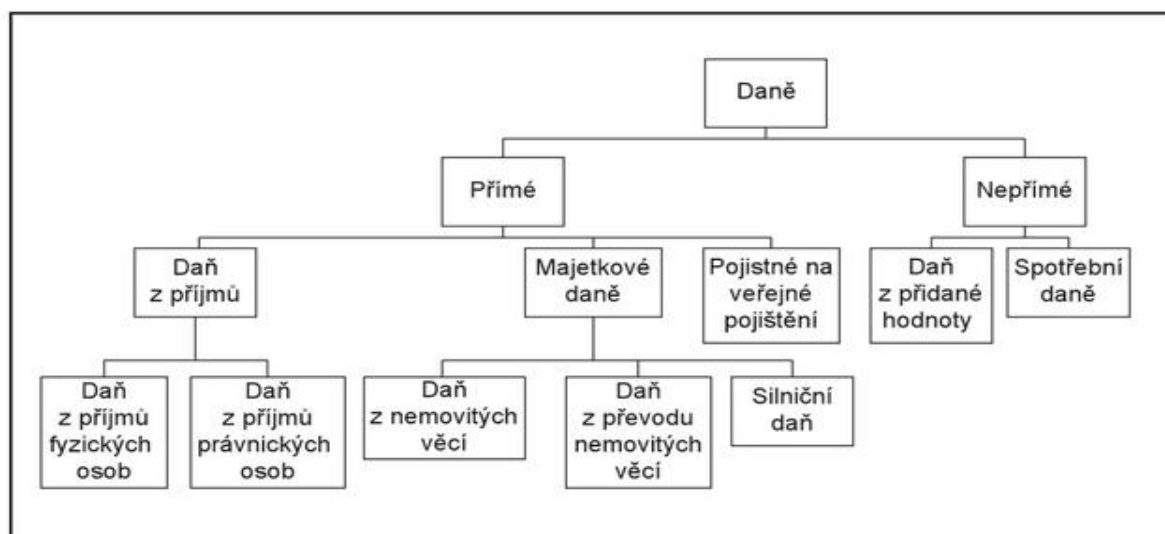
Finanční správa (2013) na svých webových stránkách píše, že český daňový systém je ve svých hlavních rysech velmi podobný daňovým systémům vyspělých, zejména evropských zemí. Vančurová a kol. (2020, str. 53) pak k definici daňového systému v České republice doslovně uvádějí: „**Daňový systém je souhrn všech daní, které se na daném území, zpravidla státním, vybírají. Daňový systém zahrnuje rovněž vztahy mezi jednotlivými daněmi a pravidla, podle kterých se daně vybírají.**“ Stejní autoři dále upřesňují, že aby bylo možné prohlásit daňový systém za dobrý, musí tento splňovat velké množství požadavků, mezi které patří kupříkladu daňová spravedlnost, transparentnost, daňová efektivnost a v neposlední řadě také zajištění odpovídajícího a **dostatečného daňového výnosu**. Vančurová a kol. (2020, str. 54) pak ještě specifikují, že spravedlivý daňový systém je založen na dvou principech: principu platební schopnosti a dále principu prospěchu. Stejní autoři pak na vysvětlenou uvádějí, že princip platební schopnosti lze zjednodušeně charakterizovat tak, že každý občan by měl na daních hradit právě tolik, kolik odpovídá jeho finančním možnostem. Podle téhož zdroje by tedy dva občané, kteří mají stejně, měli do daňového rozpočtu odvádět totožnou částku, zatímco subjekt, který má více, by měl hradit vyšší sumu. Podle Vančurové a kol. (2020, str. 54) pak princip spravedlivosti ve smyslu prospěchu znamená, že daně hradí ten, kdo má prospěch z veřejných služeb. V tomto případě, jak autoři dále dodávají, je typickým příkladem silniční daň, která je hrazena uživateli motorových prostředků a výtěžek této daně je použitý na výstavbu a údržbu silnic a dálnic.

Balestrino a kol. (2019a, str. 32) specifikují, že italský daňový systém je soubor pravidel upravujících činnost, kterou stát ukládá daně občanům a následně tyto daně také vybírá. Stejní autoři dále specifikují, že základními principy daňového systému je schopnost přispívat a dále progresivita. Stejný zdroj nakonec vysvětluje, že schopnost přispívat znamená, že každý občan odvádí na veřejné výdaje peněžní sumu přímo úměrnou objemu jím vlastněného majetku. Jak dále autoři uvádějí, například osoba, která má příjem ve výši 50 000 EUR, zaplatí více než občan, který vydělá 30 000 EUR. Balestrino a kol. (2019a, str. 32) pak nakonec vysvětlují, že progresivita v tomto případě znamená, že s rostoucím příjmem se daň zvyšuje více než proporcionálně. Stejní autoři nakonec pro lepší porozumění uvádějí následující příklad: občan A má příjem 60 000 EUR ročně, zatímco občan B má příjem 30 000 EUR ročně. Občan A bude mít podle stejného zdroje daňový odvod více než dvojnásobný, než bude daňová povinnost občana B.

Základní členění daní v České republice

Na obrázku 2 je uvedeno základní členění daní v České republice, jak ho vyobrazují Maaytová a kol. (2015, str. 109). Stejní autoři uvádějí, že přímé daně se v ČR dělí na daně z příjmu, daně majetkové a dále pojistné na veřejné pojištění.

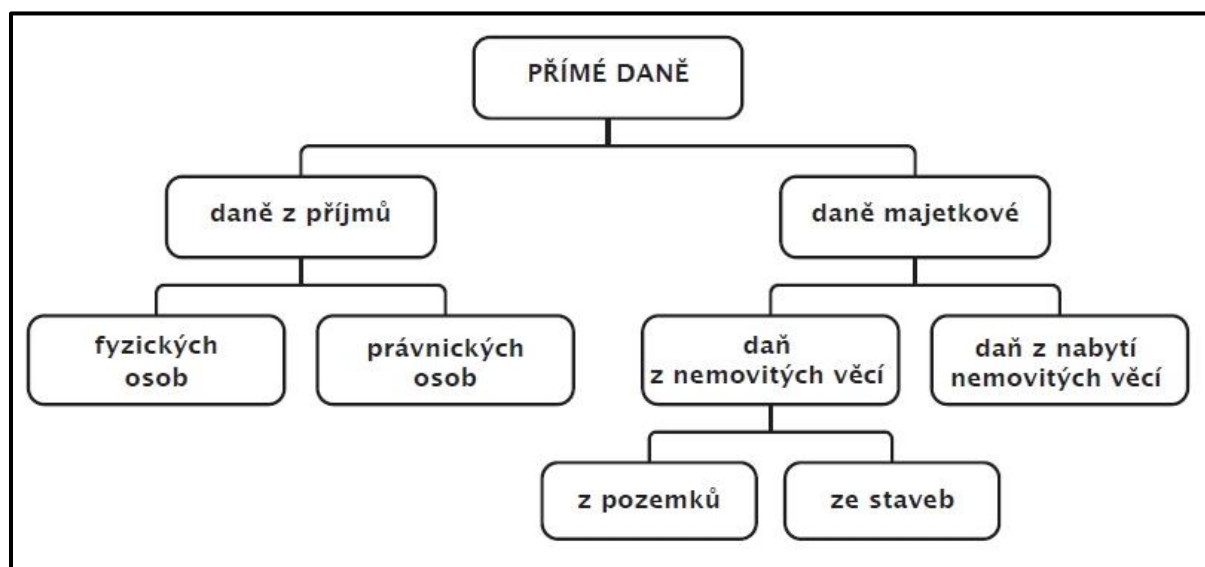
Obrázek 2: Základní členění daní v ČR

Zdroj: Maaytová a kol. (2015, str. 109), vlastní úprava

Pro lepší orientaci je na obrázku 3 vyobrazeno podrobné dělení přímých daní. Maaytová a kol. (2015, str. 109) daně z příjmu rozdělují na daň z příjmu fyzických osob a daň z příjmu osob právnických. Tentýž zdroj pak specifikuje, že daně majetkové je možné členit na daň z nemovitých věcí, silniční daň a daň z převodu (nabytí) nemovitých věcí. Maaytová a kol. (2015, str. 109) podobně jako Dušek (2020, str. 12) řadí mezi přímé daně rovněž daň silniční. Podle Vančurové a kol. (2020, str. 61) ale silniční daň patří mezi daně nepřímé, což je zobrazeno na obrázku 4, který je umístěný níže.

Obrázek 3: Členění přímých daní v ČR

Zdroj: Vančurová a kol. (2020, str. 61), vlastní úprava

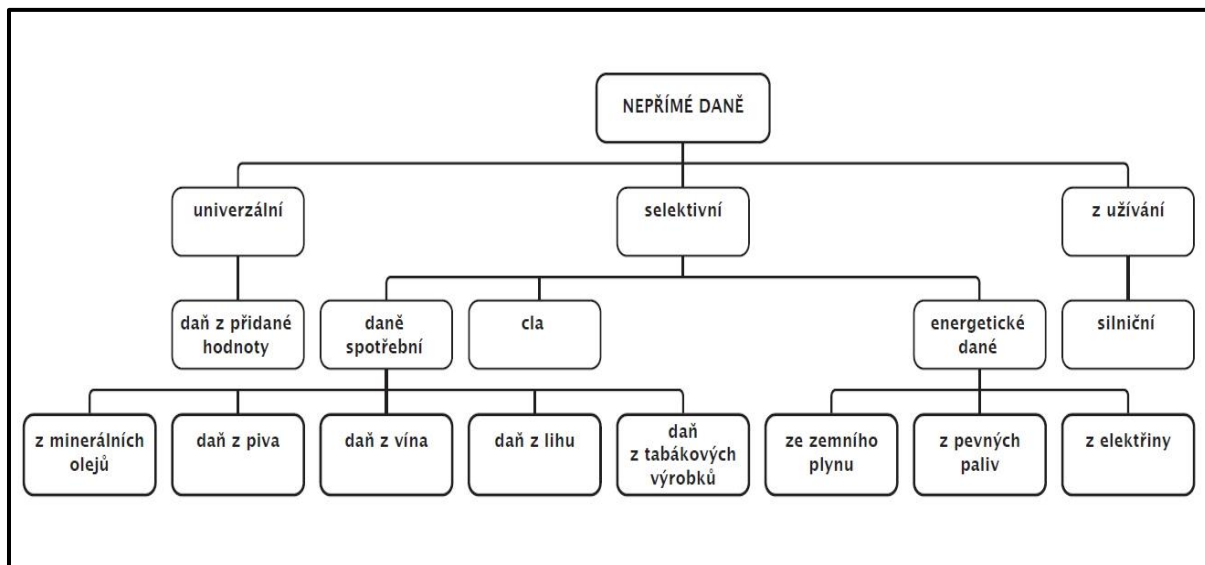
Maaytová a kol. (2015, str. 109) a Jurečka a kol. (2017, str. 214) pak mezi přímé daně zařazují rovněž i příspěvky na sociální zabezpečení. Kubátová (2018, str. 21), jak již bylo zmiňováno v prvním oddíle této podkapitoly, rozděluje tyto příspěvky. Část hrazenou zaměstnanci a OSVČ řadí stejná autorka mezi daně přímé, druhou část, která je financována

zaměstnavateli, pak mezi daně nepřímé. Vančurová a kol. (2020, str. 66) pak uvádějí, že příspěvky na sociální a zdravotní pojištění nelze jednoznačně zařadit ani do daní přímých a ani do daní nepřímých.

Maaytová a kol. (2015, str. 118) specifikují, že daň z příjmu fyzických osob je osobní důchodová daň, která je odváděna z veškerých zdanitelných příjmů všech fyzických osob. Vančurová a kol. (2020, str. 97) definují daň z příjmů právnických osob jako daň důchodovou a dále také daň univerzální, jež se vztahuje na veškeré právnické osoby, které jsou daňovými rezidenty na území České republiky. Stejný zdroj pak doplňuje, že tyto právnické osoby mohou být jednak nejružnější podnikatelské subjekty, obchodní společnosti a dále také veřejně prospěšné organizace. Peková (2011, str. 348) dále specifikuje, že daň z nemovitosti postihuje majetek nemovitý, jakou jsou pozemky a stavby, které daný poplatník vlastní. Další majetkovou daní, zobrazenou na obrázku 2, je daň z převodu nemovitých věcí. Finanční správa (2020) upozorňuje, že daň z převodu nemovitých věcí byla nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí. Stejný zdroj pak dále upřesňuje, že daň z nabytí nemovitých věcí byla zrušena ke dni **26. 9. 2020**. Podle Duška (2020, str. 12) pak mezi přímé daně patří rovněž daň z hazardních her.

Na obrázku 4 je znázorněno schéma **daní nepřímých**. Vančurová a kol. (2020, str. 63) nazývají daně nepřímé jako daně ze spotřeby a ty pak dále dělí na daně univerzální, daně selektivní a daně z užívání. Stejný zdroj dále dodává, že daň z přidané hodnoty je všeobecnou daní, které podléhá například poskytování služeb nebo dodání zboží. Vančurová a kol. (2020, str. 314) dále vysvětlují, že sazba daně z přidané hodnoty má v České republice základní sazbu ve výši 21 % a dvě sazby snížené ve výši 15 % a dále ve výši 10 %. Vančurová a kol. (2020, str. 315) pak uvádějí příklady, kdy je pro zboží či služby aplikovaná snížená sazba DPH. Podle stejného zdroje je 15% sazba použita u potravin a nealkoholických nápojů, zdravotnických prostředků, služeb zdravotní a sociální péče, ubytovacích služeb, kulturních, uměleckých nebo sportovních představení.

Obrázek 4: Členění nepřímých daní v ČR

Zdroj: Vančurová a kol. (2020, str. 64), vlastní úprava

Vančurová a kol. (2020, str. 315) dále ještě specifikují, že 10% sazba DPH je aplikována kupříkladu u léků, prodeje knih, novin a časopisů, u stravovacích či kadeřnických služeb nebo na opravu obuvi a oděvů.

Vančurová a kol. (2020, str. 64) pak uvádějí, že další skupinou nepřímých daní jsou daně spotřební, které jsou selektivními daněmi ze spotřeby a týkají se pěti různých druhů zboží. Jak tentýž zdroj dále dodává, jedná se o daň z piva, daň z tabákových výrobků, daň z minerálních olejů, dále pak daň z lihu, a nakonec daň z vína a jeho meziproductů. Poměrně novým druhem daní jsou podle Vančurové a kol. (2020, str. 64) daně energetické, které se nacházejí v českém daňovém systému od roku 2008 a jde o daně, které mají přispět k ochraně životního prostředí. Jak stejní autoři dále dodávají, jedná se o daně z dodávek elektřiny, zemního plynu a pevných paliv. Speciálním druhem daně je podle Vančurové a kol. (2020, str. 65) daň silniční zvaná také daň z užívání. Jejím předmětem jsou podle stejného zdroje motorová vozidla používaná k výdělečné činnosti.

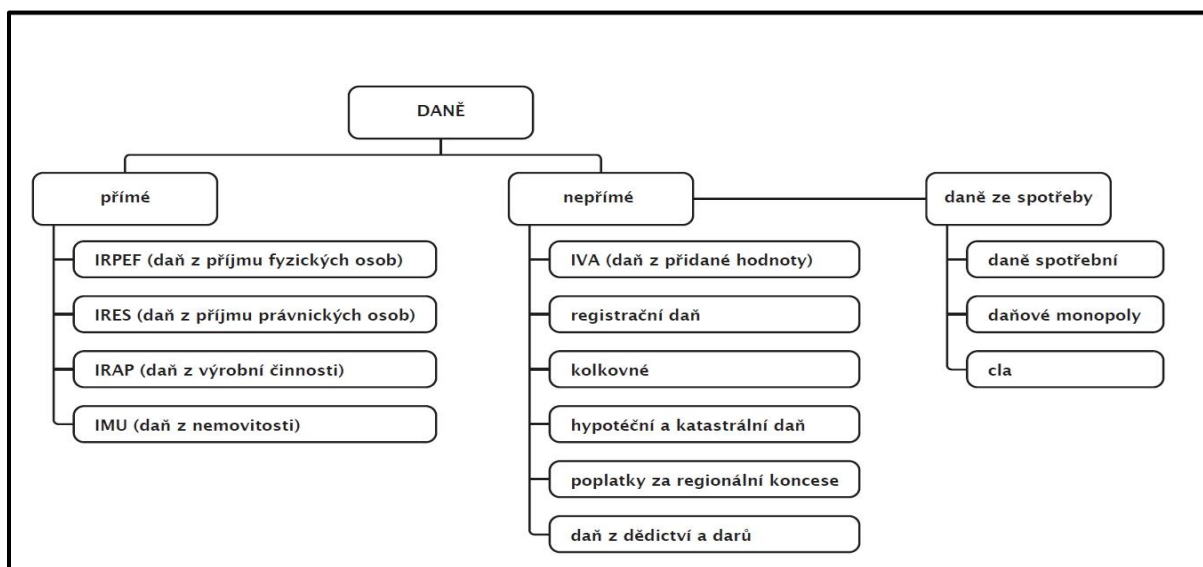
Základní členění daní v Itálii

Bosi a Guerra (2020, str. 40) si pokládají otázku, kolik vlastně v Itálii existuje daní. Stejní autoři poté specifikují, že v Itálii existuje mnoho nejrůznějších daní, jejich počet by se dal vyčíslit na několik desítek. Jak ale stejný zdroj dále doplňuje, ne všechny daně mají v daňovém systému stejnou váhu. Stejní autoři nakonec uvádějí, že pokud by se daně měly členit podle výše příjmu, kterým přispívají do veřejného rozpočtu, **jsou dvěma nejdůležitějšími** daněmi **IRPEF** a **IVA**. Bosi a Guerra (2020, str. 40) vysvětlují, že **IRPEF** je daň z příjmu fyzických osob a zároveň hlavní přímá daň a **IVA** je daň z přidané hodnoty, která je zároveň hlavní nepřímou daní. Jak nakonec stejný zdroj dodává, představují tyto dvě hlavní daně téměř 70 % celkového daňového příjmu v Itálii.

Bosi a Guerra (2020, str. 37) dále uvádějí, že v každém daňovém systému, tedy i v tom italském, lze identifikovat dvě hlavní skupiny daní, daně přímé a daně nepřímé, a toto rozdělení daní je tradičně nejpoužívanější. Na tom se shodují také Domicini (2019, str. 106 a 107) stejně jako Rosa a Vinci (2020, str. 244) a Balestrino a kol. (2019b, str.102).

Na obrázku 5 je tedy uvedeno schéma hlavních italských daní, rozdělených na daně přímé a daně nepřímé, jak je vyobrazují Balestrino a kol. (2019a, str. 35). Domicini (2019, str. 106) pak do přímých daní řadí rovněž příspěvky na sociální zabezpečení, ty ale na obrázku 5 zobrazeny nejsou.

Obrázek 5: Členění daní v Itálii

Zdroj: Balestrino a kol. (2019a, str. 35), vlastní úprava

Čtvrtou nepřímou daní v italském daňovém systému je IMU, což je obecní daň z nemovitosti. Jak definují Bosi a Guerra (2020, str. 292), jedná se o majetkovou daň, která je odváděná z nemovitostí, tedy budov a pozemků, které se nacházejí na území obcí. Stejný zdroj dále vysvětluje, že od IMU je osvobozen tak zvaný první dům, který je ve vlastnictví poplatníka a ten zde má rovněž i trvalé bydliště, a dále jsou osvobozeny také k tomuto obydlí patřící příslušenství, jako může být například garáž, sklep nebo parkovací místo.

Rosa a Vinci (2020, str. 244) specifikují, že existují dva hlavní druhy daně z příjmu. Jednak je to IRPEF (daň z příjmu fyzických osob) a dále IRES (daň z příjmu osob právnických). Rosa a Vinci (2020, str. 363) pak dále upřesňují, že IRPEF neboli daň z příjmu fyzických osob je obecná, osobní a progresivní daň. Dle jejich názoru všeobecně platí, že se vztahuje na všechny fyzické osoby a ovlivňuje veškeré druhy jejich příjmů. Stejný zdroj dále upřesňuje, že tato daň má osobní povahu, protože při určování platební schopnosti daňového poplatníka bere v úvahu nejen jeho příjem, ale i osobní a rodinnou situaci. Rosa a Vinci (2020, str. 377) definují IRES jako daň z příjmu právnických osob, která je druhou hlavní přímou daní v italském daňovém systému. Tito autoři dále dodávají, že se jedná o daň osobní, protože se podobně jako u IRPEF aplikuje na celkový příjem společnosti nebo právnické osoby a bere zároveň v úvahu povahu a účel daně společnosti nebo instituce. Stejný zdroj pak dále dodává, že IRES není progresivní daň jako je IRPEF, ale má proporcionální charakter. Bosi a Guerra (2020, str. 40) specifikují, že IRAP je pak regionální daň z výrobních činností, která plyne do krajských rozpočtů. Stejný zdroj pak dodává, že se jedná o místní daň a podle kritérií národních účtů je IRAP zařazována mezi daně nepřímé. Balestrino a kol. (2019a, str. 35), ale tvrdí, z logického hlediska IRAP patří mezi daně přímé, a proto je i takto znázorněna na obrázku 5.

Jak již bylo zmiňováno dříve, nejvýznamnější nepřímou daní z hlediska příjmů, kterými přispívá do rozpočtu, je daň z přidané hodnoty. Rosa a Vinci (2020, str. 393) specifikují, že IVA, Imposta sul valore aggiunto, tedy daň z přidané hodnoty provádí obecné zdanění obchodů a jako taková je nejdůležitějším a ústředním bodem systému nepřímých daní. Rosa a Vinci (2020, str. 405) dále upřesňují, že aktuálně jsou platné čtyři sazby DPH, přičemž jedna je sazba základní a tři jsou pak sazby snížené. Stejní autoři dále dodávají, že základní sazba DPH je ve výši 22 %, sazby snížené jsou pak ve výši 10 %, 5 % a 4 %. Tentýž zdroj pak na doplnění uvádí, že sazba 10 % se aplikuje například u některých potravin, divadelních, sportovních nebo kulturních představení, u služeb v pohostinství, u hotelových služeb a dále také u léků. Jak autoři dále dodávají, do druhé snížené sazby ve výši 5 % spadají sociální a zdravotnické služby nebo také na prodej bylin. Rosa a Vinci (2020, str. 405) nakonec specifikují, že nejnižší sazba DPH ve výši 4 % se aplikuje u základního zboží a služeb, jako je například chléb, těstoviny, ovoce, dále pak stravování v závodních jídelnách, prodej knih a novin a dále kupříkladu na prodej invalidních vozíků nebo automobilů pro osoby se zdravotním postižením.

Rosa a Vinci (2020, str. 447) dále specifikují, že další nepřímou daní je Imposta di registro neboli registrační daň, jež se aplikuje na právní akty, které musí být ze zákona registrovány, případně na ty, které si občan registruje dobrovolně z vlastního rozhodnutí. Bartolini a Savarro (2020, str. 208) uvádí, že mezi nepřímé daně je rovněž řazeno Imposta di bollo neboli kolkovné, kterému podléhají nejrůznější veřejné listiny, soudní dokumenty, správní opatření a dále také některé listiny obchodní. Balestrino a kol. (2019b, str. 356) pak vysvětlují, že mezi daně nepřímé jsou řazeny rovněž daň hypoteční a katastrální daň, kterým jak název napovídá, podléhají hypoteční smlouvy a katastrální převody. Stejný zdroj zmiňuje poslední daň zobrazenou na obrázku 5, která patří rovněž mezi daně nepřímé a tou je daň darovací a daň dědická.

Poslední skupinou zastoupenou v italském daňovém systému jsou daně z výroby a spotřeby. Balestrino a kol. (2019b, str. 352) vysvětlují, že mezi ně patří zejména daně spotřební, jako je daň z minerálních olejů, dále pak alkoholických výrobků, což jsou jednak alkoholické nápoje, ale také parfémy, dále rovněž spotřební daně z výroby piva a vína. Stejný zdroj pak doplňuje, že spotřební daně jsou vybírány rovněž ze spotřeby elektrické energie, LPG a zemního plynu. Balestrino a kol. (2019b, str. 353) zmiňují druhou velkou skupinu daní ze spotřeby, což jsou daňové monopoly, tradičně vybírané z výroby a prodeje tabáku a dále také z loterií, hazardních her nebo sázek.

2.2 Daň z příjmu fyzických osob

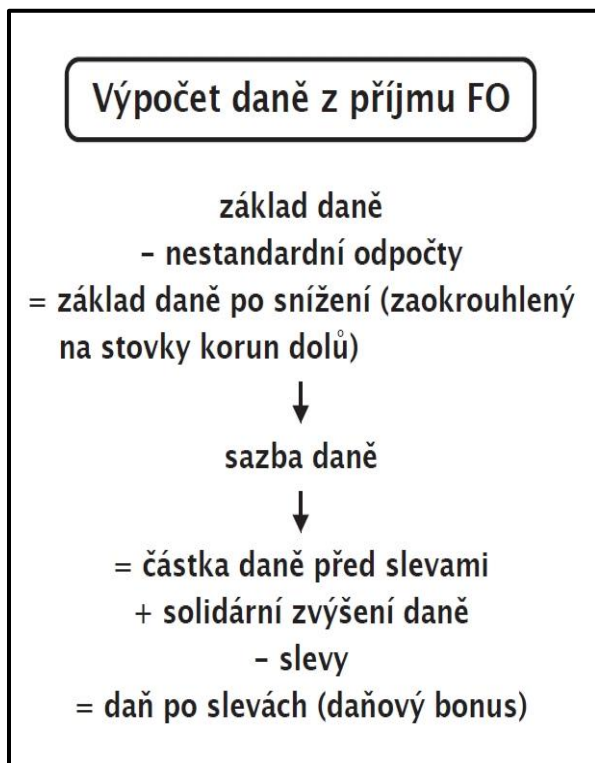
Následující podkapitola bude věnována dani z příjmu fyzických osob. První dva oddíly budou pojednávat o dani z příjmu FO v České republice, následující dva oddíly se pak budou zabývat daní z příjmu FO v Itálii. Nejprve budou vždy definovány základní konstrukční prvky daně, dále bude podrobně popsáno, jakým způsobem daň funguje, kdo má povinnost tuto daň odvádět, kdy je splatná, a v neposlední řadě i jak se postupuje při výpočtu daňové povinnosti. Poté budou uvedeny výčet daňových odpočtů a daňových slev, které mohou poplatníci daně z příjmu v České republice i v Itálii uplatnit a také za jakých podmínek je toto možné.

2.2.1 Daň z příjmu fyzických osob v České republice

Vančurová a kol. (2020, str. 62) uvádějí, že daň z příjmů fyzických osob je daň univerzální, která je odváděná z veškerých zdanitelných příjmů všech jednotlivců. Jak stejný zdroj dále vysvětluje, jedná se o daň, jejímž úkolem je redistribuce příjmů od zámožných jedinců k osobám sociálně potřebným. Vančurová a kol. (2020, str. 156) dále specifikují, že individuální důchodová daň je nepostradatelnou součástí moderního daňového systému a že konstrukce této daně je velmi složitá zejména proto, že na ni jsou kladeny vysoké požadavky. Jak stejný zdroj dále upřesňuje, musí tato daň zohledňovat sociální situaci poplatníků a svými konstrukčními prvky by měla přispívat a působit na jednotlivé poplatníky tak, aby se chovali v souladu s danými prioritami společnosti. Jak stejní autoři nakonec dodávají, jsou za tímto účelem využívány nejrůznější slevy na dani a daňové odpočty.

Na obrázku 6 je znázorněno schéma výpočtu daně z příjmu fyzických osob v České republice, tak jako ho uvádějí Vančurová a kol. (2020, str. 220). Jako první krok, je podle stejných autorů nutné určit dílčí základ daně neboli super hrubou mzdu. Ten se podle Vybíhala a kol. (2020, str. 317) získá tak, že se hrubý roční příjem vynásobí koeficientem 1,338 (33,8 % je úhrn sociálního a zdravotního pojištění hrazeného za zaměstnance zaměstnavatelem). Jak autoři dále doplňují, je následně možné od dílčího základu daně odečíst daňové odpočty, na které má poplatník nárok, což mohou být například zaplacené úroky z hypotečního úvěru, dary nebo příspěvky na penzijní připojištění. Třetím krokem výpočtu je podle stejného zdroje úprava základu daně sníženého o daňové odpočty tak, že se zaokrouhlí na 100 Kč dolů. Vybíhal a kol. (2020, str. 317) dále uvádějí, že následně se ze zaokrouhleného základu daně jednoduše vypočítá **samotná daň, jejíž sazba je 15 %**. Posléze je podle stejného zdroje možné odečíst daňové slevy, jako je sleva na poplatníka a další slevy na poplatníkem vyživované osoby a dále rovněž i slevy nestandardní. Po odečtení všech slev, na které má poplatník nárok, se podle autorů získá čistá **daň po slevách (k zaplacení) nebo případný daňový bonus**.

Obrázek 6: Schéma výpočtu daně z příjmu fyzických osob v ČR

Zdroj: Vančurová a kol. (2020, str. 220), vlastní úprava

Pro lepší porozumění schématu uvedenému na obrázku 8 je nutné podrobněji specifikovat jednotlivé konstrukční prvky daně z příjmu fyzických osob v České republice.

Konstrukční prvky daně z příjmu FO v ČR

Marková (2020, str. 19) uvádí, že **zdaňovacím obdobím** daně z příjmu FO v České republice je kalendářní rok. Marková (2020, str. 6) pak dále specifikuje, že **poplatníky** daně z příjmu FO jsou fyzické osoby, kterou jsou zpravidla daňovými rezidenty České republiky a mají na území ČR bydliště, případně se v ČR obvykle zdržují. Autorka pak dále vysvětluje, že poplatníky této daně mohou být rovněž daňovými nerezidenty, ti pak mají daňovou povinnost pouze k příjmům, které pochází ze zdrojů na území České republiky. Marková (2020, str. 11) pak ještě doplňuje, že poplatník příjmu ze závislé činnosti je označován jako zaměstnanec, plátcem daně z příjmu je v tomto případě jeho zaměstnavatel.

Sazba daně a základ daně

Vančurová a kol. (2020, str. 227 a 228) specifikují, že od roku 2008 je **sazba daně z příjmu** fyzických osob lineární a její výše je 15 %. Stejný zdroj pak dále specifikuje, že od roku 2013 vstoupilo v platnost tak zvané solidární zvýšení daně, které má lineární sazbu 7 % a vztahuje se pouze na některé poplatníky. Stejní autoři doplňují, že solidární zvýšení daně se aplikuje jen na tu část příjmu, který ve zdaňovacím období 2020 překročil hranici 1 672 080 Kč. Široký (2018 str. 224) pak uvádí, že základem daně z příjmu FO je v případě, kdy měl poplatník ve zdaňovacím období 2020 současně více druhů příjmu, součet těchto dílčích základů. Stejný zdroj pak doplňuje, že pokud se jedná o osobu, která provozuje samostatnou výdělečnou činnost, je základem daně částka, o kterou příjmy dosažené

ve zdaňovacím období 2020 přesáhly výdaje. Stejný autor nakonec dodává, že v případě příjmu ze závislé činnosti je základem daně příjem získaný od zaměstnavatele a navýšený o platby na sociální a zdravotní pojištění (v roce 2020 je to celkem 33,8 %), které za zaměstnance hradí zaměstnavatel. Jak autor dále dodává, je tento speciální koncept základu daně zvaný superhrubá mzda.

Předmět daně

Marková (2020, str. 6) uvádí, že daň z příjmu fyzických osob je odváděna z několika druhů příjmů, které tvoří samostatné základy daně. Jak stejný zdroj dále upřesňuje, jsou tedy předmětem daně z příjmů fyzických osob následující příjmy:

- příjmy ze závislé činnosti;
- příjmy ze samostatné výdělečné činnosti;
- příjmy z nájmu;
- příjmy z kapitálového majetku;
- ostatní příjmy.

Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti

Vančurová a kol. (2020, str. 192) uvádějí, že příjmy ze samostatné výdělečné činnosti jsou druhým nejvyšším příjmem v konceptu daně z příjmu fyzických osob. Stejní autoři dále dodávají, že se jedná zejména o příjmy z podnikání, které podnikatel koná na vlastní účet a pod vlastním jménem a může se jednat zejména o:

- příjmy ze živnosti, tedy příjmy FO podnikajících dle živnostenského zákona;
- příjmy ze zemědělské výroby;
- příjmy z jiného podnikání, kam patří kupříkladu advokáti, daňoví poradci, auditori, ale i lékaři;
- příjmy z jiné samostatné činnosti, jako jsou například autorské honoráře, příjmy za literární a umělecká díla nebo příjmy z licencí na patenty;
- příjmy profesionálních sportovců, architektů nebo autorizovaných inženýrů, které patří mezi příjmy z výkonu nezávislého povolání.

Příjmy z kapitálového majetku

Vančurová a kol. (2020, str. 213) uvádějí, že příjmy z kapitálového majetku plynou z držby finančního majetku, přičemž většina z těchto příjmů, které pocházejí ze zdrojů na území České republiky, je zdaněna odděleně srážkou u zdroje, díky čemuž pak tvoří samostatné základy daně. Podle stejného zdroje se jedná zejména o podíly na zisku tichého společníka nebo na zisku kapitálových operací. Jak autoři dále doplňují, hlavní skupinu těchto příjmů pak tvoří nejrůznější úroky plynoucí například z vkladů na nepodnikatelských bankovních účtech, dále pak úroky z jednorázových vkladů a další skupinou jsou pak úrokové výnosy z dluhopisů či vkladních listů. Vančurová a kol. (2020, str. 214) upřesňují, že v rámci dílčího základu daně jsou zdaňovány kupříkladu úroky z vkladů na podnikatelských účtech, dále pak úrokové výnosy ze směnek a v neposlední řadě přijaté úroky, tedy úroky a výnosy z poskytnutých úvěrů.

Příjmy z nájmu a ostatní příjmy

Marková (2020, str. 15 a 16) uvádí, že mezi příjmy z nájmu patří zejména příjem z nájmu nemovitých věcí nebo bytů. Vančurová a kol. (2020, str. 215) k tomu upřesňují, že byty jsou evidované jednotky neboli prostorově vymezené části domu, a dále pak, že mezi příjmy z nájmu mohou patřit také příjmy z hmotných movitých věcí, pokud se jedná o nájem dlouhodobý. Stejní autoři pak ještě doplňují, že pokud je nájem hmotných movitých věcí pouze příležitostný, patří tento příjem mezi ostatní příjmy. Marková (2020, str. 15 a 16) pak specifikuje, že mezi ostatní příjmy patří rovněž příjmy z příležitostných činností, které nejsou provozovány podnikatelem, jako jsou příjmy z lesního a vodního hospodářství, zemědělské výroby, z provozu výroben elektrické energie, pro které není vyžadována licence, anebo například výhry z hazardních her, loterie nebo tomboly, které přesáhnou 1 000 000 Kč.

Příjmy ze závislé činnosti

Vančurová a kol. (2020, str. 173 a 174) vysvětlují, že příjmy ze závislé činnosti tvoří velmi významnou daňovou položku a v České republice tvoří více než čtyři pětiny výnosů daně z příjmu právě ony. Stejní autoři pak definují příjmy ze závislé činnosti jako příjmy ze současného, eventuálně minulého pracovněprávního vztahu, případně obdobných poměrů, kde poplatník je při výkonu zaměstnání povinen dbát nařízení plátce. Vančurová a kol. (2020, str. 173 a 174) dále uvádějí, že hlavním rysem závislé činnosti je skutečnost, že je konána dle pokynů toho, kdo vyplácí zaměstnanci plat či mzdu. Jak stejný zdroj dále dodává, je závislá činnost vykonávána jménem osoby, která příjem vyplácí, ve stanovených termínech a na místě určeném touto osobou, za pomoci jí poskytnutých pomůcek a nástrojů. Vančurová a kol. (2020, str. 174) pak upřesňují, že kromě příjmů ze zaměstnání se za příjmy ze závislé činnosti pokládají rovněž funkční požitky, což jsou odměny za výkon nejrůznějších funkcí (členové vlády, poslanci, jednatelé). Stejní autoři dále dodávají, že za příjmy ze závislé činnosti jsou také považovány odměny členů představenstva a orgánů právnické osoby, dále rovněž odměny za práci členů družstva, jednatelů a společníků společností s ručením omezeným, v případě komanditních společností pak příjmy komandistů. Vybíhal a kol. (2020, str. 281 a 282) pak pro upřesnění dodávají, že další skupinu příjmů, které patří mezi příjmy ze závislé činnosti, jsou rovněž náhrady za ztrátu výdělků, kterou zaměstnanec dostává po dobu pracovní neschopnosti, případně po skončení neschopnosti v případě nemoci z povolání nebo pracovního úrazu.

Kdo má povinnost podat přiznání k dani v České republice

Finanční správa (2021b) na svých webových stránkách uvádí, že povinnost podat daňové přiznání má každý poplatník, jehož příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů FO, v roce 2020 **přesáhly 15 000 Kč**. Stejný zdroj pak dodává, že výjimku tvoří příjmy osvobozené od daně anebo takové příjmy, které jsou daně pomoci srážkové daně.

Finanční správa (2021b) dále vyjmenovává některé další případy, kdy mají poplatníci povinnost podat daňové přiznání:

- poplatníci, kteří v roce 2020 měli příjmy ze závislé činnosti od jednoho nebo postupně i od více plátců a neučinili u těchto plátců daňové prohlášení a mají zároveň jiné příjmy (vyjma příjmů, které jsou od daně osvobozeny nebo daně srážkou daní) vyšší než 6 000 Kč;

- poplatníci, jejichž daň se zvyšuje o solidární zvýšení daně;
- poplatník, který svým zaviněním neoprávněně obdržel vyplacený daňový bonus nebo jehož zaměstnavatel ohlásil dlužnou částku na dani;
- osoby, které předčasně ukončily soukromé životní pojištění nebo obdržely vyplacené pojistné plnění z tohoto pojištění, které zakládá povinnost zdanit tento příjem, jako příjem ze závislé činnosti.

Osvobozené příjmy, důchody

Vančurová a kol. (2020, str. 163 a 164) uvádějí, že mezi příjmy osvobozené od daně z příjmu, patří zejména tak zvané sociální příjmy, jako jsou kupříkladu adresné sociální dávky, dávky státní sociální podpory a dále pak většina studijních stipendií. Stejný zdroj pak dále dodává, že speciální kategorií jsou pravidelně vyplácené penze neboli starobní či vdovské důchody. Jak autoři dále specifikují, v případě pravidelně vyplácených důchodů (může se jednat o starobní i vdovské), jsou tyto příjmy osvobozeny do výše **36násobku minimální mzdy**. Vančurová a kol. (2020, str. 164) uvádějí, že pro zdaňovací období 2020 je v případě výše specifikovaných důchodů od daně z příjmu fyzických osob osvobozena částka do **525 600 Kč ročně**. Jak stejný zdroj dále dodává, příjem, který tuto částku **přesáhne, musí být zahrnut do základu daně**.

Fungování daňového systému, termíny podání DPFO

Finanční správa (2021c) uvádí, že termín pro podání přiznání k dani z příjmů fyzických osob je pro daňové období 2020 stanoven na 1. 4. 2021. Jak stejný zdroj dále dodává, jedná se o výchozí termín, protože pro daňová přiznání, jež budou podána v roce 2021, existuje několik dalších termínů. Jednak je to nový termín 1. 5. 2021, který se týká daňových přiznání podaných elektronicky. Stejný zdroj pak ještě doplňuje, že pokud poplatníkovi zpracovává daňové přiznání daňový poradce, je termín podání stanoven na 1. 7. 2021. Finanční správa (2021c) dále také specifikuje, že daňové přiznání k dani z příjmu FO může být podáno poštou, osobně na pobočce FÚ nebo elektronicky pomocí datové schránky. Jak stejný zdroj dále dodává, je nově možný přístup také pro ty, kteří datovou schránku ještě nemají, pomocí Online finančního úřadu, na který se poplatníci dostanou přes webové stránky www.mojedane21.cz. Jak stejný zdroj nakonec doplňuje, je pak poplatník přesměrován na stránky Eidentita.cz. Správa základních registrů (2021), která provozuje stránky Eidentita.cz, uvádí, že díky jejich aplikaci mohou daňoví poplatníci prokázat svou totožnost online například pomocí nových občanských průkazů s čipem nebo využít služeb akreditovaných poskytovatelů, kterými jsou nejvýznamnější české banky, jako je Česká spořitelna, Komerční banka nebo ČSOB. Jak dále stejný zdroj doplňuje je pak možné přes toto přihlášení podat daňové přiznání online.

Finanční správa (2021c) **poté specifikuje, že splatnost daně z příjmu fyzických osob je stanovena na stejný den**, ve kterém musí být nejpozději podáno daňové přiznání a daň lze zaplatit v hotovosti na územním pracovišti FÚ, poštovní poukázkou nebo bezhotovostní platbou pomocí bankovního převodu. Stejný zdroj pak dále dodává, že pokud má poplatník daňový přeplatek, bude mu tento vrácen na účet uvedený v žádosti, a že lhůta k vrácení daňového přeplatku je 30 dnů, které začínají běžet **1. 4. 2021**. Finanční správa (2021c) pak ještě specifikuje, že v případě pozdějšího podání DP, bude přeplatek poplatníkovi vrácen do 30 dnů od efektivního dne podání DP.

MFČR (2021) v tiskové zprávě uveřejněné 8. 3. 2021 uvádí, že bylo schváleno posunutí termínu podání daňového přiznání a dále termínu splatnosti daně z příjmu. Jak stejný zdroj

dále doplňuje, bude možné papírové daňové přiznání doručit finančnímu úřadu až do 3. 5. 2021 a dále se posunuje rovněž i termín pro podání elektronické, a to až do 1. 6. 2021.

Zdáleka ne všichni poplatníci daně z příjmu musí podávat daňové přiznání sami. Pro osoby, které mají pouze příjmy ze závislé činnosti, existuje totiž mnohem pohodlnější a výhodnější možnost a tou je zažádat o provedení ročního zúčtování daní svého zaměstnavatele.

Kdo může zažádat o roční zúčtování provedené zaměstnavatelem

Vančurová a kol. (2020, str. 254) uvádějí, že zažádat o roční zúčtování daně z příjmu je pro osoby, které mají příjmy ze závislé činnosti, prakticky vždy výhodné. Stejný zdroj pak dále doplňuje, že agendu spojenou s touto procedurou provede zdarma za poplatníka jeho zaměstnavatel. Vančurová a kol. (2020, str. 254 a 255) pak dále píšou, že v rámci vyrovnání záloh na daň je možné využít daňových slev a odpočtů, které během roku nelze uplatňovat na měsíční bázi. Stejný zdroj pak ještě upozorňuje, že další obrovskou výhodou je i to, že přeplatek zaměstnavatel vrátí zaměstnanci ve výplatě za měsíc březen. Jak autoři ještě doplňují, v případě, že by výsledkem daňového vyrovnání **byl nedoplatek, tento by se po poplatníkovi nevymáhal**. Vančurová a kol. (2020, str. 255) nakonec upřesňují, že každý poplatník má možnost požádat o vypracování ročního zúčtování u svého současného zaměstnavatele nebo posledního zaměstnavatele, u kterého podepsal daňové prohlášení na dané zdaňovací období. Autoři doplňují, že poplatníci tak musí učinit **nejpozději do 15. února 2021**, přičemž je důležité do stejného data předložit rovněž všechny potřebné dokumenty.

2.2.2 Výpočet daně z příjmu FO ze závislé činnosti v ČR

Vybíhal a kol. (2020, str. 295 a 296) vysvětlují, jakým způsobem se vypočítává daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti, dále také měsíční záloha na tuto daň, kterou zaměstnanci odvádějí. Stejný zdroj dále uvádí, že při výpočtu zálohy na daň se nejprve hrubý příjem vynásobí koeficientem **1,338**, čímž se získá základ daně. Ten je pak podle stejných autorů nutné zaokrouhlit na **celé stovky nahoru**. Vybíhal a kol. (2020, str. 295 a 296) píšou, že z takto získaného základu daně se vypočte záloha na daň z příjmu, jejíž výše je **15 %**. Pro lepší pochopení je výpočet **schematický** zobrazen na obrázku 6.

Obrázek 7: Schéma výpočtu zálohy na daň z příjmu fyzických osob

Poplatník má měsíční příjem (duben 2020) na základě pracovního poměru ve výši 20 510 Kč. Vypočítejte jeho zálohu na daň.		
Řešení		
Základ daně	$= 20\,510 \times 1,338 = 27\,442,38$	= 27 500 Kč
Záloha na daň vypočtená	$= 27\,500 \times 0,15$	= 4 125 Kč

Zdroj: Vybíhal a kol. (2020, str. 296), vlastní úprava

Výpočet daňové povinnosti včetně solidárního zvýšení daně

Na obrázku 7 je uveden příklad výpočtu daňové povinnosti v případě solidárního zdanění, jak ho uvádějí Vybíhal a kol. (2020, str. 317). Vybíhal a kol. (2020, str. 317) k výpočtu daňové povinnosti upřesňují, že prvním krokem výpočtu je stanovení dílčího základu daně (superhrubé mzdy), který se získá tak, že se hrubý roční příjem vynásobí číslem 1,338. Stejný

zdroj pak dodává, že takto získaný základ daně je nutné ještě upravit, a to tak, že se zakrouhlí na celé 100 Kč dolů. Ze zaokrouhleného základu daně je pak, jak stejný zdroj doplňuje, možné vypočítat samotnou daň, jejíž sazba je ve výši 15 %.

Vybíhal a kol. (2020, str. 317) pak dále upřesňují, že v případě, kdy poplatníkům příjem **přesáhne 1 672 080 Kč**, je nutné ještě aplikovat solidární zvýšení daně, jehož sazba je ve výši 7 %. Ta se podle stejných autorů aplikuje jen na tu část základu daně, **kteřá přesáhne 1 672 080 Kč**. Vančurová a kol. (2020, str. 229) pak ještě doplňují, že pro účel výpočtu solidárního zvýšení daně u příjmů ze závislé činnosti se **nepoužívá** dílčí základ daně (superhrubá mzda), ale pouze hrubý příjem, což je rovněž zachyceno na obrázku 7. Autoři pak ještě dodávají, že po sečtení samotné daně a solidárního zvýšení daně se získá celková daň, od které je následně možné odečíst standardní slevy, jako je sleva na poplatníka a další slevy na poplatníkem vyživované osoby (děti, manželka).

Obrázek 8: Výpočet daňové povinnosti a solidárního zvýšení daně pro rok 2020

Zaměstnanec ústředního orgánu státní správy měl roční příjem celkem 1 969 552 Kč. Uplatňuje slevu na dani na poplatníka a daňové zvýhodnění na 1 dítě. Vypočítejte daňovou povinnost poplatníka.	
Řešení	
+ příjem za zdaňovací období	= 1 969 552 Kč
= dílčí základ daně ($DZD_{\text{š6}}$) = $1\,969\,552 \times 1,338$	= 2 635 261 Kč
= základ daně	= 2 635 200 Kč
= daň (15 %)	= 395 280 Kč
= solidární zvýšení daně = $1\,969\,552 - 1\,672\,080 \times 0,07$	= 20 824 Kč
= daň celkem	= 416 104 Kč
– sleva na dani na poplatníka	= 24 840 Kč
– daňové zvýhodnění na 1 dítě	= 15 204 Kč
= výsledná daň (po slevách)	= 376 060 Kč

Zdroj: Vybíhal a kol. (2020, str. 317), vlastní úprava

Po odečtením všech slev, na které má poplatník nárok, se získá výsledná daň po slevách. Přehled jednotlivých slev a podrobné informace k nim jsou uvedeny v následujícím oddíle.

Daňové slevy a daňové odpočty v České republice

V následující podkapitole bude uveden přehled nejdůležitějších daňových slev, které si mohou daňoví poplatníci ze svého příjmu uplatnit. Vančurová a kol. (2020, str 230 a 231) uvádějí, že daňové slevy lze rozdělit na nestandardní slevy a slevy standardní zvané také sociální, které lze uplatnit za předpokladu, že poplatník splní zákonem dané podmínky nebo prokáže předepsaným způsobem potřebné skutečnosti. Jak stejný zdroj dále uvádí, lze **standardní sociální slevy** dále rozdělit do dvou hlavních skupin. Jednak to jsou podle stejných autorů slevy, které uplatňuje poplatník sám na sebe, a druhou skupinu tvoří slevy, které poplatník uplatňuje na jím vyživované osoby žijící s ním ve společné domácnosti. V tabulce 1 je uveden základní přehled daňových slev, jež uplatňuje poplatník sám na sebe.

Tabulka 1: Přehled daňových slev na poplatníka

Druh standardní daňové slevy	Výše slevy
základní sleva na poplatníka	24 840 Kč ročně nebo měsíčně 2 070 Kč
základní sleva pro poplatníky pobírající invalidní důchod 1. nebo 2. stupně	2 520 Kč ročně nebo měsíčně 210 Kč
rozšířená sleva pro poplatníky pobírající invalidní důchod 3. stupně	5 040 Kč ročně nebo měsíčně 420 Kč
sleva pro poplatníka držitele průkazu ZTP/P	16 140 Kč ročně nebo měsíčně 1 345 Kč
sleva na studenta, který se soustavně připravuje na budoucí povolání	4 020 Kč ročně nebo měsíčně 335 Kč

Zdroj: Vančurová a kol. (2020, str. 231), vlastní úprava

Vybíhal a kol. (2020, str. 305) uvádějí, že jak bylo uvedeno v tabulce 1, náleží ve zdaňovacím období 2020 poplatníkovi tak zvaná základní sleva na poplatníka ve výši **24 840 Kč ročně**. Stejný zdroj dále dodává, že nárok na tuto slevu prokáže poplatník u svého plátce daně, tedy svého zaměstnavatele, podpisem daňového prohlášení. Vybíhal a kol. (2020, str. 306) k tomu na vysvětlenou ještě dodávají, že pokud měl poplatník příjmy pouze šest měsíců, například od ledna do června a uplatnil si u zaměstnavatele měsíční slevu ve výši 2 070 Kč, bude tomuto poplatníkovi při ročním zúčtování daní snížena vypočtená daň o celou částku slevy, tedy o **24 840 Kč**.

Vybíhal a kol. (2020, str. 308 a 309) dále upřesňují, že slevu na studenta si může dotyčný uplatňovat za předpokladu, že se soustavně připravuje na budoucí povolání, a to formou prezenčního studia, maximálně však do dosažení věku 26 let. Stejný zdroj pak ještě dodává, že výjimku tvoří studenti medicíny, kteří mohou slevu uplatňovat až do dovršení 28 let věku.

V tabulce 2 je pak uvedený přehled slev, které může poplatník ze svého příjmu uplatňovat na vyživované osoby žijící s ním ve společné domácnosti. Finanční správa (2021c) specifikuje, že pro posouzení, zdali poplatník může uplatňovat slevu na vyživovaného manžela nebo manželku, je rozhodná výše vlastního příjmu této osoby, který nesmí překročit **68 000 Kč** ročně. Jak stejný zdroj dále upřesňuje, do této sumy se kromě hrubého příjmu ze zaměstnání, podnikání nebo z nájmu, započítávají také všechny druhy důchodů, dávky plynoucí z nemocenského pojištění, tedy nemocenská, dávky peněžité pomoci v mateřství nebo ošetřovné. Stejný zdroj pak ještě dodává, že je do tohoto rozhodného příjmu započítávána rovněž i podpora v nezaměstnanosti.

Tabulka 2: Přehled daňových slev na poplatníkem vyživované osoby

Druh standardní daňové slevy	Výše slevy
sleva na manžela/ku, žijící ve společné domácnosti s vlastním příjmem do 68 000 Kč	24 840 Kč (lze uplatnit pouze ročně)
sleva na manžela/ku držitele (ZTP/P) žijící ve společné domácnosti	49 680 Kč (lze uplatnit pouze ročně)
sleva/daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společné domácnosti	15 204 Kč ročně nebo měsíčně 1 267 Kč na první nezaopatřené dítě
sleva/daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společné domácnosti	19 404 Kč ročně nebo měsíčně 1 617 Kč na druhé nezaopatřené dítě
sleva/daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společné domácnosti	24 204 Kč ročně nebo 2017 Kč na třetí a každé další nezaopatřené dítě
Druh daňové nestandardní slevy	Výše slevy
sleva na umístění dítěte do předškolního zařízení (školovné)	maximálně 14 600 Kč ročně, vždy výši poplatníkem prokazatelně vynaložených výdajů

Zdroj: Vančurová a kol. (2020, str. 232 a 233), vlastní úprava

Finanční správa (2021c) pak vyjmenovává příjmy, které se pro účel posouzení nároku na slevu nezahrnují, což jsou například dávky státní sociální podpory (rodičovský příspěvek, přídavky na děti, příspěvky na bydlení), dále rovněž dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky péčovské péče, státní příspěvky na penzijní připojištění, spoření nebo stavební spoření nebo stipendia osobám připravujícím se na budoucí povolání.

Vančurová a kol. (2020, str. 238) uvádějí, že Česká republika patří v rámci Evropské unie ke státům, které velmi zřetelně daňově podporují rodiny s dětmi. Jak stejný zdroj dále upřesňuje, v českém daňovém systému se od roku 2015 vyskytuje sleva za umístění dítěte, zvaná také školovné. Autoři dále dodávají, že se jedná o možnost odečíst náklady vynaložené na umístění dítěte v předškolním zařízení. Vančurová a kol. (2020, str. 238) pak ještě specifikují, maximální výše této slevy je pro rok 2020 stanovena na **14 600 Kč za každé vyživované dítě** a je možné si ji uplatnit pouze ve výši skutečně vynaložených nákladů.

Vybíhal a kol. (2020, str. 312) vysvětlují, jakým způsobem funguje daňové zvýhodnění na vyživované dítě, kdy nejdůležitějším pravidlem je fakt, že dítě žije s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti. Stejný zdroj pak doplňuje, že na stejné dítě si smí pro dané zdaňovací období uplatnit daňové zvýhodnění vždy jen jeden z rodičů. Autoři dále dodávají, že daňové zvýhodnění lze uplatnit již od měsíce narození potomka až do doby, kdy dosáhne zletilosti. Vybíhal a kol. (2020, str. 312) navíc upřesňují, že daňové zvýhodnění lze uplatňovat také na zletilé děti, za předpokladu, že se soustavně připravují na budoucí povolání, a to až do měsíce, ve kterém student dosáhne 26 let. Stejní autoři pak ještě specifikují, že osoba, která je považována za vyživované dítě, může mít během studia svůj vlastní příjem, jehož výše nemá žádný vliv na to, aby si na něj rodiče mohli daňové zvýhodnění uplatňovat. Vančurová a kol. (2020, str. 232) upozorňují, že se v posledních letech daňové zvýhodnění na vyživované děti významně zvýšilo. Stejný zdroj nakonec

specifikuje, že daňové zvýhodnění na první dítě je ve výši 15 204 Kč, na druhé pak 19 404 Kč, na třetí a každé další vyživované dítě lze uplatňovat zvýhodnění ve výši 24 204 Kč, tak jak je vyobrazeno v tabulce 2.

Vančurová a kol. (2020, str. 235) dále upozorňují na to, že sleva a daňové zvýhodnění na vyživované děti je ještě poněkud složitější. Stejný zdroj pak upřesňuje, že o výši slevy na dítě se poplatníkovi nejen snižuje vypočtená daňová povinnost, ale daňové zvýhodnění funguje dokonce tak, že ve chvíli, kdy po odečtení slev na děti je vypočtená daňová povinnost nula a daňové zvýhodnění na děti nebylo ještě využito nebo bylo použito jen částečně, **vzniká poplatníkovi nárok na tak zvaný daňový bonus**. Vančurová a kol. (2020, str. 235) upřesňují, že poplatník má nárok požádat stát o doplacení tohoto nevyčerpaného bonusu (daňového přeplatku). Finanční správa (2021c) na svých webových stránkách k daňovému zvýhodnění upřesňuje, že poplatníci mají nárok na daňový bonus za předpokladu, že jejich minimální příjem (hrubý příjem ze závislé činnosti nebo příjem ze samostatné činnosti případně součtu obou) v roce 2020 činil **87 600 Kč**. Stejný zdroj pak ještě dodává, že výše daňového bonusu pro daňové období 2020 je nejméně 100 Kč a maximálně pak **60 300 Kč** na poplatníka.

Nezdanitelné části základu daně

Vybíhal a kol. (2020, str. 297 a 298) definují nezdanitelné částky daně jako zákonem dané částky, o které si daňový poplatník má možnost snížit svůj daňový základ ještě před výpočtem samotné daně v rámci ročního zúčtování daní nebo v přiznání k dani z příjmu. Vybíhal a kol. (2020, str. 298 a 304) dále upřesňují, že pro zdaňovací období 2020 se jedná zejména o následující položky:

- příspěvky na penzijní pojištění, **penzijní připojištění** a dále rovněž doplňkové penzijní spoření v maximální výši **24 000 Kč ročně**;
- **pojistné zaplacené** poplatníkem na svoje **soukromé životní pojištění** v hodnotě maximálně **24 000 Kč za rok**;
- **úroky z úvěrů** na financování bytových potřeb, které mohou být poskytnuty formou hypotéky nebo úvěru ze stavebního spoření v hodnotě maximálně **300 000 Kč** ročně na jednu hospodářící domácnost;
- výdaje na zkoušky, které ověřují výsledky dalšího vzdělávání ve výši maximálně **10 000 Kč ročně**, pro osoby se zdravotním postižením se částka zvyšuje na 13 000 Kč a s těžším zdravotním postižením 15 000 Kč ročně;
- příspěvky uhrazené odborovým organizacím ve výši maximálně 1,5 % zdanitelných příjmů, nanejvýš však **3 000 Kč** ročně;
- **dary neboli bezúplatná plnění** v hodnotě minimálně 1 000 Kč nebo 2 % ze základu daně, maximálně však **15 % z poplatníkovy daňového základu**.

Ostatní odvody na sociální politiku a zdravotní pojištění

Vančurová a kol. (2020, str. 172) uvádějí, že na obrázku 8 je zachyceno schéma odvodů na sociální a zdravotní pojištění platné pro zdaňovací období 2020. Stejní autoři dále dodávají, že pro pojištění na veřejné zdravotní pojištění existuje pouze jedna sazba. Vybíhal a kol. (2020, str. 161) píšou, že sazba pojistného činí **13,5 %** z vyměřovací základu a vypočtená hodnota se zaokrouhluje na celé Kč nahoru. Stejný zdroj pak dále specifikuje za zaměstnance je povinen 2/3 pojistného na zdravotní pojištění hradit zaměstnavatel, 1/3 je pak hradí zaměstnanec, a to prostřednictvím srážky ze mzdy nebo platu, kterou mu zaměstnavatel provede a následně odvede příslušné zdravotní pojišťovně.

Obrázek 9: Sazby pojistného na zdravotní a sociální pojištění

Osoba /sazba pojistného	Veřejné zdravotní pojištění	Nemocenské pojištění	Důchodové pojištění	Státní politika zaměstnanosti
zaměstnanec	1/3 z 13,5 %	6,5 %		
zaměstnavatel	zbytek	24,8 %		
OSVČ	13,5 %	x	29,2 %	
osoba bez zdanitelných příjmů	13,5 %	-	-	-
státní pojištěnec	13,5 %	-	-	-

Zdroj: Vančurová a kol. (2020, str. 173), vlastní úprava

Vybíhal a kol. (2020, str. 169 a 170) pak specifikují, že pro zdaňovací období 2020 činí sazba pojistného na sociální zabezpečení, kterou je povinen hradit za zaměstnance zaměstnavatel **24,8 %**. Autoři dále uvádějí, že část připadající na důchodové pojištění činí 21,5 %, část určená na nemocenské pojištění se rovná 2,1 % a část připadající na státní politiku zaměstnanosti činí 1,2 %. Vybíhal a kol. (2020, str. 170) pak specifikují, že pro zdaňovací období 2020, činí sazba pojistného na sociální zabezpečení hrazená samotnými zaměstnanci **6,5 %** z vyměřovacího základu.

2.2.3 Daň z příjmu fyzických osob v Itálii

Bosi a Guerra (2020, str 81) uvádějí, že daň z příjmů fyzických osob je osobní, progresivní daň, která se vztahuje na celkový příjem fyzických osob. Stejní autoři dále dodávají, že osobní povahu daně lze vyvodit ze skutečnosti, že při definici daně je zohledněna subjektivní stránka daňových poplatníků, počínaje výší jejich zdanitelných příjmů, které jsou daněny progresivně, jakož i další aspekty, jako je rodinná situace poplatníků nebo množství jejich osobních výdajů. Jak stejný zdroj dále dodává, je hlavním úkolem této daně díky jejímu progresivnímu charakteru dosáhnout progresivní povahy celého daňového systému, **tak jak je ustanoven v italské ústavě.**

Konstrukční prvky daně z příjmu FO v Itálii

Rosa a Vinci (2020, str. 242) definují **plátce daně jako subjekt**, nejčastěji to bývá zaměstnavatel nebo důchodová instituce, který ze zákona nahradí daňového poplatníka ve vztazích s finanční správou, zadržuje (sráží) splatné zálohy na daň ze mzdy, platů, důchodů nebo jiných vyplacených příjmů a následně je odvádí státu. Balestrino a kol. (2019a, str. 39) uvádějí, že poplatníci daně z příjmu jsou fyzické osoby, které mají trvalý pobyt na území Itálie. Ti mají podle stejného zdroje daňovou povinnost ke všem příjmům bez ohledu na to, kde byly vyprodukovány. Balestrino a kol. (2019a, str. 39) pak dodávají, že osoby, které nejsou daňovými rezidenty, mají daňovou povinnost pouze k příjmům vyprodukovaným na území státu.

Předmět daně z příjmu FO

Rosa a Vinci (2020, str. 332) pak specifikují, že **předmětem daně z příjmu fyzických osob** v Itálii jsou následující příjmy:

- příjmy z pozemkového vlastnictví;
- příjmy z kapitálového majetku;
- příjmy ze závislé činnosti;
- příjmy z výdělečné činnosti;
- příjmy z podnikání;
- ostatní příjmy.

Příjmy z pozemkového vlastnictví

Balestrino a kol. (2019b, str. 273) specifikují, že **pozemkový příjem (renta)** pochází z vlastnění pozemků a staveb nacházejících se na území Itálie. Autoři dále dodávají, že tento výtěžek ze staveb nebo pozemků není skutečným příjmem, protože ne vždy zaručuje daňovým poplatníkům efektivní a opravdový výnos. Jak stejný zdroj dále dodává, aby bylo možné tento příjem zdanit, zákonodárce určí hodnotu tak zvaného **katastrálního příjmu (ocenění)**, na základě sazeb průměrných cen pozemků nebo budov v dané oblasti. Autoři pak ještě doplňují, že katastrální příjem je v případě staveb zapsán v katastru budov, příjem plynoucí z pozemků je pak zapsán v katastru pozemkovém.

Příjmy z výdělečné činnosti

Rosa a Vinci (2020, str. 341) definují, že příjmy z výdělečné činnosti pocházejí z výkonu umění a profesí. Stejný zdroj dále doplňuje, že výkonem umění nebo povolání se rozumí výkon samostatné výdělečné činnosti, která nepatří mezi příjmy z podnikání. Piazzo a kol. (2020a, str. 13) doplňují, že příjmy ze samostatné výdělečné činnosti jsou příjmy z výkonu profesních činností a dále z činností uměleckých či intelektuálních. Podle stejného zdroje se pak jedná například o příjmy právníků, lékařů, inženýrů, geometrů nebo účetních, dále pak příjmy plynoucí z ekonomického užívání ochranných známek a průmyslových vynálezů autorem nebo vynálezcem.

Příjmy z podnikání

Piazzo a kol. (2020a, str. 13) uvádějí, že příjmy z podnikání jsou příjmy z běžného a nepřetržitého provozu obchodních, průmyslových, dopravních a podnikatelských činností. Balestrino a kol. (2019b, str. 278) dále pak specifikují, že příjem z podnikání vyplývá z obvyklého výkonu obchodních činností, které nejsou provozovány formou podniku. Stejní autoři pak doplňují, že se může jednat zejména o následující činnosti: výroba, obchod a služby, zprostředkovatelské činnosti, pozemní, vodní nebo letecká doprava, bankovní nebo pojišťovací činnosti, dále pak například chov zvířat a provozování zemědělské činnosti.

Příjmy z kapitálového majetku

Piazzo a kol. (2020a, str. 130) specifikují, že příjmy z kapitálového majetku jsou příjmy plynoucí z půjčeného nebo jinak použitého kapitálu, dále se jedná o příjem plynoucí z kapitálových investic do společností, subjektů, sdružení nebo jiných organizací. Podle

stejných autorů pak do těchto příjmů patří rovněž zisky vyplácené společnostmi a subjekty, jejichž předmětem je správa aktiv.

Ostatní příjmy

Piazzo a kol. (2020a, str. 13) uvádějí, že do ostatních příjmů patří takové příjmy, které nelze zařadit do konkrétních kategorií příjmů a jedná se tedy o příjmy různorodého původu. Stejní autoři pak specifikují, že mezi nejčastěji se vyskytující ostatní příjmy patří: příjmy plynoucí ze spekulativních transakcí (kapitálové zisky), dále pak výhry z loterií, výherních soutěží, her a sázek organizovaných pro publikum, příjmy z vlastnictví nemovitostí nacházejících se v zahraničí, příjmy z podnámů nemovitého majetku, pronájmu nebo koncese na užívání vozidel, strojů a jiného movitého majetku, příjmy z obchodních činností, které nejsou běžně prováděny, příjmy z činností samostatně výdělečných, které nejsou obvykle prováděny, a dále pak příjem vyplácený při přímém výkonu amatérských sportovních aktivit.

Příjmy ze závislé činnosti

Rosa a Vinci (2020, str. 339) specifikují, že do příjmů ze závislé činnosti je zahrnut nejen plat nebo mzda za práci, kterou zaměstnanci obrží, ale rovněž i další příspěvky pobírané v souvislosti se zaměstnáním. Stejný zdroj dále dodává, že se jedná zejména o dávky v nezaměstnanosti vyplácené INPS, dávky vyplácené zaměstnavatelem, INPS nebo jiným fondem v případě, kdy dojde k omezení činnosti zaměstnavatele. Stejní autoři pak ještě upozorňují, že do kategorie příjmů ze závislé činnosti patří také nejrůznější druhy důchodů, tedy důchod starobní, vdovský nebo sirotčí.

Piazzo a kol. (2020a, str. 13) definují **příjmy ze závislé činnosti jako příjmy z placeného zaměstnání**, a to i v případě, že je vykonáváno v zahraničí. Piazzo a kol. (2020a, str. 130) dále dodávají, že pro daňové účely se mezi příjmy ze závislé činnosti zahrnují:

- veškeré důchody;
- odměny za výkon veřejných funkcí;
- všechny částky získané namísto příjmů ze zaměstnání, jako jsou dávky podpory v nezaměstnanosti, dávky rodičovské dovolené, náhrady za práci v době omezeného provozu zaměstnavatele;
- dávky výživného vyplácené bývalému manželovi nebo manželce;
- odměny vyplývající z koordinovaných a dlouhodobých vztahů včetně spolupráce na projektech.

Osvobozené příjmy

Piazzo a kol. (2020a, str. 17) vyjmenovávají příjmy, které jsou od daně z příjmu FO osvobozené, přičemž se jedná zejména o invalidní důchody trvalého charakteru, sociální příspěvky, rodinné přídatky a některá studentská stipendia.

Kdo má povinnost podat přiznání k dani v Itálii

Agenzia delle Entrate (2021b, str. 6) uvádí výčet osob, které nemají povinnost podávat daňové přiznání. Jak stejný zdroj dále specifikuje, jedná se o poplatníky, jejichž hrubý celkový roční příjem nebo hrubý příjem ze starobního důchodu nepřekročil ve zdaňovacím období 2020 částku 8 000 EUR a dále jejich katastrální příjem pocházející z vlastněných

pozemků a nemovitostí (včetně katastrálního příjmu z hlavního bydlení) nepřekročil 500 EUR.

Piazzo a kol. (2020a, str. 16 a 17) specifikují osoby, které naopak mají povinnost podat daňové přiznání. Stejní autoři upřesňují, že se jedná o všechny poplatníky, kterým bylo vystaveno více než jedno potvrzení o zdanitelných příjmech za zdaňovací období. Stejný zdroj pak ještě specifikuje, že daňové přiznání musí podat rovněž zaměstnanci, kteří byli část roku 2020 zaměstnáni a po zbývající část roku pobírali například dávky v nezaměstnanosti nebo ostatní dávky, které poplatníkům vyplácí INPS. Piazzo a kol. (2020a, str. 16 a 17) nakonec upřesňují, že samotný INPS vystavuje těmto poplatníkům potvrzení o zdanitelných příjmech právě například za období, kdy pobírali dávky v nezaměstnanosti. Piazzo a kol. (2020a, str. 16 a 17) dále uvádějí, že povinnost podat daňové přiznání mají rovněž důchodci, kteří pobírají italský starobní důchod vyplácený prostřednictvím INPS a dále například důchod ze soukromých penzijních fondů. Autoři nakonec dodávají, že povinnost podat daňové přiznání mají rovněž důchodci, kteří pobírají italský starobní důchod a dále důchod z jiného státu.

Typy daňových přiznání, termíny podání

Agenzia delle Entrate (2021c str. 2) uvádí, že pro daň z příjmů fyzických osob existují dva druhy daňových přiznání: Modello 730 neboli zjednodušené daňové přiznání a Modello Redditi neboli daňové přiznání regulární. Agenzia delle Entrate (2021c str. 2) upřesňuje, že Modello 730 je určeno zejména poplatníkům, kteří mají příjem ze závislé činnosti, a dále také pro důchodce. Jak stejný zdroj dále doplňuje, Modello 730 mohou použít pouze osoby, které mají trvalé bydliště v Itálii a dále měli trvalé bydliště na území Itálie rovněž ve zdaňovacím období, za které je daňové přiznání podáváno. Modello Redditi pak podle stejného zdroje mohou používat všichni daňoví poplatníci a povinně pak ti poplatníci, kteří ve zdaňovací období pobírali specifické příjmy. Agenzia delle Entrate (2021b, str. 3 a 4) pak upřesňuje, že Modello Redditi mají povinnost prezentovat ti poplatníci, kteří měli ve zdaňovacím období 2020 příjmy z podnikání, dále pak například příjmy pocházející ze zahraničí nebo z nejrůznějších zahraničních kapitálových fondů.

Agenzia delle Entrate (2021c str. 2) v metodické příručce uvádí, že nejpozději do 16. 3. 2021 musí všichni zaměstnavatelé a ostatní plátcí daně, které za své poplatníky odváděli daňové zálohy v roce 2020, předat zaměstnancům potvrzení o zdanitelných příjmech a dále odeslat kopii toho potvrzení italské finanční správě. Stejný zdroj pak dále píše, že Agenzia delle Entrate zpřístupní daňovým poplatníkům na svých webových stránkách předvyplněnou verzi daňového přiznání od 30. 4. 2021. Agenzia delle Entrate (2021b, str. 3) pak upřesňuje, že v předvyplněném přiznání, dostupném na webových stránkách, je k dispozici přehled všech příjmů, ale také nejrůznějších výdajů. Jak stejný zdroj dále vysvětluje, je možné v tomto předvyplněném přiznání najít údaje, které komunikovala nejrůznější zdravotnická zařízení a lékárny, oznámení bank, které zasílají potvrzení o zaplacených úrocích z hypotečních úvěrů, nebo třeba údaje z vysokých škol, které potvrzují výši poplatníkem uhrazených poplatků za studium. Agenzia delle Entrate (2021c, str. 3) pak dále uvádí, že v tomto přiznání jsou také údaje z katastru nemovitostí a dále údaje z daňového registru a díky těmto údajům je v předvyplněném daňovém přiznání rovněž vyplněná část, která se týká vlastněných nemovitostí.

Agenzia delle Entrate (2021c, str. 3) upozorňuje, že termín podání daňového přiznání za rok 2020 je nejpozději **30. 9. 2021** při použití zjednodušeného daňového přiznání (Modello 730) a 30. 11. 2021 při použití Modello Redditi. Agenzia delle Entrate (2021c, str. 3) pak ještě specifikuje, že existují tři základní způsoby, jak přiznání odeslat:

- předvyplněné přiznání přímo na stránkách AE;
- využít asistence daňových center;
- využít služeb daňových poradců.

Agenzia delle Entrate (2021c, str. 5) zdůrazňuje, že velkou výhodou předvyplněného přiznání je, že pokud ho poplatník odešle bez změn, tak jak bylo původně finanční správou vyplněno, nebude tato provádět kontrolu na odpočitatelné položky. Agenzia delle Entrate (2021b, str. 5) dále upřesňuje, že nevýhodou předvyplněného přiznání je fakt, že se v něm neobjeví například údaje týkající vyživovaných rodinných příslušníků a daňově uznatelných výdajů, které tyto osoby v roce 2020 měly. Agenzia delle Entrate (2021b, str. 5) pak výslovně upozorňuje na to, že poplatníci musí seznam vyživovaných osob za rok 2020 a veškeré jejich výdaje, které lze odečíst z příjmu, doplnit do daňového přiznání sami.

Splatnost daně

Piazzo a kol. (2020a, str. 15) specifikují, že splatnost daně z příjmu fyzických osob za zdaňovací období 2020 je 30. 6. 2021, a to pro oba druhy daňových přiznání. Stejný zdroj pak dodává, že poplatníkům, kteří podávají daňové přiznání později a hradí daňový dluh až po datu splatnosti, je ke dlužné částce nutné započítat i úrok, který tvoří 0,4 % dlužné částky měsíčně.

Výsledky daňového přiznání, daňový přeplatek a daňový dluh

Piazzo a kol. (2020a, str. 15) uvádějí, že výsledkem daňového přiznání může být daňový přeplatek, daňový dluh anebo situace, kdy zálohy na daň poplatníka odvedené během zdaňovacího období přesně odpovídají vypočtené dani.

Piazzo a kol. (2020a, str. 124) pak specifikují, že pokud je výsledkem zjednodušeného daňového přiznání Modello 730 daňový přeplatek, může nastat několik situací. První situací je, jak stejný zdroj dále popisuje, že poplatník v době po podání daňového přiznání nemá stálého zaměstnavatele (smlouvu na dobu neurčitou nebo smlouvu, která skončí dříve než tři měsíce po podání DP). Stejní autoři dále vysvětlují, že v tomto případě vyplatí poplatníkovi daňový přeplatek Agenzia delle Entrate, a to nejpozději do **31. 12. 2021** (za zdaňovací období 2020). Stejný zdroj pak píše, že v případě, kdy poplatník je zaměstnán, **obdrží případný daňový přeplatek od zaměstnavatele** ve výplatě za měsíc, který následuje po měsíci, kdy bylo daňové přiznání podáno.

Piazzo a kol. (2020b, str. 474) upozorňují na to, že ale může nastat situace, kdy zaměstnavatel (zejména například malá organizace) nemá dostatečnou „daňovou kapacitu“ (dostačující objem záloh na daň odvedených za zaměstnance), a proto je pak nucen vracet daňové přeplatky po částech. Stejný zdroj uvádí, že zaměstnavatel například **místo 1 000 EUR najednou vyplácí zaměstnancům** v jednotlivých výplatách **jen 100 EUR**. Jak nakonec autoři doplňují, zbývající část nevyplaceného daňového přeplatku zaměstnavatel uvede do potvrzení o zdanitelných příjmech (CU) a takto si poplatník převede tento daňový kredit do příštího roku, kde může být použit k zaplacení daně, případně vrácen po podání daňového přiznání k dani z příjmu FO za následující zdaňovací období.

Piazzo a kol. (2020b, str. 478) upřesňují, že poplatníci, kteří podávají regulární daňové přiznání Modello Redditi, obdrží případný daňový přeplatek prostřednictvím Agenzia delle Entrate, a to nejpozději do dvou let ode dne podání samotného daňového přiznání.

Daňový dluh

Piazzo a kol. (2020a, str. 119) dále upozorňují, že pokud je výsledkem daňového přiznání daňový dluh, může nastat situace, kdy poplatník je povinen zaplatit zálohu na daň pro rok, ve kterém podává daňové přiznání za uplynulé zdaňovací období. Stejný zdroj pak dále upřesňuje, že povinnost zaplatit tuto zálohu se odvíjí od výsledků daňového přiznání, konkrétně řádku ROZDÍL, kde je vypočítán rozdíl čisté daně a součtu měsíčních daňových záloh sražených během roku zaměstnanci zaměstnavatelem, v případě důchodců pak institucí INPS, která vyplácí důchody. Piazzo a kol. (2020b, str. 456) uvádějí, že pokud je řádek ROZDÍL vyšší než **51,65 EUR**, je částka zálohy na IRPEF 2021, kterou je nutné uhradit, shodná s dlužnou částkou, která je uvedena na řádku ROZDÍL. Stejní autoři pak ještě upřesňují, že pokud se výše řádku ROZDÍL pohybuje mezi **51,65 EUR** (zaokrouhлено 52 EUR) a **257,52 EUR** (zaokrouhлено 258 EUR), je tuto zálohu nutné uhradit v jediné splátce, a to v měsíci listopad 2021. Stejný zdroj pak ještě doplňuje, že když je částka v řádku ROZDÍL stejná nebo vyšší než **257,52 EUR**, je předepsáno uhradit daňovou zálohu ve dvou splátkách. První splátka je podle stejných autorů ve výši 40 % z celkové zálohy a je splatná společně s vypočtenou dlužnou daní k 30. 6. 2021, druhá splátka (ve výši 60 % celkové zálohy) je pak, jak již bylo uvedeno, splatná v listopadu. Piazzo a kol. (2020a, str. 123 a 124) pak upřesňují, že pokud poplatník podal zjednodušené daňové přiznání Modello 730 a je zaměstnan, je daňový dluh a případná záloha na zdaňovací období 2021 strhávána z jeho výplat zaměstnavatelem. Autoři pak ještě doplňují, že v případě, kdy poplatník zaměstnavatele nemá, a dále také v případě, kdy poplatník prezentoval daňové přiznání Modello Redditi musí uhradit příslušné splátky pomocí speciální daňové složenky zvané F24. Piazzo a kol. (2020a, str. 123 a 124) nakonec uvádějí, že v případě, kdy je daňový dluh z daně z příjmu FO menší nebo roven 12 EUR, není nutné tento dluh hradit.

2.2.4 Výpočet daně z příjmu FO ze závislé činnosti v Itálii

Bosi a Guerra (2020, str. 119) uvádějí, že prvním krokem při výpočtu daňové povinnosti je určení zdanitelného příjmu, kdy je nutné od celkového příjmu odečíst daňové odpočty, na které má poplatník nárok. Stejný zdroj dále píše, že druhým krokem při výpočtu daňové povinnosti je aplikace příslušné daňové sazby a výpočet hrubé daně. Bosi a Guerra (2020, str. 119) dále uvádějí, že třetím krokem výpočtu je určení daňové slevy na poplatníka, která má rovněž progresivní charakter a s výší poplatníkovra příjmu se snižuje, a proto je k jejímu výpočtu třeba použít tabulky uvedené v pokynech Agenzia delle Entrate (2021c) pro zdaňovací období 2020. Autoři dále uvádějí, že následně je nutné vypočítat daňové slevy na vyživované děti, vyživovanou manželku, případně ostatní vyživované rodinné příslušníky, opět za použití příslušných tabulek a vzorečků. Posledním krokem při výpočtu daně z příjmu je pak podle stejného zdroje odečtení sražených záloh na daň a případného daňové kreditu z minulého období.

Na následujícím obrázku 9, který uvádějí Bosi a Guerra (2020, str. 119), je uvedeno schéma výpočtu daně z příjmu fyzických osob v Itálii, tak bylo právě popsáno.

Obrázek 10: Schéma výpočtu daně z příjmu FO v Itálii

Zdroj: Bosi a Guerra (2020, str. 119), vlastní úprava

V následující části práce budou uvedeny všechny potřebné tabulky a vzorečky, kterou složí k příslušným výpočtům, tak jak jsou uvedeny v příručce Agenzia delle Entrate (2021c).

Výpočet sazby daně z příjmu

Jak je uvedeno v příručce Agenzia delle Entrate (2021c, str. 112), je daň z příjmu počítána progresivně podle výše ročního příjmu, což znamená, že při dosažení určité daňové hranice je částka přesahující tento příjmový limit zdaněna vyšší sazbou. V tabulce 3 je v prvním sloupečku uvedena výše ročního příjmu, ve druhém pak daňová sazba a ve třetím a čtvrtém zjednodušený výpočet progresivní daně pro jednotlivé výše ročního příjmu.

Tabulka 3: Výpočet daně z příjmu fyzických osob v Itálii

Celkový roční příjem	Daňová sazba	Daň z příjmu FO	Z příjmu přesahujícího
do 15 000 EUR	23%	23% z celkového příjmu	
od 15 001 do 28 000 EUR	27%	3 450 EUR + 27 %	15 000 EUR
od 28 001 do 55 000 EUR	38%	6 960 EUR + 38 %	28 000 EUR
od 55 001 do 75 000 EUR	41%	17 220 EUR + 41 %	55 000 EUR
více než 75 000 EUR	43%	25 420 EUR + 43 %	75 000 EUR

Zdroj: Agenzia delle Entrate (2021c, str. 112), vlastní úprava

V analytické části této diplomové práce bude prakticky ukázáno, jakým způsobem se postupuje při výpočtu daně z příjmu za pomoci údajů uvedených právě v tabulce 3.

Daňové slevy a odpočty v Itálii

Bosi a Guerra (2020, str 122) uvádějí, že daňové slevy mohou být rozděleny do pěti kategorií:

- daňové slevy podle zdroje příjmu;
- daňové úlevy na vyživované rodinné příslušníky;
- daňové slevy na osobní výdaje;
- daňové odpočty na nájemné a na hypotéky, určené k pořízení hlavního bydlení;
- ostatní daňové odpočty s účelem motivovat.

Základní daňová sleva na poplatníka

Příručka Agenzia delle Entrate (2021c, str. 113) uvádí, že existují tři základní daňové úlevy, které si může poplatník ze svého příjmu odečíst, přičemž se rozlišují podle typu příjmu, který daná osoba ve zdaňovacím období pobírala. Stejný zdroj pak specifikuje, že se jedná o tyto daňové slevy:

- daňová sleva pro zaměstnance mající příjem ze závislé činnosti;
- daňová sleva pro poživatele nejrůznějších typů důchodů včetně starobního;
- daňová sleva pro příjmy z výdělečné činnosti pocházející z výkonu umění a profesí, které nevyžadují daňové identifikační číslo.

V tabulce 4 je uvedeno, jakým způsobem se postupuje při výpočtu základní daně na poplatníka pobírajícího příjmy ze závislé činnosti. Daňová příručka Agenzia delle Entrate (2021c, str. 113) specifikuje, že takto se vypočítá sleva na poplatníka, který pracoval celý rok, tedy 365 dní.

Tabulka 4: Výpočet základní daňové slevy pro příjmy ze závislé činnosti

Celkový roční příjem	Daňová sleva na poplatníka
do 8 000 EUR	1 880 EUR
od 8 001 EUR do 28 000 EUR	$978 + 902 \times (28\,000 - \text{celkový příjem}) / 20\,000$
od 28 001 EUR do 55 000 EUR	$978 \times (55\,000 - \text{celkový příjem}) / 27\,000$
více než 55 000 EUR	0

Zdroj: Agenzia delle Entrate (2021c, str. 113), vlastní úprava

Bosi a Guerra (2020, str. 124) vysvětlují, že pokud zaměstnanec nepracoval po celý rok, je vždy nutné základní roční daňovou slevu na poplatníka přepočítat podle počtu skutečně odpracovaných dnů. Jak autoři dále dodávají, poplatník s příjmem do 8 000 EUR má nárok na daňovou slevu 1 880 EUR v případě, že ve zdaňovacím období 2020 odpracoval 365 dnů. Stejní autoři pak uvádějí příklad výpočtu slevy na poplatníka, který odpracoval pouze 300 dnů: $1\,880 / 365 \times 300 = 1\,545$ EUR. Bosi a Guerra (2020, str. 124) pak upozorňují, že roční daňová sleva na poplatníka ale nesmí být nikdy nižší než 690 EUR v případě pracovní smlouvy na dobu neurčitou a 1 380 EUR v případě pracovní smlouvy na dobu určitou (s příjmem do 8 000 EUR).

V tabulce 5 je uvedeno, jakým způsobem se postupuje při výpočtu základní daňové úlevy pro příjemce důchodů. Bosi a Guerra (2020, str. 125) vysvětlují, že také daňová sleva

pro poživatele důchodů je teoretická a je nutné ji přepočítat na dny, za které je ji možno uplatnit, přičemž minimální roční sleva na poplatníka důchodce s celkovým ročním příjmem do 8 000 EUR, činí **713 EUR**.

Tabulka 5: Výpočet daňové slevy pro příjemce důchodů

Celkový roční příjem	Daňová sleva na poplatníka
do 8 000 EUR	1 880 EUR
od 8 001 EUR do 28 000 EUR	$1\,297 + 583 \times (15\,000 - \text{celkový příjem}) / 7\,000$
od 28 001 EUR do 55 000 EUR	$1\,297 \times (55\,000 - \text{celkový příjem}) / 40\,000$
více než 55 000 EUR	0

Zdroj: Bosi a Guerra (2020, str. 125), vlastní úprava

V tabulce 6 je pak vysvětleno, jakým způsobem se vypočítává základní daňová úleva pro příjmy z výdělečné činnosti, které pocházejí z výkonu umění a dalších profesí a které nepatří mezi příjmy z podnikání. Bosi a Guerra (2020, str. 125) pak upřesňují, že v tomto případě se sleva nepřepočítává na dny, ale náleží za celé zdaňovací období. Stejný zdroj pak dále specifikuje, že pokud měl poplatník během roku více příjmů, které se vzájemně překrývají, je možné vždy uplatnit jen jednu ze zmiňovaných slev, a to tu nejvýhodnější.

Tabulka 6: Výpočet daňové slevy pro příjmy z SVČ (nepatřící mezi příjmy z podnikání)

Celkový roční příjem	Daňová sleva na poplatníka
do 4 800 EUR	1 104 EUR
od 4 801 EUR do 55 000 EUR	$1\,104 \times (55\,000 - \text{celkový příjem}) / 50\,200$

Zdroj: Bosi a Guerra (2020, str. 125), vlastní úprava

Daňové úlevy na vyživované rodinné příslušníky

Instrukční příručka Agenzia delle Entrate (2021c, str. 17) dále upřesňuje, že kromě daňové slevy na poplatníka lze uplatnit daňovou slevu na vyživované děti, vyživovanou manželku nebo manžela, případně další vyživované osoby žijící s poplatníkem ve společné domácnosti. Stejný zdroj dále uvádí, že pro možnost uplatnit si tyto daňové slevy je důležité dodržet zákonem dané podmínky, přičemž zcela zásadní podmínkou, která platí pro všechny kategorie, je, že dotyčná osoba nemá svůj vlastní příjem přesahující **2840,51 EUR ročně**. Výjimku pak tvoří děti do 24 let, které mohou mít svůj vlastní příjem maximálně **4000 EUR ročně**.

Tabulka 7 uvádí, jakým způsobem se provádí výpočet daňové slevy na vyživovaného manžela nebo manželku, výše slevy je totiž, jak již bylo uvedeno, závislá na výši příjmu poplatníka. Agenzia delle Entrate (2021c, str. 113) upřesňuje, že sleva na vyživovaného manžela nebo manželku je tak zvaně teoretická a její hodnota je 800 EUR ročně při ročním příjmu

do 15 000 EUR, 690 EUR pak při příjmu od 15 001 EUR do 40 000 EUR ročně. Podle stejného zdroje pak platí, že pokud má poplatník příjem **vyšší než 80 000 EUR ročně, slevu na vyživovanou manželku uplatňovat nemůže**. Vše je názorně zobrazeno v tabulce 7.

Tabulka 7: Výpočet daňové slevy na vyživovanou manželku/manžela

Celkový roční příjem	Výše slevy v EUR
do 15 000 EUR	$800 - (110 \times \text{celkový příjem}) / 15\,000$
od 15 001 EUR do 29 000 EUR	690
od 29 001 EUR do 29 200 EUR od 35 101 EUR do 35 200 EUR	700
od 29 201 EUR do 34 700 EUR od 35 001 EUR do 35 100 EUR	710
od 34 701 EUR do 35 000 EUR	720
od 35 201 EUR do 40 000 EUR	690
od 40 001 EUR do 80 000 EUR	$690 \times (80\,000 - \text{celkový příjem}) / 40\,000$
více než 80 000 EUR	0

Zdroj: Agenzia delle Entrate (2021c, str. 113), vlastní úprava

V následující tabulce 8 je pak zachycen způsob výpočtu daňové slevy na vyživované děti. Příručka Agenzia delle Entrate (2021c, str. 113) uvádí, že předpokládaná roční daňová úleva je 950 EUR na každé vyživované dítě. Stejný zdroj dále uvádí, že tato sleva je nahrazena částkou 1 220 EUR na každé dítě, kterému je méně než tři roky. Příručka Agenzia delle Entrate (2021c, str. 113) pak ještě píše, že v případě, kdy má poplatník více než tři vyživované děti, zvyšuje se daňová úleva o 200 EUR na každé vyživované dítě. Stejný zdroj pak doplňuje, že tyto předpokládané daňové slevy jsou opět tak zvaně teoretické, protože skutečná výše daňových úlev se se zvyšujícím příjmem poplatníka kvůli svému progresivnímu charakteru snižuje.

Tabulka 8: Výpočet daňové slevy na vyživované děti

Počet dětí	Vzoreček pro výpočet slevy na vyživované děti
1	$\text{teoretická sleva} \times (95\,000 - \text{celkový příjem}) / 95\,000$
2	$\text{teoretická sleva} \times (110\,000 - \text{celkový příjem}) / 110\,000$
3	$\text{teoretická sleva} \times (125\,000 - \text{celkový příjem}) / 125\,000$
4	$\text{teoretická sleva} \times (140\,000 - \text{celkový příjem}) / 140\,000$

Zdroj: Piazza a kol. (2020a, str.108), vlastní úprava

Agenzia delle Entrate (2021c, str. 17) ještě upřesňuje, že aby bylo možné si daňovou slevu na vyživované děti uplatňovat, nemusí s poplatníkem nutně žít v jedné domácnosti, mohou mít dokonce **trvalý pobyt i v zahraničí**. Stejný zdroj dále dodává, že možnost uplatnit si tuto slevu není omezena ani **věkem dítěte**, důležité je ale dodržet již zmiňovanou podmínku, že osoba považovaná za vyživované dítě nesmí mít svůj vlastní příjem vyšší než **2 840,51 EUR** ročně. Stejný zdroj pak ještě upřesňuje, že u dětí do 24 let jejich věku je částka povoleného vlastního příjmu navýšena na **4 000 EUR**.

Cinieri (2020, str. 135) k slevě na vyživované děti upřesňuje, že rodiče si nemohou rozhodnout, kdo z nich bude slevu na vyživované děti uplatňovat, protože v případě, že mají oba svůj příjem, je doporučeno, aby si každý z nich uplatňoval 50 % daňové slevy na každé vyživované dítě. Stejný zdroj pak dodává, že pokud by jeden z rodičů měl tak malý příjem, že by neměl možnost tuto slevu čerpat, může si uplatnit tuto slevu rodič druhý, vždy se ale musí jednat o toho, který má vyšší příjem.

V tabulce 9 je pak uveden způsob, jakým se vypočítává daňová úleva na ostatní vyživované členy rodiny. Piazza a kol. (2020b, str. 54) definují, že za ostatní vyživované osoby mohou být považovány rodiče, bývalý manžel, manželka, vnoučata, prarodiče, tchán, tchyně a dále také sourozenci, a to i nevlastní. Stejný zdroj pak dodává, že pro možnost daňového odpočtu musí žít s poplatníkem ve společné domácnosti. Agenzia delle Entrate (2021c, str. 113) uvádí, že předpokládaná daňová sleva pro další vyživované osoby žijící s poplatníkem v jedné domácnosti je 750 EUR ročně, přičemž je rovněž tuto slevu nutné přepočítat podle výše skutečného celkového ročního příjmu poplatníka pomocí vzorečku uvedeného v tabulce 9.

Tabulka 9: Výpočet daňové slevy na ostatní vyživované členy rodiny

Teoretická sleva na ostatní členy rodiny	Způsob výpočtu skutečné slevy
750 EUR	$750 \times (80\,000 - \text{celkový příjem}) / 80\,000$

Zdroj: Agenzia delle Entrate (2021c, str.113), vlastní úprava

Agenzia delle Entrate (2021c, str. 113) dále upřesňuje, že poplatníci, kteří mají svůj roční celkový příjem vyšší než 80 000 EUR, si slevu na ostatní vyživované členy rodiny uplatnit nemohou.

Ostatní daňové slevy a odpočty v Itálii

CAF CGIL (2020) na svých webových stránkách uvádí zjednodušený přehled daňových odpočtů a slev, které poplatník ve většině případů uplatňuje až v rámci daňového priznání a které jsou rozděleny do několika základních skupin. Jak stejný zdroj dále dodává, daňová sleva je ta část výdajů, které lze odečíst z vypočtené daně z příjmu IRPEF. Stejný zdroj pak dále ještě specifikuje, že poplatníci mohou uplatňovat slevy i za výdaje, které vynaložili za jimi vyživované osoby (děti, manželku, ostatní rodinné příslušníky). CAF CGIL (2020) dále upřesňuje, že pro možnost tyto slevy uplatňovat musí poplatník prezentovat a dále archivovat po dobu nejméně 5 let příslušné dokumenty, které osvědčují, že tyto výdaje jím byly prokazatelně vynaloženy.

CAF CGIL (2020) specifikuje, že výdaje, za které si mohou poplatníci uplatnit daňovou slevu ve výši **19 % z částky, kterou poplatník uhradil v roce 2020, jsou následující:**

Daňové slevy na zdravotní péči:

- náklady na zdravotní péči, nákup léků a zdravotnických pomůcek (částka, která přesahuje 129,11 EUR, maximum bez limitu);
- léčebné výlohy pro zdravotně postižené (bez limitu);
- náklady na nákup a výživu vodícího psa pro nevidomé (bez limitu na nákup psa a maximálně 1 000 EUR ročně na jeho výživu);
- náklady (výplata) pracovníků, které poskytují osobní péči v domácnosti – nezdravotnický personál (maximálně 2 100 EUR ročně);
- náklady na veterinární péči (částka, která přesahuje 129,11 EUR, maximálně 500 EUR ročně).

Daňové slevy na různé výdaje:

- poplatky ze zaplacených úroků z hypotečních úvěrů na nákup nemovitosti za účelem bydlení (maximálně 4 000 EUR na jednu domácnost);
- poplatky ze zaplacených úroků z hypotečních úvěrů na výstavbu nebo rekonstrukci nemovitosti za účelem bydlení (maximálně 2582,28 EUR ročně);
- náklady na vzdělávání na základních nebo středních školách (maximálně 800 EUR studenta);
- náklady za předškolní vzdělání (jesličky maximálně 632 EUR ročně na každé dítě, mateřské školy pak maximálně 800 EUR ročně na každé dítě);
- univerzitní poplatky (100 % vynaložených nákladů v případě státních VŠ, u soukromých univerzit maximálně do výše nákladů, které by byly hrazeny u státní VŠ);
- sportovní aktivity dětí ve věku od 5 do 18 let (maximálně 210 EUR ročně na dítě);
- výdaje za pohřby (maximálně 1 550 EUR na zesnulého);
- výdaje na veřejnou dopravu, předplatné dopravy do školy nebo zaměstnání (maximálně 250 EUR na poplatníka);
- dary školám určené na inovace technologií, školních budov, zlepšení podmínek pro výuku (bez limitu);
- dary určené obyvatelům zón, které byly postiženy živelními katastrofami v Itálii nebo v zahraničí (maximálně 2 065,83 EUR).

Daňové slevy na uzavřená pojištění:

- částky vydané za soukromé životní pojištění (maximálně 530 EUR na poplatníka);
- částky vydané na životní pojištění pro invalidní osoby (maximálně 750 EUR na poplatníka);
- částky vydané na pojištění budov proti živelním katastrofám například zemětřesení nebo povodně (bez limitu).

CAF CGIL (2020) dále uvádí, že poplatníci mohou rovněž uplatnit další daňové slevy, a to ve výši **26 %, 30 % nebo 35 %** z částky, kterou uhradili v roce 2020 na:

- dary ve prospěch neziskových organizací s humanitním nebo náboženským zaměřením (26 %, maximálně 30 000 EUR);
- dary ve prospěch neziskových organizací s cílem sociální propagace, školy (30 %, maximálně 30 000 EUR);
- dary ve prospěch neziskových organizací provozovaných dobrovolníky (35 %, maximálně 30 000 EUR).

CAF CGIL (2020) pak specifikuje, že je též možné, aby si poplatníci uplatnili daňové slevy ve výši **50 % až 90 % z částek**, které uhradili v roce 2020 za účelem obnovy stavebního fondu nebo stavebních úprav za účelem energetické úspory:

Daňové slevy na obnovu nemovitostí, rekonstrukci a stavební úpravy za účelem anti-seismických opatření (zlepšení odolnosti budov proti zemětřesení):

- náklady na mimořádnou údržbu a obnovu nemovitostí (50 % ze skutečných výdajů, maximálně 96 000 EUR na nemovitost, slevu je nutné čerpat v 10 letech, maximální roční sleva je tedy 4 800 EUR);
- stavební úpravy zaměřené na zlepšení odolnosti budov proti zemětřesení na budovách umístěných v oblastech s vysokým stupněm výskytu zemětřesení (70 % až 85 % ze skutečných výdajů, maximálně 96 000 EUR na nemovitost, slevu je nutné čerpat v 10 letech, maximální roční sleva 8 160 EUR);
- náklady na obnovu vnějších fasád, týkající se domů umístěných v historických centrech měst (90 % ze skutečných výdajů, maximální výše – bez limitu, slevu je nutné čerpat v 10 letech).

Daňové slevy na stavební úpravy za účelem energetické úspory:

- náklady na zateplení budov, výměnu oken, rekonstrukci střech, podlah, instalace solárních panelů (55 % ze skutečných výdajů, maximálně 92 308 EUR na nemovitost, slevu je nutné čerpat v 10 letech);
- náklady na výměnu tepelných zdrojů a zdrojů na ohřev vody, dále výměna kondenzačního kotle energetické třídy minimálně A (65 % ze skutečných výdajů, maximálně 92 308 EUR na nemovitost, slevu je nutné čerpat v 10 letech).

CAF CGIL (2020) na svých webových stránkách uvádí, že kromě daňových slev mohou poplatníci v roce 2020 uplatnit rovněž odpočty na dani, které snižují daňový základ, ze kterého je pak vypočtená konečná daň. Jak stejný zdroj dále specifikuje, jedná se zejména o:

Ostatní odečitatelné položky:

- příspěvky na penzijní připojištění (maximálně 5 165 EUR na poplatníka);
- příspěvky na sociální pojištění hrazené za osoby, které poskytují osobní péči v domácnosti, jako jsou například ošetřovatelky seniorů, nemocných nebo také za babysitter (maximálně 1 549 EUR na poplatníka);
- náklady na zdravotní péči, nákup léků, náklady na specifickou zdravotní péči pro osoby těžce trvale postižené (bez limitu);

- pravidelné výživné placené bývalému manželovi/manželce, netýká se výživného na děti (bez limitu);
- dary veškerým neziskovým organizacím, jejichž výčet byl uveden mezi daňovými slevami, může poplatník, pokud je to pro něj výhodnější, odečíst přímo od základu daně.

Piazzo a kol. (2020b, str. 262) specifikují, že mezi daňové slevy, které lze uplatňovat i za vyživované osoby, patří zejména výdaje za zdravotní péči, dále náklady vynaložené za předškolní vzdělávání, ale i vzdělávání na základních nebo středních školách a dále pak univerzitní poplatky. Autoři pak upřesňují, že na vyživované osoby lze uplatňovat rovněž výdaje za sportovní aktivity pro děti od 5 do 18 let, dále také náklady na hromadnou dopravu nebo výdaje na životní pojištění. Piazzo a kol. (2020b, str. 262) pak dále píšou, že mezi nestandardní daňové odpočty, které lze opět uplatnit na vyživované osoby, patří například příspěvky na penzijní připojištění.

Piazzo a kol. (2020b, str. 393 a 394) vysvětlují, jakým způsobem se postupuje u daňových slev na obnovu nemovitostí, jakož i daňových slev na stavební úpravy za účelem energetické úspory, které je vždy nutné čerpat v deseti po sobě jdoucích zdaňovacích obdobích. Jak autoři dále specifikují, v případě, kdy dojde během tohoto období k prodeji nebo darování nemovitosti, dochází rovněž k postoupení zbytku nevyčerpaných ročních kvót slevy, zpravidla na kupujícího nebo obdarovaného, přičemž je vždy nutné přihlédnout k faktu, kdo byl majitelem dané nemovitosti k 31. 12. daného zdaňovacího období. Jak stejný zdroj dále dodává, pokud by si prodávající chtěl ponechat daňovou slevu, je toto nutné přesně specifikovat v kupní smlouvě. Piazzo a kol. (2020b str. 394) pak ještě upřesňují, že rovněž v případě smrti vlastníka nemovitosti, ve které byly provedeny stavební úpravy, které jsou předmětem daňové slevy, přechází zbytek nevyčerpaných ročních kvót slevy na dědice nemovitosti.

CAF CGIL (2020) pak specifikuje, že kromě daňových slev a daňových odpočtů existují pro daň z příjmu FO v Itálii ještě dva druhy speciálních daňových slev, které mají formu **daňového bonusu**:

- daňový bonus pro nájemníky za účelem zajištění jejich bydlení;
- daňový bonus pro mnohočetné rodiny.

Daňový bonus pro mnohočetné rodiny

Agenzia delle Entrate (2021c, str. 19) uvádí, že pro rodiny se čtyřmi a více dětmi je určena dodatečná sleva na dani ve výši **1 200 EUR ročně**. Jak stejný zdroj dále dodává, tako sleva má formu daňového bonusu, což znamená, že je možné ji použít na uhrazení daňové povinnosti a v případě, kdy poplatník například z důvodů nízkého příjmu tuto povinnost nemá, stává se tato dodatečná sleva bonusem, který je poplatníkovi vyplacen v rámci ročního zúčtování daní.

Daňový bonus pro nájemníky

Agenzia delle Entrate (2021c, str. 112) uvádí, že pro poplatníky, kteří bydlí v nájemním bydlení, je určen daňový bonus na bydlení. Stejný zdroj dále dodává, že aby bylo možné tento bonus čerpat, musí mít poplatník řádně registrovanou nájemní smlouvu v registračním systému Agenzia delle Entrate. Agenzia delle Entrate (2021c, str. 112) dále upřesňuje, že aby bylo možno tuto slevu uplatnit, musí se jednat o nájemní smlouvu uzavřenou na dobu čtyř let s možností prodloužení na další čtyři roky nebo dobu nájmu tři roky s možností

prodloužení na další dva roky. Stejný zdroj doplňuje, že daňový bonus nemohou uplatňovat osoby, které bydlí v obecních bytech, kde je jim aplikováno zvýhodněné nájemné. V tabulce 10 je znázorněno, kolik může poplatník na daňovém bonusu získat.

Tabulka 10: Daňový bonus pro nájemníky

Druh nájemní smlouvy	Celkový roční příjem	Výše daňového bonusu
registrovaná doba trvání nájmu 4 + 4 roky	do 15 493,71 EUR	300 EUR
	od 15 493,71 EUR do 30 987,41 EUR	150 EUR
registrovaná doba trvání nájmu 3 + 2 roky	do 15 493,71 EUR	496 EUR
	od 15 493,71 EUR do 30 987,41 EUR	248 EUR

Zdroj: Agenzia delle Entrate (2021c, str.112), vlastní úprava

Jak je z tabulky 10 zřejmé, má daňový bonus rovněž progresivní charakter v tom smyslu, že s výší poplatníkovra příjmu se výše bonusu snižuje. Poplatníkům, kteří překročí příjmovou hranici **30 987,41 EUR** ročně, pak bonus nenáleží vůbec.

Ostatní odvody na sociální politiku (sociální pojištění v Itálii)

Cerioli a Pappalardo (2017, str. 73) uvádějí, že zaměstnavatel zaměstnanci aplikuje z jeho výdělku každý měsíc srážku na sociální pojištění a důchodovou politiku. Jak stejný zdroj dále upřesňuje, činí sazba, která je hrazena samotným zaměstnancem, **9,19 % z jeho zdanitelného příjmu**. Stejný zdroj dále dodává, že sociální pojištění, tedy ta část, kterou hradí zaměstnavatel, se pohybuje mezi 25 % až 30 % ze zdanitelného příjmu, přičemž jak autoři dále specifikují, výše odvodů, které hradí zaměstnavatel, záleží na odvětví, ve kterém zaměstnanec působí.

Široký (2018, str. 256) píše, že v **Itálii** zaměstnanci ani zaměstnavatelé neodvádějí z daně z příjmu FO příspěvky na zdravotní pojištění. Široký podobně jako Cerioli a Pappalardo (2017, str. 73) upozorňují, že celkové příspěvky na sociální pojištění jsou ve výši přibližně 40 %, přičemž část, která je sražena z hrubé mzdy zaměstnanců, se pohybuje kolem 9 %, zbytek hradí zaměstnavatel s tím, že konkrétní výše odvodu závisí na typu a velikosti podniku a dále také na postavení zaměstnance.

2.3 Metodika práce

Získávání dat a informací

Velká část informací a dat, ze kterých tato diplomová práce vychází, byla získána zejména na webových stránkách Finanční správy České republiky a dále na stránkách Agenzia delle Entrate, což je instituce, která má na starosti správu daní v Itálii. Kromě těchto zdrojů bylo v diplomové práci čerpáno z české a italské odborné literatury. Její kompletní seznam, jakož i odkazy na internetové stránky jsou uvedeny na konci diplomové práce v seznamu zdrojů. K odborným překladům byl použit česko-italský a italsko-český ekonomický slovník z nakladatelství Fraus.

Dále je důležité znovu připomenout, že veškeré informace týkající se daně z příjmu fyzických osob České republiky vychází údajů a legislativy platné k 31. 12. 2020. Změny a úpravy, jež byly schváleny během roku 2020 a vstoupily v platnost od 1. 1. 2021, budou v diplomové práci uvedeny pouze v oddíle 3.4 analytické části práce. Zde budou totiž provedeny výpočty daňové povinnosti pro zdaňovací období 2005 a následně pak právě pro zdaňovací období 2021, kdy je daň z příjmu FO opět progresivní. Údaje, které se týkají výpočtů daně z příjmu FO platných od 1. 1. 2021, se objeví následně rovněž ve výsledcích výzkumu provedeného v kapitole 3.4.

Metody použité v diplomové práci

1) Získávání informací z odborných zdrojů zejména Finanční správy ČR a Agenzia delle Entrate pro Itálii, která má na starosti správu daní v Itálii.

2) Zjištění daňových výnosů daně z příjmu v ČR a v Itálii za rok 2019 a zpracování těchto dat graficky. Aby bylo možné daň z příjmu fyzických osob porovnat, bylo důležité zjistit, jakou výnosnost má tato daň v obou zemích a kolik procent činí tato hodnota v celkovém daňovém příjmu. Pro tento účel byla použita data ze zdaňovacího období 2019 dostupná na stránkách OECD a dále data uvedená na stránkách Ministerstva ekonomie a financí v Itálii. Zjištěná data byla vložena do dvou tabulek, vytvořených v programu Microsoft Excel, ve kterých byla nastavena funkce pro výpočet procentuálních zastoupení jednotlivých daní pro Českou republiku a pro Itálii. Pomocí těchto dvou tabulek pak bylo možné vytvoření dvou grafů, ze kterých je velmi dobře zřetelná struktura daňových výnosů v ČR a v Itálii.

3) Provedení základního výpočtu daňové povinnosti poplatníka daně z příjmu ze závislé činnosti v ČR a Itálii pro rok 2020 při průměrné mzdě. V rámci zúžení problematiky se veškeré výpočty, které budou provedené v analytické části této práce, budou týkat pouze příjmů FO ze závislé činnosti. Nebudou zde tedy analyzovány příjmy z podnikání.

4) Stanovení případových příkladů, které budou v diplomové práci zpracovány. Stanovení přepočtového kurzu, pro možnost vzájemného porovnání. Všechny tři případové příklady jsou zvoleny tak, aby se na nich daly ukázat a vysvětlit rozdíly ve výpočtech podle českého systému a systému italského. V prvním příkladu měl český i italský poplatník průměrnou hrubou roční mzdu 20 000 EUR. Ve druhém případě mají poplatníci opět hrubou roční mzdu 20 000 EUR a oba žijí ve společné domácnosti s manželkou, která pobírala 15 000 EUR. Oba rodiče si podle platných pravidel uplatňují daňové slevy, odpočty a bonusy, pro celkem čtyři vyživované děti. Třetí příklad pak byl zvolen tak, aby mohl být proveden výpočet daňové povinnosti u poplatníka, u kterého je v ČR nutné aplikovat solidární zvýšení daně a jehož hrubý příjem pro rok 2020 činil 2 000 000 Kč.

Podmínky stanovené pro příklady

Devizový kurz, který bude použit k přepočítání jednotlivých příkladů a jejich výsledků, bude kurz České národní banky platný ke dni 28. 1. 2021. ČNB (2021) uvádí, že devizový kurz platný pro den 28. 1. 2021 je **1 EUR = 26,115 Kč**. Pro možnost analýzy a porovnání jednotlivých případových příkladů a jejich výsledků bude tento kurz používán v celé analytické části této diplomové práce.

5) Provedení výpočtů daňové povinnosti poplatníků daně z příjmu ze závislé činnosti v ČR a v Itálii. Analýza výpočtů a výsledků jednotlivých případových příkladů. **Porovnání**

výsledků výpočtů daně z příjmu FO v ČR a v Itálii pomocí efektivní sazby daně, což je veličina, pomocí které se měří dopad daně. Způsob výpočtu efektivní sazby daně byl podrobně popsán v teoreticko-metodologické části práce v podkapitole 2.1.

6) Zjištění struktury daně z příjmu v ČR a v Itálii v roce 2019. Pro zjištění struktury daně z příjmu FO byly použity informace ze zdrojů Ministerstva financí ČR a dále pak ze zdrojů ČSSZ. Pro zjištění struktury daně z příjmu v Itálii pak bylo čerpáno ze zdrojů Ministerstva ekonomie a financí.

7) Daň z příjmu FO v České republice a v Itálii v čase, srovnání daně z příjmu pro zdaňovací období 2005, 2020 a následně také 2021. Provedení výpočtu daně z příjmu FO osob, jakým způsobem se počítal v roce 2005, kdy měla daň z příjmů FO v České republice progresivní charakter. Výpočet bude proveden pro poplatníka, který v roce 2005 pobíral průměrnou mzdu v ČR a v Itálii. Dále bude proveden stejný výpočet tentokrát ale pro rok 2021. Nakonec budou výsledky porovnány opět pomocí efektivní sazby daně. K tomu poslouží tabulka vytvořená v programu Microsoft Excel, do které budou zadány výsledky výpočtu a dále přidány rovněž výsledky výpočtu pro rok 2020 při průměrné mzdě.

8) Stanovení nejvýznamnějších rozdílů v systému zdanění příjmů fyzických osob v ČR a v Itálii, které vplynuly z teoreticko-metodologické části práce a dále rovněž z výsledků výpočtů, srovnání a analýz provedených v analytické části práce.

3 Analytická část práce

Analytická část práce je rozdělena do pěti hlavních subkapitol. První podkapitola bude věnována dani z příjmu fyzických osob v České republice. Nejprve zde bude na základě informací ze statistického přehledu OECD vytvořen grafický přehled, ve kterém bude znázorněno, jakou část z celkových daňových příjmů za rok 2019 tvořily jednotlivé daně a zejména pak daň z příjmů fyzických osob. Dále zde budou upřesněny nejrůznější postupy výpočtů, uvedených v teoreticko-metodologické části práce. Bude zde rovněž proveden výpočet daňové povinnosti poplatníka s průměrnou mzdou v České republice pro rok 2020.

Druhá subkapitola se bude zabývat daní z příjmu fyzických osob v Itálii. Stejně jako i u první subkapitoly bude také ve druhé podkapitole vytvořen grafický přehled jednotlivých daní vybraných v Itálii ve zdaňovacím období 2019. Následně bude opět proveden výpočet daňové povinnosti, tentokrát italského poplatníka s průměrnou mzdou pro rok 2020.

Ve třetí subkapitole bude nejprve vytvořen další graf, tentokrát zachycující strukturu daně z příjmů fyzických osob v České republice pro rok 2019. Následně pak bude vytvořen graf zobrazující strukturu daně z příjmu v Itálii rovněž pro rok 2019. Oba grafy pak budou vzájemně porovnány. V dalším oddíle třetí subkapitoly bude proveden výpočet tří příkladů, které byly stanoveny v metodické části práce. Tyto příklady budou nejprve vypracovány za použití českého systému zdanění pro rok 2020. Následně pak bude proveden výpočet těchto příkladů dle italských daňových vyhlášek a předpisů platných opět pro zdaňovací období 2020. Pro tyto výpočty budou použity tabulky, vzorečky a návody, které byly uvedené a podrobně popsány v teoreticko-metodologické části práce. Ve třetím oddíle této podkapitoly budou výsledky výpočtů pro možnost lepšího srovnání vloženy do tabulky, pomocí které bude zjištěna efektivní sazba daně pro jednotlivé provedené příklady. Tabulka s výpočty pak bude následně analyzována.

Čtvrtá podkapitola analytické části práce pak bude zaměřena na vývoj a srovnání výše a způsob zdanění příjmu fyzických osob za různá zdaňovací období. Nejprve bude proveden výpočet daňové povinnosti s průměrnou mzdou v České republice a v Itálii pro zdaňovací období 2005, kdy sazba daně z příjmu v ČR měla progresivní charakter. Dále bude doplněna o výpočet zdanění v Itálii a v České republice podle pravidel, která vstoupila v platnost od 1. 1. 2021, kdy se daň z příjmu opět stala progresivní. Veškeré výpočty pak budou porovnány s výpočty provedenými v první a druhé podkapitole analytické části práce platné pro rok 2020. Všechny provedené výpočty budou následně vloženy do tabulky a opět porovnány pomocí efektivní sazby daně.

Konečně poslední pátá subkapitola analytické části práce bude srovnávat daňové systémy v České republice a v Itálii. Dále zde budou uvedeny výsledky výzkumu a nejvýznamnější rozdíly v systému zdanění příjmu fyzických osob v České republice a v Itálii, které vyplynuly z teoreticko-metodologické části práce.

Příklady stanovené pro diplomovou práci, které mají za cíl ukázat rozdíly ve způsobu výpočtu daně z příjmu FO v České republice a v Itálii:

Všechny tři případové příklady jsou zvoleny tak, aby se na nich daly ukázat a vysvětlit rozdíly ve výpočtech podle českého systému a zejména aby bylo patrné, jak rozdílný je postup při výpočtech podle italského zdanění (nutnost používat vzorečky, daňové slevy, které se musí přepočítávat na výši příjmu). Třetí příklad pak byl zvolen tak, aby mohl být proveden výpočet daňové povinnosti u poplatníka, u kterého je nutné aplikovat solidární zvýšení daně.

První příklad: Poplatník žije ve společné domácnosti s manželkou a dvěma vyživovanými dětmi a jeho hrubý roční příjem tvoří **20 000 EUR**. Manželka poplatníka v roce 2020 neměla

žádný svůj zdanitelný příjem, a tak si poplatník kromě základní slevy na poplatníka bude uplatňovat také slevu na vyživovanou manželku a obě vyživované děti.

Druhý příklad: Poplatník žije ve společné domácnosti s manželkou a čtyřmi vyživovanými dětmi, jedno z nich je mladší tří let, ostatní chodí na základní školu. Oba rodiče jsou výdělečně činní. Poplatník měl v roce 2020 celkový hrubý příjem **20 000 EUR**, jeho manželka pak měla hrubý roční příjem za rok 2020 **15 000 EUR**. Ze svého příjmu si oba uplatňují základní slevu na poplatníka a dále také slevu na vyživované děti.

Třetí příklad: Poplatník žije ve společné domácnosti s manželkou a dvěma dětmi. Jeho hrubý roční příjem činil v roce 2020 **2 000 000 Kč**. Ze svého příjmu si bude uplatňovat daňovou slevu na poplatníka a dále pak na vyživovanou manželku a obě vyživované děti.

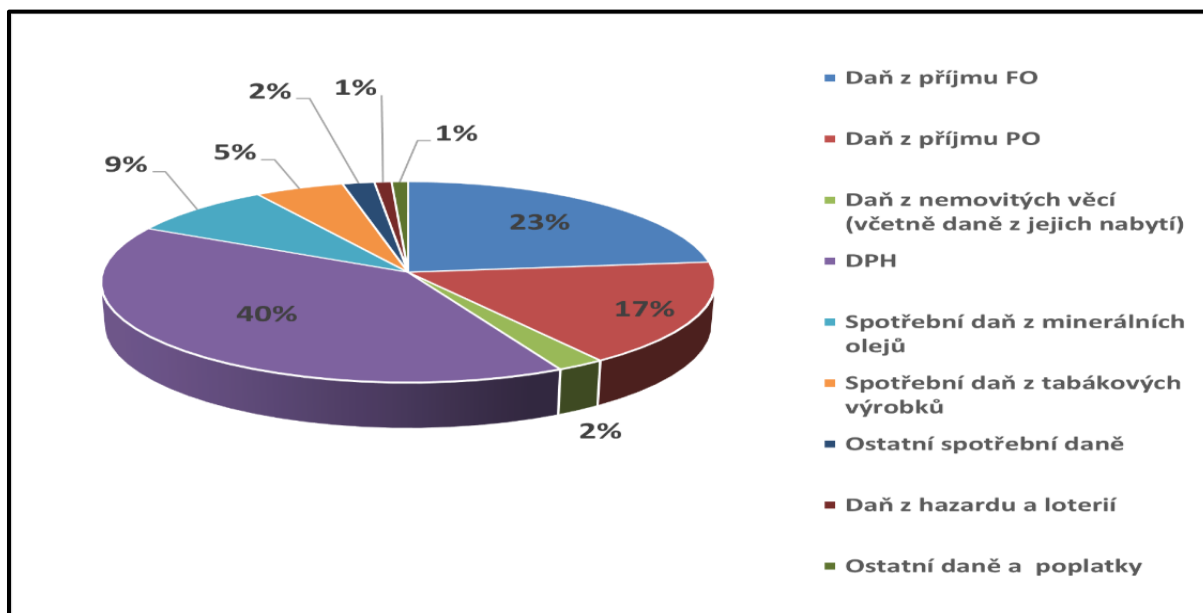
3.1 Daň z příjmu fyzických osob v ČR

V prvním oddíle této podkapitoly budou zjištěny a graficky znázorněny daňové výnosy v České republice a zejména zde bude uvedeno, jaká část těchto **výnosů vlastně tvoří samotná daň z příjmu fyzických osob v České republice**. K vytvoření grafu byla použita data získaná ze statistického přehledu OECD (2021). Druhý oddíl této podkapitoly bude vycházet z teoreticko-metodologické části, bude zde vysvětleno, jakým způsobem se postupuje při výpočtu daně z příjmu, a dále zde bude proveden výpočet daňové povinnosti poplatníka s průměrnou mzdou v České republice pro rok 2020.

3.1.1 Zjištění daňového výnosu daně z příjmu FO za rok 2019

OECD (2021) ve statistickém přehledu uvádí, že v roce 2019 byly celkové daňové příjmy (bez pojistného SZ) v České republice **1 086 180 milionů Kč**. Na základě dalších informací ze statistického přehledu OECD (2021) byl pro vytvoření Graf 1, na kterém jsou zachyceny jednotlivé daňové příjmy České republiky za rok 2019 rozdělené podle výše jejich výnosu.

Graf 1: Daňové příjmy v ČR rozdělené podle výnosu (zdaňovací období 2019)

Zdroj: OECD (2021), vlastní zpracování

Z Grafu 1 vyplynulo, že nejvýnosnější daní v ČR v roce 2019 byla daň z přidané hodnoty, její výnos tvořil 435 463 milionů Kč, což představovalo 40 % z celkových příjmů. **Na druhém místě je pak daň z příjmů fyzických osob**, její výnos zahrnoval celých **253 641 milionů Kč**,

což představuje **23 % z daňových příjmů ČR**. Na třetím místě se pak nachází daň z příjmu právnických osob. Její výnos byl v roce 2019 182 900 milionů Kč, a tudíž činil 17 % z celkového daňového příjmu za rok 2019.

3.1.2 Výpočet daně z příjmu FO v České republice pro zdaňovací období 2020

V následujícím oddíle bude proveden praktický výpočet daně z příjmu fyzické osoby ze závislé činnosti, který byl podrobně popsán v teoreticko-metodologické části práce v oddíle 2.2.2. Jedná se o poplatníka pobírajícího v roce 2020 průměrnou mzdu, která jak uvádí ČSÚ (2021b) činila v roce 2020 **35 611 Kč měsíčně**. Poplatník si kromě základní slevy na poplatníka bude uplatňovat ještě slevu na dvě vyživované děti.

Pro výpočet daňové povinnosti českého daňového poplatníka, který ve zdaňovacím období 2020 pobíral průměrnou mzdu, je tedy nutné postupovat následovně. Hrubý roční příjem lze jednoduše zjistit vynásobením průměrné měsíční mzdy počtem kalendářních měsíců. Výpočet tedy bude následující $35\,611\text{ Kč} \times 12 = 427\,332\text{ Kč}$. Následně je nutné určit dílčí základ daně (superhrubou mzdu), která se, jak bylo vysvětleno v teoreticko-metodologické části práce, získá tak, že se k hrubému příjmu přičte 33,8 % z tohoto příjmu, což je úhrn sociálního a zdravotního pojištění hrazeného za zaměstnance zaměstnavatelem.

Následně je možné od dílčího základu daně odečíst daňové odpočty, na které má poplatník nárok, což mohou být například zaplacené úroky z hypotečního úvěru, dary, příspěvky na penzijní připojištění. Seznam daňových odpočtů, které lze uplatňovat pro zdaňovací období 2020, byl uveden opět v oddíle 2.2.2 teoreticko-metodologické části práce. Po odečtení příslušných odpočtů se získá základ daně, který je následně ještě nutné upravit tím, že se zaokrouhlí na 100 Kč dolů. Ze zaokrouhleného základu daně se pak jednoduše vypočítá samotná daň, jejíž sazba je 15 %. Posléze je možné odečíst standardní daňové slevy, jako je sleva na poplatníka a další slevy na poplatníkem vyživované osoby (děti případně manželku). Přehled jednotlivých slev je uveden v tabulce 1 a v tabulce 2 (obě jsou umístěné v oddíle 2.2.2 teoreticko-metodologické části práce). Po odečtení všech slev, na které má poplatník nárok, se získá čistá daň k zaplacení. Nyní již samotný výpočet daňové povinnosti pro rok 2020:

Hrubý roční příjem 2020	427 332 Kč
Úhrn pojistného (celkem 33,8 %)	144 438 Kč
Dílčí základ daně	571 770 Kč
Základ daně (na 100 Kč dolů)	571 700 Kč
Výpočet daně	15 % z 571 700 = 85 755 Kč
Roční sleva na dani na poplatníka	24 840 Kč
Daň po odečtení slevy na poplatníka	$85\,755 - 24\,840 = 60\,915\text{ Kč}$
Daňové zvýhodnění na první vyživované dítě	15 204 Kč
Daňové zvýhodnění na druhé vyživované dítě	19 404 Kč
Daň po slevě	26 307 Kč

V podkapitole 3.3 analytické části práce budou provedeny další výpočty daňové povinnosti, kde bude uplatňována rovněž sleva na vyživovanou manželku a dále nebude chybět ani výpočet solidárního zvýšení daně u poplatníka s hrubým ročním příjmem 2 000 000 Kč.

3.2 Daň z příjmů fyzických osob v Itálii

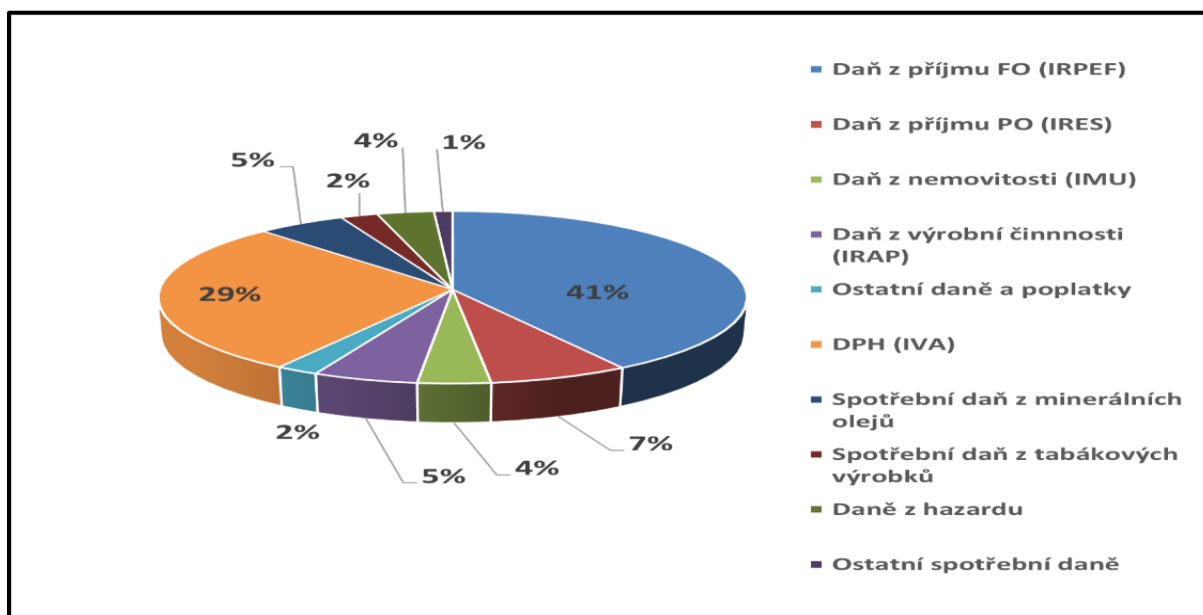
V prvním oddíle následující podkapitoly budou zjištěny a následně rovněž graficky znázorněny daňové výnosy jednotlivých druhů daní tentokrát v Itálii za zdaňovací období 2019. Dále zde bude popsáno, jakou část z těchto výnosů tvořila samotná daň z příjmu fyzických osob (IRPEF). K vytvoření grafu byla použita data získaná z webových stránek italského Ministerstva ekonomie a financí.

Druhý oddíl této podkapitoly bude vycházet z teoreticko-metodologické části (oddíl 2.2.4). V tomto oddíle bude vysvětleno, jakým způsobem se postupuje při výpočtu daně z příjmu v Itálii. Dále pak zde bude proveden výpočet daňové povinnosti poplatníka s průměrnou mzdou v Itálii za rok 2020. Podle informací italského statistického úřadu ISTAT (2021) činila průměrná hrubá roční mzda v Itálii pro rok 2020 **29 601 EUR**. Poplatník si kromě základní slevy na poplatníka bude uplatňovat ještě slevu na dvě vyživované děti.

3.2.1 Zjištění daňového výnosu daně z příjmu FO za rok 2019

MEF (2020) na svých webových stránkách uvádí, že v Itálii byly ve zdaňovacím období 2019 odvedeny celkové daňové příjmy ve výši **475 962 milionů EUR**. Na základě informací z webových stránek MEF (2020) byl pro zpřehlednění vytvořen graf 2, na kterém jsou zachyceny daňové příjmy v Itálii za rok 2019 rozdělené podle výše jejich výnosu.

Graf 2: Daňové příjmy v Itálii rozdělené podle výnosu (zdaňovací období 2019)

Zdroj: MEF (2020), vlastní zpracování

Jak je čitelné z grafu 2 byla **nejvýnosnější daní italského daňového systému** v roce 2019 právě **daň z příjmu fyzických osob**. Její výnos představoval **195 310 milionů EUR**, což činí téměř **41 %** z celkových daňových příjmů. Druhou nejvýnosnější daní pak byla DPH, její výnos činil 136 883 milionů EUR, což představuje 29 % z celkových daňových příjmů v roce 2019. Třetí nejvýnosnější daní pak byla daň z příjmu právnických osob. Její výnos představoval 33 555 milionů EUR, a tedy **7 %** z celkového objemu daní ve zdaňovacím období 2019.

3.2.2 Výpočet daně z příjmu FO v Itálii pro zdaňovací období 2020

V následujícím oddíle bude proveden praktický výpočet daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti, který byl podrobně popsán v teoreticko-metodologické části práce v oddíle 2.2.4. Ještě před provedením samotného výpočtu bude vysvětleno, jak se postupuje při výpočtu daně a dále také jakým způsobem se počítají tradiční daňové slevy na poplatníka a na poplatníkem vyživované osoby.

Prvním krokem při výpočtu daňové povinnosti italského poplatníka je výpočet hrubé daně. Vzhledem k tomu, že má tato daň progresivní charakter, je pro její výpočet nutné použít

tabulku 3, která byla uvedena a popsána v teoreticko-metodologické části práce v oddíle 2.2.4. Nyní již samotný výpočet daňové povinnosti pro rok 2020:

Hrubý roční příjem 2020	29 601 EUR
Dílčí základ daně	29 601 EUR

1) Výpočet progresivní daně z příjmu (podle tabulky 3), tedy 6 960 EUR + (38 % z částky příjmu, která přesahuje 28 000 EUR).

$$6\,960 + 38\% \text{ z } (29\,601 - 28\,000) = 6\,960 + 38\% \text{ z } 1\,601 = 6\,960 + 608 = \mathbf{7\,568\,EUR}$$

Vypočtená hrubá daň	7 568 EUR
----------------------------	------------------

Dalším krokem je výpočet daňové slevy na poplatníka, která jak bylo uvedeno v teoreticko-metodologické části práce, má progresivní charakter a s vyšší poplatníkovou příjmu se snižuje. K výpočtu slevy na poplatníka je tedy nutné použít tabulku 4.

2) Výpočet progresivní daňové slevy na poplatníka (tabulka 4) je nutné použít vzoreček:

$$978 \times (55\,000 - \text{celkový příjem}) / 27\,000$$

$$978 \times (55\,000 - 29\,601) / 27\,000 \Rightarrow 978 \times 25\,399 / 27\,000 \Rightarrow 978 \times 0,9407 = \mathbf{920\,EUR.}$$

3) Výpočet daňové slevy na vyživované děti

Samotný výpočet daňové slevy je poněkud komplikovaný. Nejprve je třeba si vypočítat tak zvanou teoretickou slevu na všechny děti. Z takto vypočtené slevy pak je třeba vypočítat výši, efektivní výše slevy na vyživované děti, protože rovněž tato daňová sleva má progresivní charakter a s vyšší poplatníkovou příjmu se snižuje.

Výpočet celkové teoretické slevy na děti (podle tabulky 8):

1220 EUR sleva na dítě ve věku do 3 let, 950 EUR sleva na děti starší 3 let. V případě, že poplatník má více jak tři vyživované děti, má nárok na navýšení daňové slevy o 200 EUR na každé z nich.

Teoretická sleva na vyživované děti (tabulka 4) je nutné použít vzoreček:

$$950 + 950 = 1\,900\,EUR$$

$$\text{Teoretická sleva} \times (110\,000 - \text{celkový příjem}) / 110\,000$$

$$1\,900 \times (110\,000 - 29\,601) / 110\,000 \Rightarrow 1\,900 \times 80\,399 / 110\,000 \Rightarrow$$

$$1\,900 \times 0,7309 = \mathbf{1\,389\,EUR.}$$

Dokončení výpočtu

Hrubý roční příjem 2020	29 601 EUR
Dílčí základ daně	29 601 EUR
Vypočtená daň	7 568 EUR
Sleva na poplatníka	920 EUR
Daň po odečtení slevy na poplatníka	7568 – 920 = 6 648 EUR
Sleva na vyživované děti	1 389 EUR
Daň po slevě	5 259 EUR

V podkapitole 3.3.3 analytické části práce budou provedeny další výpočty, ve kterých bude uvedeno, jakým způsobem se postupuje při výpočtu daňové povinnosti v případě, kdy poplatník uplatňuje rovněž slevu na vyživovanou manželku. Nebude chybět ani příklad, kdy poplatník a jeho manželka budou zaměstnání a budou si společně uplatňovat slevu na celkem čtyři vyživované děti.

3.3 Srovnání daňových systémů

Následující podkapitola bude věnována srovnání daňových systémů, výpočtům daně z příjmu FO v České republice a v Itálii a analýze provedených výpočtů. V prvním oddíle této podkapitoly bude zjištěna struktura daně z příjmů fyzických osob v České republice a struktura daně z příjmu fyzických osob v Itálii za rok 2019. Obě budou zpracovány graficky a vzájemně porovnány.

Druhý oddíl bude vycházet z teoreticko-metodologické části diplomové práce a budou v něm provedeny konkrétní výpočty daňové povinnosti u tří příkladů, které byly stanoveny v metodické části této diplomové práce. U každého z těchto příkladů bude nejprve proveden výpočet, který je platný pro stanovení daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti v České republice pro rok 2020. Následně bude pro tentýž příklad proveden výpočet, který je nutný provést pro stanovení daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti v Itálii opět podle pravidel platných pro zdaňovací období 2020.

Ve třetím oddíle této podkapitoly budou výsledky výpočtů vloženy do tabulky, pomocí které bude zjištěna efektivní sazba daně pro jednotlivé příklady. Tabulka s výpočty pak bude následně analyzována.

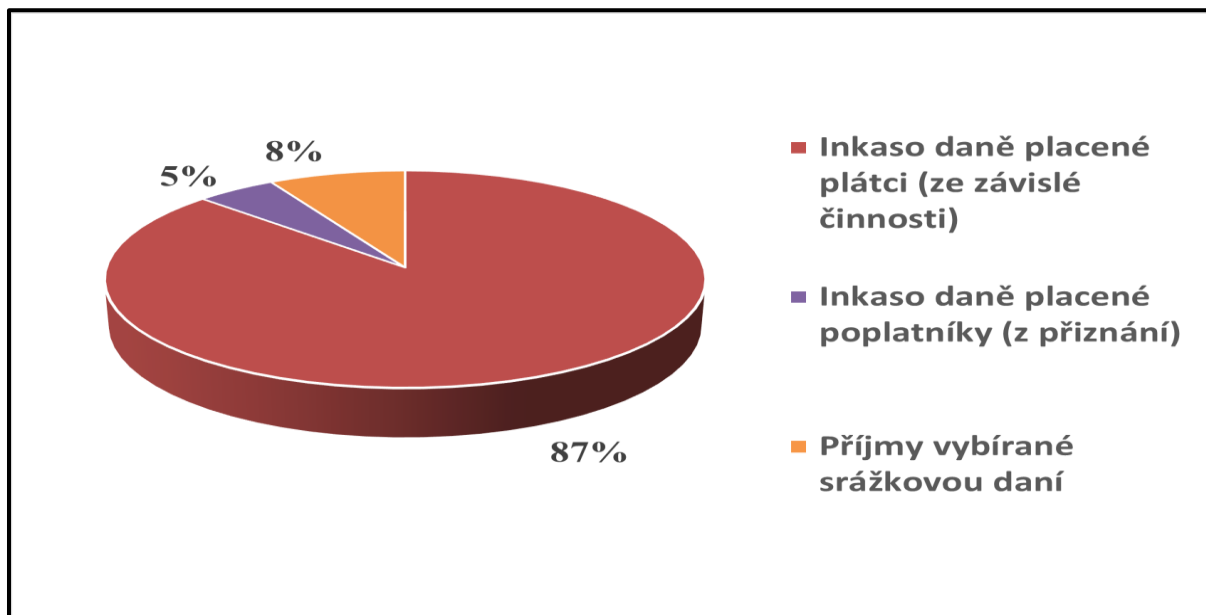
3.3.1 Struktura daně z příjmu FO v ČR a v Itálii

Následující oddíl se zaměří na zjištění struktury daně z příjmů fyzických osob v České republice a v Itálii za rok 2019. Pro zjištění struktury daně z příjmu FO byly použity informace ze zdrojů Ministerstva financí ČR a dále pak ze zdrojů ČSSZ. Pro zjištění struktury daně z příjmu v Itálii bylo čerpáno ze zdrojů italského Ministerstva ekonomie a financí.

Struktura daně z příjmu FO v České republice

Z informací MFČR (2020b) vyplývá, že ve zdaňovacím období 2019 bylo na dani z příjmu vybráno celkem **253 641 milionů Kč**. Pro lepší porozumění byl vytvořen graf 3, na kterém je znázorněno, jakým způsobem byla daň z příjmu v 2019 strukturována.

Graf 3: Struktura daně z příjmu fyzických osob v ČR v roce 2019

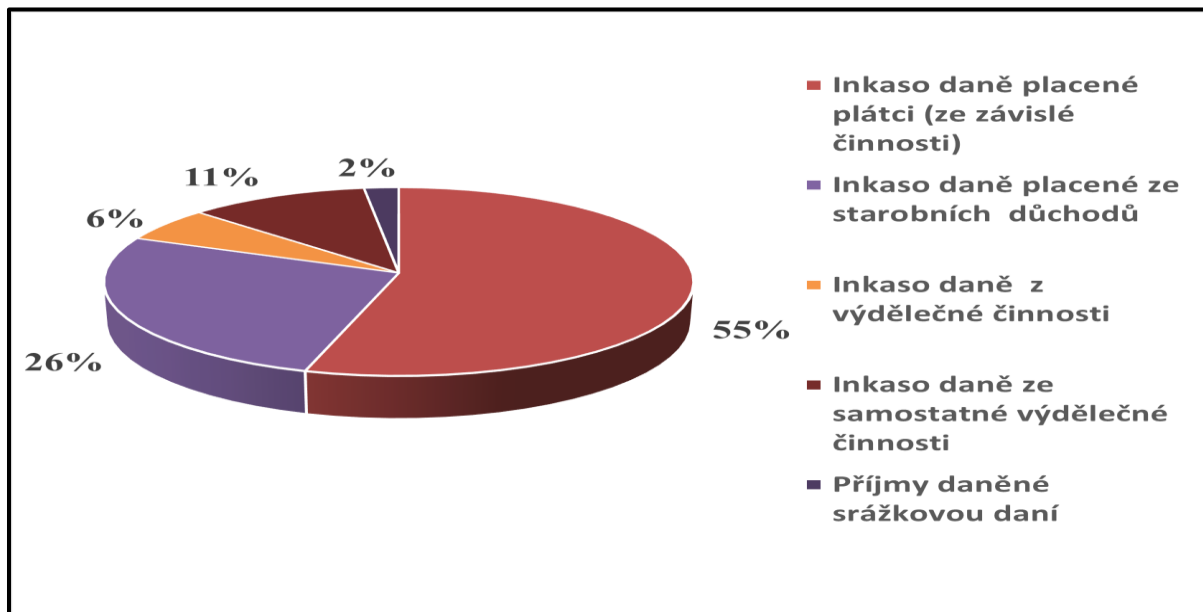
Zdroj: OECD (2021), vlastní zpracování

Z grafu 3 vyplývá, že v ČR ve zdaňovacím období 2019 činilo inkaso daně ze závislé činnosti 87 %, inkaso daně placené poplatníky z DP tvořilo 5 % a příjmy vybírané srážkovou daní 8 %.

Struktura daně z příjmu FO v Itálii

Na následujícím grafu 4 je znázorněna struktura daně z příjmu fyzických osob v Itálii za rok 2019. MEF (2020) na svých webových stránkách uvádí, že výnos daně z příjmu za rok 2019 činil **195 310 milionů EUR**.

Graf 4: Struktura daně z příjmu fyzických osob v Itálii v roce 2019

Zdroj: MEF (2020), vlastní zpracování

Jak je možné si z grafu 4 povšimnout, je druhou největší složkou daně z příjmu v Itálii za rok 2019 inkaso daně placené ze starobních důchodů. V teoreticko-metodologické části práce bylo vysvětleno, že daň z příjmu FO platí v Itálii rovněž důchodci, což je z grafického znázornění struktury této daně dobře patrné. MEF (2020) uvádí, že v roce 2019 pobíralo v Itálii starobní důchod **16 milionů osob** a dále že v roce 2019 byla na dani z příjmu FO pocházející ze starobních důchodů vybráno celých **51 500 milionů EUR**, což dle grafu 4 činí **26 % z celkového inkasa** daně z příjmu FO v Itálii.

Porovnání struktury daně z příjmu FO v ČR a v Itálii

Pro možnost porovnání struktury daně z příjmu v ČR a v Itálii bylo tedy nutné zjistit, kolik procent z celkového daňového výnosu daně z příjmu FO tvořilo inkaso daně placené ze starobních důchodů v ČR.

Z informací uvedených na webových stránkách ČSSZ (2021) vyplynulo, že 99 % českých důchodců pobírá důchod ze základního důchodového pojištění. Stejný zdroj pak dále uvádí, že v České republice pobíralo v roce 2019 starobní důchod celkem 2 414 814 osob v průměrné výši 13 468 Kč měsíčně. Z údajů ČSSZ (2021) pak bylo zjištěno, že k 31. 12. 2019 pobíralo v České republice:

- 255 osob starobní důchod ve výši 40 000 Kč až 49 999 Kč;
- 53 osob starobní důchod ve výši 50 000 Kč až 59 999 Kč;
- 13 osob starobní důchod ve výši 60 000 Kč až 69 999 Kč;
- 6 osob starobní důchod více než 70 000 Kč.

V teoreticko-metodologické části této práce, konkrétně v oddíle 2.2.1 bylo upřesněno, že od daně z příjmu FO v České republice je osvobozen příjem ze starobního důchodu až do výše 36násobku minimální mzdy (pro rok 2020) **525 600 Kč ročně**. Z informací odborného serveru Finance.cz (2019) vyplývá, že v roce 2019 činil 36násobek minimální mzdy **480 600 Kč**.

Z výše uvedených údajů pak lze vypočítat, že v roce 2019 v ČR pobíralo pouze celkem **327** osob starobní důchod, ze kterého měli povinnost odvádět daň z příjmu, a to z pouze z té části, která přesahovala právě 480 600 Kč ročně. Aby bylo možné provést srovnání, byla vytvořena následující tabulka 11, ve které je zachycen pravděpodobný daňový výnos ze starobních důchodů v ČR v roce 2019.

Tabulka 11: Pravděpodobný daňový výnos ze starobních důchodů v ČR v roce 2019

Počet osob	Výše starobního důchodu měsíční	Maximální roční výše starobního důchodu Kč	Max. výše zdaněné části důchodu (přesahující 480 600 Kč)	Přibližný daňový výnos v Kč
255	40 000 Kč až 49 999 Kč	600.000 Kč	119.400 Kč	30.447.000 Kč
53	50 000 Kč až 59 999 Kč	720.000 Kč	239.400 Kč	12.688.200 Kč
13	60 000 Kč až 69 999 Kč	840.000 Kč	359.400 Kč	4.672.200 Kč
4	70 000 Kč až 99 999 Kč	1.200.000 Kč	719.400 Kč	2.877.600 Kč
2	více než 100 000 Kč	1.320.000 Kč	839.400 Kč	1.678.800 Kč
			CELKEM	52.363.800 Kč

Zdroj: ČSSZ (2021), vlastní zpracování

Z výpočtů uvedených v tabulce 12 vyplývá, že daňový výnos pocházející ze starobních důchodů v roce 2019 činil v České republice přibližně **53 milionů Kč**. Celkový daňový výnos z daně z příjmu FO pak představoval v roce 2019 **253 641 milionů Kč**. Z toho lze jednoduše vypočítat, že v České republice tvořilo inkaso daně ze starobních důchodů přibližně pouhých **0,021 %** z celkového výnosu daně z příjmu FO.

Jak tedy vyplynulo z výše uvedených výpočtů, v Itálii v roce 2019 představovalo inkaso daně z příjmů FO vybrané **ze starobních důchodů celých 26 %** z celkových daňových výnosů této daně. V České republice je daňový výnos daně z příjmu FO pocházející **ze starobních důchodů naopak zcela zanedbatelný** (přibližně pouhých **0,021 %**).

3.3.2 Příklady výpočtů daně z příjmů v ČR a v Itálii

V následujícím oddíle budou provedeny výpočty daňové povinnosti pro tři rozdílné poplatníky, kteří kromě uplatňování tradičních slev na poplatníka uplatňují rovněž slevy na vyživované osoby. Výpočet bude vždy proveden pro českého poplatníka (a jeho manželku) a poté pro italského daňového poplatníka (a jeho manželku), přičemž výše celkového příjmu bude stejná, přepočtená podle kurzu **1 EUR = 26,115 Kč** (stanoveného pro diplomovou práci). Případové příklady byly stanoveny v metodické části práce.

Příklad 1 český poplatník

Český poplatník měl v roce 2020 hrubý příjem ze zaměstnání, kde pracoval po celý kalendářní rok **522 300 Kč**, což odpovídá **20 000 EUR**. Poplatník podepsal daňové prohlášení u svého zaměstnavatele, který svému zaměstnanci vystavil potvrzení o zdanitelných příjmech (příloha 1 a 2). Český poplatník dále žije ve společné domácnosti s manželkou a dvěma vyživovanými dětmi. Poplatník si kromě základní slevy na poplatníka bude uplatňovat také slevu na vyživovanou manželku, která v roce 2020 neměla žádný zdanitelný příjem, a rovněž na obě vyživované děti.

Hrubý celkový příjem 2020	522 300 Kč
Úhrn pojistného (celkem 33,8 %)	176 537 Kč
Dílčí základ daně	698 837 Kč
Základ daně (zaokrouhlený na stovky Kč dolů)	698 800 Kč
Výpočet daně	15 % z 698 800 = 104 820 Kč
Roční sleva na dani na poplatníka	24 840 Kč
Daň po uplatnění slevy na poplatníka	104 820 – 24 840 = 79 980 Kč
Daňové zvýhodnění na první vyživované dítě	15 204 Kč
Daňové zvýhodnění na druhé vyživované dítě	19 404 Kč
Daňové zvýhodnění na vyživovanou manželku	24 840 Kč
Slevy celkem	84 288 Kč
Daň po slevě	104 820 – 84 288 = 20 532 Kč

Příklad 1 italský poplatník

Italský poplatník měl v roce 2020 hrubý příjem ze zaměstnání, kde pracoval po celý kalendářní rok, **20 000 EUR**. Zaměstnavatel vystavil svému zaměstnanci potvrzení o zdanitelných příjmech, zvaný Certificazione unica (příloha 3 a 4). Italský poplatník dále žije ve společné domácnosti s manželkou a dvěma vyživovanými dětmi. Poplatník si kromě základní slevy na poplatníka bude uplatňovat také slevu na vyživovanou manželku, která v roce 2020 neměla žádný zdanitelný příjem, a dále na obě vyživované děti.

Hrubý celkový příjem 2020

20 000 EUR

Dílčí základ daně 20 000 EUR
Výpočet progresivní daně z příjmu (podle tabulky 3), tedy 23 % z příjmu do 15 000 EUR + 27 % z částky příjmu, která přesahuje 15 000 EUR.
 $3450 + 27\% \text{ z } (20\,000 - 15\,000) = 3\,450 + 27\% \text{ z } 5\,000 = 3\,450 + 1\,350 = \mathbf{4\,800\,EUR}$

Vypočtená daň

4 800 EUR

Výpočet progresivní daňové slevy na poplatníka (tabulka 4) je nutné použít vzoreček:

$$978 + 902 \times (28\,000 - 20\,000) / 20\,000 = 978 + 902 \times 8\,000 / 20\,000$$

$$978 + 902 \times 0,4 = 978 + 361 = \mathbf{1\,339\,EUR}$$

Vypočtená roční sleva na dani na poplatníka

1 339 EUR.

Výpočet progresivní daňové slevy na vyživovanou manželku (tabulka 7):

Z tabulky 7 vyplývá, že pro výpočet daňové slevy na vyživovanou manželku u poplatníka s příjmem, který se pohybuje mezi 15 001 EUR až do 29 000 EUR, není nutné použít vzoreček, protože pro tuto příjmovou hladinu je sleva stanovena fixně na **690 EUR ročně**.

Výpočet celkové teoretické slevy na děti (podle tabulky 8):

1220 EUR sleva na dítě ve věku do 3 let, 950 EUR sleva na děti starší 3 let. V případě, že poplatník má více jak tři vyživované děti, má nárok na navýšení daňové slevy o 200 EUR na každé z nich.

Teoretická sleva na vyživované děti:

$$950 + 950 = 1\,900 \text{ EUR}$$

$$\text{Teoretická sleva} \times (110\,000 - \text{celkový příjem}) / 110\,000$$

$$1\,900 \times (110\,000 - 20\,000) / 110\,000 = 1\,900 \times 0,8181 = \mathbf{1\,554 \text{ EUR}}$$

Dokončení výpočtu pro italského poplatníka

Hrubý příjem 2020	20 000 EUR
Dílčí základ daně	20 000 EUR
Vypočtená daň	4 800 EUR
Sleva na poplatníka	1 339 EUR
Daň po uplatnění slevy na poplatníka	4 800 – 1 339 = 3 461 EUR
Sleva na vyživovanou manželku	690 EUR
Sleva na vyživované děti	1 554 EUR
Slevy celkem	3 583 EUR
Daň po slevě	1 217 EUR

Z uvedených výpočtů vyplývá, že český poplatník by v případě, že by ze svého příjmu uplatnil pouze základní slevu na poplatníka, zaplatil na dani celkem **79 980 Kč**. Při použití kurzu stanoveného pro tuto diplomovou práci by český poplatník na dani z příjmu v roce 2020 zaplatil celkem tedy $79\,980 / 26,115 = \mathbf{3\,063 \text{ EUR}}$. Z dalších výpočtů pak vyplynulo, že italský poplatník by v případě uplatnění základní slevy na poplatníka zaplatil ze svého příjmu na dani celkem **3 461 EUR**. Výpočet rozdílu $3\,461 \text{ EUR} - 3\,063 \text{ EUR} = 398 \text{ EUR}$. Italský poplatník by v tomto případě zaplatil o **398 EUR** více než poplatník český.

Nyní je zajímavé se podívat, co s výpočty udělalo uplatnění tradičních daňových slev na vyživované členy rodiny u obou poplatníků. Český poplatník po uplatnění všech tradičních slev (na poplatníka, na manželku a dvě vyživované děti) by podle výpočtu zaplatil na dani 20 532 Kč, což je přepočteno podle stanoveného kurzu $20\,532 / 26,115 = \mathbf{786 \text{ EUR}}$. Italský poplatník by po uplatnění všech tradičních slev (na poplatníka, na manželku a dvě vyživované děti) zaplatil na dani **1 217 EUR**. Výpočet rozdílu $1\,217 \text{ EUR} - 786 \text{ EUR} = 431 \text{ EUR}$. Italský poplatník by v tomto případě zaplatil o **431 EUR** více než poplatník český. Pro možnost srovnání daňového dopadu budou v oddílu 3.3.3 všechny provedené výpočty vloženy do souhrnné tabulky 12 a porovnány pomocí efektivní sazby daně.

Příklad 2 český poplatník

Český poplatník žije ve společné domácnosti s manželkou a čtyřmi vyživovanými dětmi, jedno z nich je mladší tří let, ostatní chodí na základní školu. Oba rodiče jsou výdělečně činní. Český poplatník měl v roce 2020 celkový příjem **522 300 Kč**, česká manželka pak měla celkový příjem **391 725 Kč**. Český poplatník si ze svého příjmu bude uplatňovat základní slevu na poplatníka a dále také slevu na dvě vyživované děti, konkrétně na třetí a čtvrté vyživované dítě. Manželka českého poplatníka si pak bude uplatňovat slevu na poplatníka a dále slevu na první a druhé dítě.

Výpočet daně a daňových slev českého poplatníka

Hrubý celkový příjem 2020	522 300 Kč
Úhrn pojistného (celkem 33,8 %)	176 537 Kč
Dílčí základ daně	698 837 Kč
Základ daně (zaokrouhlený na stovky Kč dolů)	698 800 Kč
Výpočet hrubé daně	15 % z 698 800 = 104 820 Kč
Roční sleva na dani na poplatníka	24 840 Kč
Daňové zvýhodnění na třetí vyživované dítě	24 204 Kč
Daňové zvýhodnění na čtvrté vyživované dítě	24 204 Kč
Slevy celkem	73 248 Kč
Daň po slevě	104 820 – 73 248 = 31 572 Kč

Výpočet daně a daňových slev české manželky

Hrubý příjem 2020	391 725 Kč
Úhrn pojistného (celkem 33,8 %)	132 403 Kč
Dílčí základ daně	524 128 Kč
Základ daně (zaokrouhlený na stovky Kč dolů)	524 100 Kč
Výpočet hrubé daně	15 % z 524 1000 = 78 615 Kč
Roční sleva na dani na poplatníka	24 840 Kč
Daňové zvýhodnění na první vyživované dítě	15 204 Kč
Daňové zvýhodnění na druhé vyživované dítě	19 404 Kč
Slevy celkem	59 448 Kč
Daň po slevě	78 615 – 59 448 = 19 167 Kč

V případě českého poplatníka a jeho manželky byly nejprve provedeny výpočty hrubé daně a dále z ní byla odečtena roční sleva na poplatníka. Oba poplatníci mají nárok **na stejnou roční slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč**. Dále bylo u obou poplatníků uplatněno daňové zvýhodnění na vyživované děti. Vzhledem k tomu, že český poplatník měl v roce 2020 vyšší příjem, bylo z jeho příjmu uplatněno daňové zvýhodnění na třetí a čtvrté dítě, a to ve výši 24 204 Kč na každé z nich. Česká manželka, která měla ve zdaňovacím období 2020 příjem nižší, si pak uplatnila ze svého příjmu daňové zvýhodnění na první a druhé dítě, tedy ve výši 15 204 Kč a 19 404 Kč, tak jak bylo znázorněno v tabulce 2 v podkapitole 2.2.2 teoreticko-metodologické části práce.

Příklad 2 italský poplatník

Italský poplatník žije ve společné domácnosti s manželkou a čtyřmi vyživovanými dětmi, jedno z nich je mladší tří let, ostatní chodí na základní školu. Oba rodiče jsou výdělečně činní. Italský poplatník měl v roce 2020 celkový roční příjem **20 000 EUR**, jeho manželka pak měla celkový příjem za rok 2020 **15 000 EUR**. Ze svého příjmu si uplatňují základní slevu na poplatníka a dále také slevu na vyživované děti.

Výpočet daně a daňové slevy italského poplatníka

Celkový příjem 2020	20 000 EUR
Dílčí základ daně	20 000 EUR

Výpočet progresivní daně z příjmu (podle tabulky 3):

tedy 23 % z příjmu do 15 000 EUR + 27 % z částky příjmu, která přesahuje 15 000 EUR

$3450 + 27 \% z (20\ 000 - 15\ 000) = 3\ 450 + 27 \% z 5\ 000 = 3\ 450 + 1\ 350 = 4\ 800\ \text{EUR}$

Vypočtená daň 4 800 EUR.

Výpočet progresivní daňové slevy na poplatníka (tabulka 4) je nutné použít vzoreček:

$978 + 902 \times (28\ 000 - 20\ 000) / 20\ 000 \Rightarrow 978 + 902 \times 8\ 000 / 20\ 000$

$978 + 902 \times 0,4 = 978 + 361 = 1\ 339\ \text{EUR}$

Vypočtená roční sleva na dani na poplatníka **1 339 EUR**

Výpočet daně a daňové slevy italské manželky

Celkový příjem 2020 15 000 EUR

Dílčí základ daně 15 000 EUR

Výpočet progresivní daně z příjmu (podle tabulky 3): tedy 23 % z příjmu do 15 000 EUR

$23 \% z 15\ 000 = 15\ 000 / 100 \times 23 = 3\ 450\ \text{EUR}$

Vypočtená daň 3 450 EUR

Výpočet progresivní daňové slevy na poplatníka (tabulka 4) je nutné použít vzoreček:

$978 + 902 \times (28\ 000 - 15\ 000) / 20\ 000 \Rightarrow 978 + 902 \times 13\ 000 / 20\ 000$

$978 + 902 \times 0,65 = 978 + 586 = 1\ 564\ \text{EUR}$

Vypočtená roční sleva na dani na poplatníka **1 564 EUR**

Výpočet celkové teoretické slevy na děti (podle tabulky 8):

1220 EUR sleva na dítě ve věku do 3 let, 950 EUR sleva na děti starší 3 let. V případě, že poplatník má více jak tři vyživované děti, má nárok na navýšení daňové slevy o 200 EUR na každé z vyživovaných dětí.

Pro výpočet daňové slevy na vyživované děti je důležité aplikovat pravidla, která jsou pro tuto slevu stanovena a byla zmíněna v teoreticko-metodologické části práce v oddíle 2.2.4. Pokud mají oba rodiče svůj vlastní příjem, je doporučeno, aby si každý z rodičů uplatňoval slevu na všechny čtyři děti ve výši 50 %. V případě, kdy má jeden z rodičů výrazně nižší příjem nebo je dokonce považován za vyživovanou osobu, je také možné volit variantu, kdy si uplatní slevu na všechny vyživované děti ve výši 100 % jen ten rodič, který má vyšší příjem. Vypočtenou slevu je dále nutno snížit na polovinu, protože každý z rodičů bude uplatňovat pouze 50 % slevy na všechny čtyři děti, tak jak již bylo napsáno. Nakonec se připočítá dodatečná sleva pro rodiny se čtyřmi a více dětmi, ve výši **1 200 EUR ročně**, která zároveň funguje jako daňový bonus. V případě, kdy má poplatník i jeho manželka vlastní příjem, je opět ze zákona dané, aby si každý z rodičů uplatnil 50 % z tohoto daňového bonusu. **Daňový bonus je fixně daný (nemá progresivní charakter).**

Teoretická sleva na vyživované děti:

$1\ 220 + 950 + 950 + 950 + (4 \times 200) = 4\ 870\ \text{EUR}$

K výpočtu skutečné slevy na vyživované děti podle příjmu italského poplatníka je nutné použít vzoreček:

Teoretická sleva $\times (140\ 000 - \text{celkový příjem}) / 140\ 000$

$4\ 870 \times (140\ 000 - 20\ 000) / 140\ 000 = 4\ 870 \times 0,8571 = 4\ 174\ \text{EUR}$

Výpočet konečné slevy, což je 50 % z vypočtené slevy $50 \% z 4\ 174 = 2\ 087\ \text{EUR}$.

K výpočtu skutečné slevy na vyživované děti z příjmu italské manželky je nutné použít vzoreček:

Teoretická sleva $\times (140\ 000 - \text{celkový příjem}) / 140\ 000$

$4\ 870 \times (140\ 000 - 15\ 000) / 140\ 000 \Rightarrow 4\ 870 \times 0,8928 = 4\ 348\ \text{EUR}$.

Výpočet konečné slevy, což je 50 % z vypočtené slevy $50 \% z 4\ 348 = 2\ 174\ \text{EUR}$.

Dokončení výpočtu pro italského poplatníka

Celkový příjem 2020	20 000 EUR
Dílčí základ daně	20 000 EUR
Vypočtená daň	4 800 EUR
Sleva na vyživované děti	2 087 EUR
Sleva na poplatníka	1 339 EUR
Slevy celkem	3 426 EUR
Daň před uplatněním bonusu	$4\,800 - 3\,426 = 1\,374$ EUR
Dodatečná sleva (bonus)	600 EUR
Daňová povinnost	$1\,374 - 600 = 774$ EUR

Dokončení výpočtu pro italskou manželku

Celkový příjem 2020	15 000 EUR
Dílčí základ daně	15 000 EUR
Vypočtená daň	3 450 EUR
Sleva na vyživované děti	2 174 EUR
Sleva na poplatníka	1 564 EUR
Slevy celkem	3 738 EUR
Daň před uplatněním bonusu	$3\,450 - 3\,738 = -288$ EUR => 0 EUR
Dodatečná sleva (daňový bonus)	600 EUR
Daňová povinnost	- 600 EUR

Na druhém příkladu je velmi dobře vidět, jakým způsobem funguje progresivní daňová sleva při výpočtu IRPEF. Italský poplatník, který byl zaměstnaný po celý kalendářní rok a měl v roce 2020 celkový příjem **20 000 EUR**, má nárok na roční slevu na poplatníka ve výši **1 339 EUR**. Manželka italského poplatníka, která byla rovněž zaměstnána celá rok a její hrubý celkový příjem činil **15 000 EUR**, pak má nárok na slevu na poplatníka ve výši **1 564 EUR**. Rovněž sleva na vyživované děti má progresivní charakter, jak je vidět z dalších výpočtů. Italský poplatník má nárok na slevu 2 087 EUR (50 % slevy na všechny 4 děti). Výše slevy na vyživované děti, kterou pak může uplatnit italská manželka s ročním příjmem 15 000 EUR, je podle výpočtů vyšší a činí **2 174 EUR**. Co se týká uplatnění slev na vyživované děti, je tento příklad poněkud speciální v tom, že se jedná o rodinu, která má čtyři vyživované děti. Teoretická sleva je tedy jednoduše zvýšena o 200 EUR na každé vyživované dítě a dále pak rodina získá dodatečný bonus ve výši 1 200 EUR. Díky těmto dodatečným slevám je daňové zatížení italského poplatníka nižší než daňové zatížení poplatníka českého. Manželka italského poplatníka pak dokonce obdrží daňový bonus (daňový přeplatek) ve výši 600 EUR. V tabulce 12 bude opět porovnáno efektivní zdanění všech čtyř poplatníků.

Příklad 3 český poplatník

Český poplatník žije ve společné domácnosti s manželkou a dvěma dětmi. Manželka poplatníka je v domácnosti a nemá žádné zdanitelné příjmy. Český poplatník měl v roce 2020 celkový příjem **2 000 000 Kč**. Ve zdaňovacím období 2020 bude uplatňovat daňovou slevu na poplatníka a dále pak na vyživovanou manželku a obě vyživované děti.

Výpočet daně a daňových slev českého poplatníka

Hrubý příjem 2020	2 000 000 Kč
Úhrn pojistného (celkem 33,8 %)	676 000 Kč
Dílčí základ daně	2 676 000 Kč
Základ daně (zaokrouhlený na stovky Kč dolů)	2 676 000 Kč
Výpočet hrubé daně	15 % z 2 676 000 = 401 400 Kč
Výpočet solid. zvýšení daně	7 % z (2 000 000 – 1 672 080) = 22 955 Kč
Solidární zvýšení daně po zaokrouhlení	22 955 Kč
Vypočtená daň celkem	401 400 + 22 955 = 424 355 Kč
Roční sleva na dani na poplatníka	24 840 Kč
Daň po uplatnění slevy na poplatníka	424 355 – 24 840 = 399 515 Kč
Daňové zvýhodnění na první vyživované dítě	15 204 Kč
Daňové zvýhodnění na druhé vyživované dítě	19 404 Kč
Daňové zvýhodnění na vyživovanou manželku	24 840 Kč
Slevy celkem	84 288 Kč
Daň po slevě	424 355 – 84 288 = 340 067 Kč
Přepočet daňové povinnosti na EUR	340 067/26,115 = 13 022 EUR

Příklad 3 italský poplatník

Italský poplatník žije ve společné domácnosti s manželkou a dvěma dětmi. Manželka poplatníka je v domácnosti a nemá žádné zdanitelné příjmy. Italský poplatník pak měl za rok 2020 celkový příjem **76 584 EUR**. Ve zdaňovacím období 2020 bude uplatňovat daňovou slevu na poplatníka a dále pak na dvě vyživované děti a vyživovanou manželku.

Výpočet daně a daňové slevy italského poplatníka

Celkový příjem 2020	76 584 EUR
Dílčí základ daně	76 584 EUR

Výpočet progresivní daně z příjmu (podle tabulky 3):

25 420 EUR + 43 % z částky příjmu, která přesahuje 75 000 EUR.

$25\,420 + 43\% \text{ z } (76\,584 - 75\,000) \Rightarrow 25\,420 + 43\% \text{ z } 1\,584 \Rightarrow 25\,420 + 681 =$

26 101 EUR

Vypočtená daň **26 101 EUR.**

Výpočet progresivní daňové slevy na poplatníka (tabulka 4):

Z tabulky 4 vyplývá, že daňová sleva na poplatníka u příjmů nad 55 000 EUR ročně nenáleží.

Vypočtená roční sleva na dani na poplatníka **0 EUR.**

Výpočet celkové teoretické slevy na děti (podle tabulky 8):

1220 EUR sleva na dítě ve věku do 3 let, 950 EUR sleva na děti starší 3 let. V případě, že poplatník má více jak tři vyživované děti, má nárok na navýšení o 200 EUR na každé z nich.

Teoretická sleva na vyživované děti: 950 EUR + 950 EUR = 1900 EUR

K přepočtu teoretické slevy podle příjmu italského poplatníka je nutné použít vzoreček:

Teoretická sleva $\times (110\,000 - \text{celkový příjem}) / 110\,000$

$1\,900 \times (110\,000 - 76\,584) / 110\,000 \Rightarrow 1\,900 \times 0,3037 =$ **577 EUR.**

Italský poplatník bude v případě, že i jeho manželka je považovaná za vyživovanou, uplatňovat 100 % daňové slevy na obě vyživované děti.

Výpočet progresivní daňové slevy na vyživovanou manželku (tabulka 7) je nutné použít vzoreček: $690 \times (80\,000 - \text{celkový příjem}) / 40\,000$
 $690 \times (80\,000 - 76\,584) / 40\,000 \Rightarrow 690 \times 3416 / 40\,000 \Rightarrow 690 \times 0,0854 = \mathbf{59\,EUR}$.

Dokončení výpočtu pro italského poplatníka

Celkový příjem 2020	76 584 EUR
Dílčí základ daně	76 584 EUR
Vypočtená daň	26 101 EUR
Sleva na poplatníka	0 EUR
Daň po uplatnění slevy na poplatníka	26 101 EUR
Sleva na vyživované děti	577 EUR
Sleva na vyživovanou manželku	59 EUR
Slevy celkem	636 EUR
Daňová povinnost	$26\,101 - 636 = \mathbf{25\,456\,EUR}$

Z příkladu 3 je velmi dobře patrné, jak při výpočtu daňové povinnosti italského poplatníka funguje progresivní zdanění, přičemž se zvyšujícím se příjmem poplatníka je toto stále evidentnější. **Příjem, který v Itálii přesáhne 75 000 EUR ročně je zdaněn sazbou 43 %.** Také daňové slevy, které poplatník uplatňuje na vyživované osoby, jsou při takto vysokém příjmu velmi nízké. Na obě vyživované děti může poplatník uplatnit jen celkem **636 EUR** a dále pak pouhých **59 EUR** na vyživovanou manželku. Slevu na poplatníka pak u příjmů, které přesáhnou **55 000 EUR dokonce není možné uplatňovat vůbec.** Italský poplatník v případě, kdy by uplatnil pouze tradiční slevy na dani, tedy na poplatníka a na vyživované osoby by z příjmu 76 584 EUR měl povinnost odvést **25 456 EUR.**

Pro českého poplatníka, jehož roční příjem přesáhl hranici **1 672 080 Kč**, je při výpočtu jeho daňové povinnosti nutné počítat rovněž se solidárním zvýšením daně. Solidární zvýšení daně, jak bylo popsáno teoreticko-metodologické části, má sazbu ve výši 7 %, která se aplikuje pouze na tu část příjmu poplatníka, o kterou jeho hrubý příjem ve zdaňovacím období 2020 přesáhl hranici **1 672 080 Kč**. Daňová povinnost českého poplatníka, který měl v roce 2020 hrubý příjem **2 000 000 Kč** je po odečtení tradičních slev **340 067 Kč**, což je přepočteno podle kurzu stanoveného pro tuto diplomovou práci **13 022 EUR.**

Daňová povinnost italského poplatníka oproti poplatníkovi českému je v tomto případě téměř dvojnásobná ($25\,456\,EUR - 13\,033\,EUR = 12\,423\,EUR$) a italský poplatník, pokud by neuplatňovat další slevy zaplatí na daní z příjmu o **12 423 EUR** více než poplatník český.

V následující oddíle budou opět veškeré výpočty vloženy do tabulky, která slouží k výpočtu efektivního zdanění.

3.3.3 Srovnání a analýza provedených výpočtů

V této podkapitole budou srovnány výsledky výpočtu provedených v analytické části diplomové práce pomocí tak zvané efektivní (průměrné sazby daně). V tabulce 12 jsou zaznamenány výsledky výpočtů provedených v předchozím oddíle. V posledním sloupci tabulky je pak vypočtena efektivní sazba daně.

Tabulka 12: Porovnání výpočtů pomocí efektivní sazby

Příklad	Kdo	Uplatněné slevy	Hrubý příjem Kč/EUR	Vypočtená daň	Efektivní sazba daně v %
Příklad 1	Český poplatník	na poplatníka	522.300	79.980	15,31
	Český poplatník	poplatník, 2 děti, manželka	522.300	20.532	3,93
	Italský poplatník	na poplatníka	20.000	3.461	17,31
	Italský poplatník	poplatník, 2 děti, manželka	20.000	1.217	6,09
Příklad 2	Český poplatník	na poplatníka, 3. a 4. dítě	522.300	31.572	6,04
	Česká manželka	na poplatníka, 1. a 2. dítě	391.725	19.167	4,89
	Italský poplatník	poplatník, 50 % slevy na 4 děti	20.000	774	3,87
	Italská manželka	poplatník, 50 % slevy na 4 děti	15.000	-600	-4,00
Příklad 3	Český poplatník	na poplatníka	2.000.000	399.515	19,98
	Český poplatník	poplatník, 2 děti, manželka	2.000.000	340.067	17,00
	Italský poplatník	na poplatníka	76.584	26.101	34,08
	Italský poplatník	poplatník, 2 děti, manželka	76.584	25.456	33,24

Zdroj: vlastní výzkum

Jak je z tabulky 12 patrné, činí efektivní sazba zdanění u příkladu 1 (poplatník s ročním příjmem 20 000 EUR) při uplatnění pouze základní slevy na poplatníka u českého poplatníka **15,31 %**, u poplatníka italského pak 17,31 %. Rozdíl v efektivním zdanění je pouze **2 %**. Také při uplatnění slev na dvě děti a manželku, není efektivní sazba zdanění velmi rozdílná (český poplatník 3,93 %, italský poplatník 6,09 %, rozdíl 2,16 %).

Velmi zajímavý je ale příklad dvě, ve kterém si poplatníci, manželé uplatňují daňovou slevu na čtyři vyživované děti. Jedná se o jediný příklad, uvedený v této diplomové práci, kdy je efektivní sazba zdanění u italského poplatníka nižší než u poplatníka českého. Jak ale bylo specifikováno v předcházejícím oddíle, je tento rozdíl způsoben vysokou slevou na vyživované děti, kterou je možné v Itálii využít, pokud mají manželé více než tři vyživované děti (základní sleva je navýšena o 200 EUR na každé vyživované dítě). Rodinám, které pak mají čtyři a více dětí v Itálii náleží navíc ještě dodatečný daňový bonus pro početné rodiny ve výši **1 200 EUR**. Efektivní sazba zdanění pro poplatníka s příjmem 20 000 EUR a čtyřmi vyživovanými dětmi činí u italského poplatníka **3,87 %**, u českého poplatníka pak **6,04 %**. Efektivní sazba zdanění pro manželku italského poplatníka (s ročním příjmem 15 000 EUR) pak činí **- 4 %**, právě díky uplatnění daňového bonusu. Manželce italského poplatníka bude tedy vyplacen bonus ve výši 600 EUR. Efektivní sazba zdanění u manželky českého poplatníka pak činí **4,89 %**.

Příklad 3, jak již bylo psáno zmíněno, byl záměrně zvolen tak, aby při výpočtu daňové povinnosti českého poplatníka bylo nutné použít i výpočet solidárního zvýšení daně. Tento fakt se ale při výpočtu daňového dopadu výrazněji neprojeví. Efektivní sazba zdanění českého poplatníka (roční příjem 2 000 000 Kč), při uplatnění základní slevy totiž činí **19,98 %**, zatímco efektivní sazba zdanění pro italského daňového poplatníka se stejným příjmem (roční hrubý příjem 76 584 EUR) je mnohonásobně vyšší a činí **34,08 %**. To je způsobenou progresivním systémem zdanění a dále progresivitou daňových slev. Základní sleva na poplatníka v případě, že poplatník má hrubý roční příjem vyšší než 55 000 EUR ročně vůbec nenáleží. V porovnání s českým poplatníkem je tedy rozdíl v efektivní sazbě zdanění více než **14 %**. Pokud si oba poplatníci uplatní slevu i na vyživované děti a manželku, uplatní český poplatník tyto slevy v **plné výši**, zatímco italskému poplatníkovi náleží sleva na vyživovanou manželku jen 59 EUR a na obě vyživované děti pak sleva celkem pouze 636 EUR. Efektivní sazba zdanění při uplatnění slev na manželku a děti činí u českého

poplatníka **17 %**, v případě poplatníka italského je to celých **33,24 %**, což je téměř dvojnásobek efektivní sazby zdanění poplatníka českého

3.4 Vývoj daně z příjmu v minulých letech

Následující podkapitola se věnuje dani z příjmu fyzických osob a jakým způsobem se tato daň během uplynulého období měnila. V prvním oddíle budou uvedeny příklady výpočtu daně z příjmu fyzických osob v obou porovnávaných zemích v roce 2005, kdy v České republice měla sazba daně FO progresivní charakter. Ve druhém oddíle bude proveden výpočet daňové povinnosti v České republice a v Itálii podle pravidel platných pro rok 2021. Pro jednotlivé výpočty bude použita průměrná mzda platná pro příslušné zdaňovací období. Následně bude vypočtena efektivní sazba daně. Tyto výpočty pak budou doplněny o výpočty, které byly provedeny v podkapitole 3.1 a 3.2, tedy výpočty daně z příjmů fyzických osob podle pravidel platných pro zdaňovací období 2020. Všechny údaje budou následně vloženy do tabulky, aby bylo možné jejich vzájemné porovnání pomocí efektivní sazby daně. Vytvořená tabulka pak bude následně analyzována.

3.4.1 Výpočet daně z příjmu FO v ČR a v Itálii pro zdaňovací období 2005

Aby bylo možné provést výpočet daně z příjmu pro rok 2005, bylo nejprve třeba vyhledat daňové příručky platné pro minulá zdaňovací období. Tyto zdroje, jejichž seznam je zařazen v seznamu použité literatury, jsou starší deseti let, což je ale vzhledem k účelu pochopitelné.

Výpočet daňové povinnosti ve zdaňovacím období 2005 v ČR

V následujícím oddíle bude proveden výpočet daně z příjmu v České republice za zdaňovací období 2005, kdy měla v ČR daň z příjmu progresivní charakter. V následující tabulce 13 je znázorněn přehled způsobu výpočtu a dále daňová sazba, která se aplikuje pro jednotlivé příjmové hladiny, jak ho uvádí Hovorka (2005, str.152).

Tabulka 13: Výpočet základu daně z příjmu FO V České republice pro rok 2005

Základ daně	Daňová sazba	Daň z příjmu FO	Z příjmu přesahujícího
do 109 200 Kč	15 %	15 % z celkového příjmu	
od 109 200 do 218 400 Kč	20 %	16 380 Kč + 20 %	109 200 Kč
od 218 400 do 331 200 Kč	25 %	38 220 Kč + 25 %	218 400 Kč
více než 331 200 Kč	32 %	66 420 Kč + 32 %	331 200 Kč

Zdroj: Hovorka (2005, str. 152), vlastní úprava

Hovorka (2005, str. 140 a 141) píše, že pro určení daně z příjmu je nejprve nutné stanovit základ daně, který se vypočítá tak, že se z hrubé mzdy odečtou nezdanitelné části základu daně. Stejný zdroj pak uvádí, že pro zdaňovací období 2005 jsou základními částkami, které lze uplatnit pro snížení základu daně, částka **38 040 Kč** na daňového poplatníka a dále pak částka **21 720 Kč** na vyživovanou manželku (s vlastním příjmem méně než 38 040 Kč ročně) žijící s poplatníkem ve společné domácnosti. Hovorka (2005, str.152) pak doplňuje, že od zdaňovacího období 2005 je nově stanoveno daňové zvýhodnění na vyživované dítě, které od 1. 1. 2005 činí **6 000 Kč ročně**.

ČSÚ (2005) uvádí, že v roce 2005 byla v České republice průměrná hrubá měsíční mzda **19 030 Kč**. Výpočet roční mzdy je tedy $19\,030 \times 12 = 228\,360$ Kč.

Hrubý příjem 2005	228 360 Kč
Dílčí základ daně	228 360 Kč
Odpčet na daňového poplatníka	38 040 Kč
Základ daně	228 360 - 38 040 = 190 320 Kč
Výpočet progresivní daně z příjmu (podle tabulky 12):	
$16\,380 + 20\% \text{ z } (190\,320 - 109\,200) = 16\,380 + 16\,224 = 32\,604$ Kč	
V případě, že poplatník uplatnil rovněž daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti:	
Vypočtená daň	32 604 Kč
Daňové zvýhodnění na dvě děti	$2 \times 6\,000 = 12\,000$ Kč
Daň po uplatnění daňového zvýhodnění	20 604 Kč

Výpočet daňové povinnosti ve zdaňovacím období 2005 v Itálii

Agenzia delle Entrate (2006) na svých webových stránkách uvádí, jakým způsobem byl prováděn výpočet daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti ve zdaňovacím období 2005. V následující tabulce 14 jsou znázorněny údaje platné pro rok 2005.

Tabulka 14: Výpočet základu daně z příjmu FO v Itálii pro rok 2005

Roční příjem	Daňová sazba	Daň z příjmu FO	Z příjmu přesahujícího
do 26 0000 EUR	23 %	23 % z celkového příjmu	
od 26 000 do 33 500 EUR	33 %	5 980 EUR + 33 %	26 000 EUR
od 33 500 do 100 000 EUR	39 %	8 455 EUR + 39 %	33 500 EUR
více než 100 000 EUR	43 %	34 390 EUR + 43 %	100 000 EUR

Zdroj: Agenzia delle Entrate (2006), vlastní úprava

Agenzia delle Entrate (2006) pak na svých webových stránkách dále uvádí, že daňová sleva na poplatníka pro poplatníka s hrubým ročním příjmem mezi 20 658 EUR a 25 823 EUR činí 438,99 EUR. Stejný zdroj pak dále dodává, že daňová sleva na vyživované děti činí pro poplatníka s ročním příjmem do 41 317 EUR 516,46 EUR na první vyživované dítě a 516,46 EUR na druhé vyživované dítě.

Podle OECD (2005) činila průměrná hrubá roční mzda v Itálii v roce 2005 **22 759 EUR**. Nyní tedy bude proveden výpočet daňové povinnosti podle pravidel platných pro zdaňovací období 2005 a pro průměrnou roční hrubou mzdu, která v roce 2005 činila 22 759 EUR.

Hrubý příjem 2005	22 759 EUR
Dílčí základ daně	22 759 EUR
Výpočet progresivní daně z příjmu (podle tabulky 14) tedy činí hrubá daň 23 % z příjmu do 26 000 EUR.	
$23\% \text{ z } 22\,759 \text{ EUR} = 22\,759/100 \times 23 = 5\,235$ EUR	
Dokončení výpočtu pro italského poplatníka	
Celkový příjem 2005	22 759 EUR
Vypočtená daň	5 235 EUR
Sleva na poplatníka	439 EUR
Daň po odečtení slevy na poplatníka	$5\,235 - 439 = 4\,796$ EUR

Sleva na vyživované děti	516,46 + 516,46 = 1 033 EUR
Slevy celkem	1 472 EUR
Daňová povinnost	3 763 EUR

3.4.2 Výpočet daně z příjmu FO v ČR a v Itálii pro zdaňovací období 2021

Následující oddíl bude věnován výpočtům daně z příjmu FO pro rok 2021. Aby bylo možné tyto výpočty provést, je nutné nejprve teoreticky popsat, k jakým základním změnám ve zdaňování příjmu FO došlo v České republice a v Itálii od **1. 1. 2021**.

Výpočet daňové povinnosti ve zdaňovacím období 2021 v ČR

Vybíhal a kol. (2021, str. 332) uvádějí, že od 1. 1. 2021 došlo k důležité změně při výpočtu dílčího základu daně, kdy byl zrušen daňový instrument známý jako superhrubá mzda. Jak autoři dále specifikují, není již nutné vypočítávat dílčí základ daně (pomocí koeficientu 1,338), jak tomu bylo pro zdaňovací období 2020. Vybíhal a kol. (2021, str. 332 a 333) uvádějí, že dílčí základ daně je od **1. 1. 2021** roven hrubému ročnímu příjmu poplatníka. Autoři pak doplňují, že od dílčího základu daně je dále možné odečíst nezdanitelné částky, tedy daňové odpočty, na které poplatník uplatňuje nárok. Po odečtení těchto odpočtů se podle stejných autorů základ daně upraví zaokrouhlením na celé stovky dolů a následně je možné aplikovat příslušnou daňovou slevu. Autoři pak specifikují, že nově byly zavedeny dvě daňové sazby, a to ve výši 15 % a 23 %. Na následujícím obrázku 10 je uvedeno schéma daně z příjmu FO platné od 1. 1. 2021.

Obrázek 11: Sazby daně z příjmu FO v České republice od 1. 1. 2021

<p>Sazba daně činí:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 15 % pro část základu daně do 48násobku průměrné mzdy; ■ 23 % pro část základu daně přesahující 48 násobek průměrné mzdy; ■ 15 % pro samostatný základ daně. <p>Pro zdaňovací období 2021 činí 48násobek průměrné mzdy 1 701 168 Kč (48 × 35 441).</p>
--

Zdroj: Vybíhal a kol. (2021, str. 332 a 333)

Jak Vybíhal a kol. (2021, str. 332 a 333) popisují a jak je znázorněno na obrázku 10, aplikuje se druhé daňové pásmo ve výši **23 %** na tu část základu daně, který přesáhne **48násobek průměrné mzdy**, což pro rok 2021 činí **1 701 168 Kč**.

Marková (2021, str. 51) pak uvádí, že od zdaňovacího období 2021 činí nově základní sleva na poplatníka **27 840 Kč ročně**. Stejný zdroj dále specifikuje, že sleva na vyživovanou manželku či manžela činí **24 840 Kč** a zůstala tudíž totožná jako ve zdaňovacím období 2020. Marková (2021, str. 54) pak ještě upřesňuje, že daňové zvýhodnění na vyživované děti činí pro zdaňovací období 15 204 Kč ročně na první nezaopatřené dítě, 19 404 Kč ročně pak na druhé nezaopatřené dítě a 24 204 Kč na třetí a každé další nezaopatřené dítě.

ČSÚ (2021a) uvádí, že průměrná hrubá měsíční mzda v ČR činila ke dni 4. 6. 2021 **35 285 Kč**, což přepočteno na hrubou roční mzdu činí **423 096 Kč**. Nyní tedy bude proveden výpočet daňové povinnosti podle předpisů platných od 1. 1. 2021.

Hrubý příjem 2021	$12 \times 35\,285 =$	423 096 Kč
Dílčí základ daně		423 096 Kč
Základ daně (zaokrouhlený na stovky Kč dolů)		423 000 Kč
Výpočet daně	15 % z 423 000	= 63 450 Kč
Roční sleva na dani na poplatníka (od 1. 1. 2021)		27 840 Kč
Daň po odečtení slevy na poplatníka	$63\,450 - 27\,840 =$	35 610 Kč
Daňové zvýhodnění na první vyživované dítě		15 204 Kč
Daňové zvýhodnění na druhé vyživované dítě		19 404 Kč
Daň po slevě a daňovém zvýhodnění		1 002 Kč

Výpočet daňové povinnosti ve zdaňovacím období 2021 v Itálii

Agenzia delle Entrate (2021a) na svých webových stránkách píše, že pro výpočet daně z příjmu fyzických osob, základních daňových slev na poplatníka, dále pak slev na vyživované osoby platí ve zdaňovacím období 2021 stejná pravidla jako pro zdaňovací období 2020. Stejný zdroj dále uvádí, že dochází k několika novinkám v oblasti nestandardních slev, nově je možné odečíst kromě sportovních aktivit pro děti od 5 do 18 let rovněž náklady i na další mimoškolní aktivity (výuka muziky, kroužky výtvarného umění a tak podobně).

Podle informací italského statistického úřadu ISTAT (2021) byla v Itálii průměrná hrubá roční mzda pro rok 2021 (k 27. 5. 2021) **29 352 EUR**. Nyní bude proveden výpočet daňové povinnosti poplatníka s tímto průměrným výdělkem a dále také výpočet efektivní sazby zdanění při uplatnění si slevy na poplatníka a na dvě vyživované děti.

Hrubý příjem 2021	29 352 EUR
Dílčí základ daně	29 352 EUR
Výpočet progresivní daně z příjmu (podle tabulky 3), tedy 6 960 EUR + (38 % z částky příjmu, která přesahuje 28 000 EUR)	
$6\,960 + 38\% \text{ z } (29\,352 - 28\,000) = 6\,960 + 38\% \text{ z } 1\,352 = 6\,960 + 514 =$	7 474 EUR
Vypočtená daň	7 474 EUR

Výpočet progresivní daňové slevy na poplatníka (tabulka 4) je nutné použít vzoreček:
 $978 \times (55\,000 - \text{celkový příjem}) / 27\,000$
 $978 \times (55\,000 - 29\,352) / 27\,000 \Rightarrow 978 \times 25\,648 / 27\,000 \Rightarrow 978 \times 0,9499 =$ **929 EUR.**

Výpočet celkové teoretické slevy na děti (podle tabulky 8):

1220 EUR sleva na dítě ve věku do 3 let, 950 EUR sleva na děti starší 3 let. V případě, že poplatník má více jak tři vyživované děti, má nárok na navýšení o 200 EUR na každé z nich.

Teoretická sleva na vyživované děti:

$$950 + 950 = 1\,900 \text{ EUR}$$

$$\text{Teoretická sleva} \times (110\,000 - \text{celkový příjem}) / 110\,000$$

$$1\,900 \times (110\,000 - 29\,352) / 110\,000 \Rightarrow 1\,900 \times 80\,648 / 110\,000 \Rightarrow$$

$$1\,900 \times 0,7321 =$$
 1 393 EUR

Dokončení výpočtu pro italského poplatníka

Celkový příjem 2021	29 352 EUR
Dílčí základ daně	29 352 EUR
Vypočtená daň	7 474 EUR
Sleva na poplatníka	929 EUR
Daň po odečtení slevy na poplatníka	$7\,474 - 929 = 6\,545$ EUR
Sleva na vyživované děti	1 393 EUR
Slevy celkem	2 322 EUR
Daňová povinnost	5 152 EUR

Výpočet efektivní sazby daně 2005, 2020 a 2021 při průměrné mzdě

Následující tabulka 14 byla vytvořena pro možnost srovnání jednotlivých výpočtů pro rok 2005 a 2021 provedených v tomto oddíle a dále v podkapitole 3.1 a 3.2, kde byl proveden výpočet daňové povinnosti daně z příjmu FO pro zdaňovací období 2020 při průměrné hrubé roční mzdě.

Tabulka 15: Efektivní zdanění pro zdaňovací období 2005, 2020 a 2021

Rok	Země	Uplatněné slevy	Průměrná roční hrubá mzda Kč/EUR	Vypočtená daň Kč/EUR	Efektivní sazba daně v %
2005	Česká republika	na poplatníka	228.360	32.604	14,28
	Česká republika	na poplatníka, 2 děti	228.360	20.604	9,02
	Itálie	na poplatníka	22.759	4.796	21,07
	Itálie	na poplatníka, 2 děti	22.759	3.763	16,53
2020	Česká republika	na poplatníka	427.332	60.915	14,25
	Česká republika	na poplatníka, 2 děti	427.332	26.307	6,16
	Itálie	na poplatníka	29.601	6.648	22,46
	Itálie	na poplatníka, 2 děti	29.601	5.259	17,77
2021	Česká republika	na poplatníka	423.096	35.610	8,42
	Česká republika	na poplatníka, 2 děti	423.096	1.002	0,24
	Itálie	na poplatníka	29.352	6.545	22,30
	Itálie	na poplatníka, 2 děti	29.352	5.152	17,55

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 15 znázorňuje efektivní sazbu zdanění v České republice a v Itálii v letech 2005, 2020 a 2021. V Itálii měla daň z příjmu progresivní charakter ve všech sledovaných obdobích. V České republice má daň z příjmu FO v čase klesající tendenci.

Daň z příjmu FO v roce 2005 měla v ČR progresivní charakter a čtyři daňová pásma ve výši 15 %, 20 %, 25 % a 32 % ze zdanitelného příjmu, respektive příjmu, který překračuje dané příjmové limity. Zajímavé je porovnání mezi roky 2005 a 2020, kdy při uplatnění slevy na poplatníka byla efektivní sazba daně prakticky totožná, v roce 2005 **14,28 %** a roce 2020 **14,25 %**. A to i přesto, že v obou srovnávaných obdobích byl systém daně naprosto rozdílný. V roce 2005 byla daň z příjmu FO progresivní, v roce 2020 pak lineární ve výši 15% s tím, že ke stanovení dílčího základu daně byla používána super hrubá mzda. Zásadní změna pak nastává v roce 2021, kdy byla odstraněna superhrubá mzda a charakter daně je definován opět jako progresivní, s tím, že existují pouze dvě daňová pásma, a to ve výši 15 % a 23 %. Vyšší stupeň zdanění se ale osob, které pobírají průměrnou mzdu vůbec nedotkne, protože

jak bylo uvedeno v předchozím oddíle, aplikuje se až na příjem, který přesáhne **48násobek průměrné mzdy**.

Daň z příjmu FO v Itálii měla v roce 2005 čtyři daňová pásma ve výši 23 %, 33 %, 39 % a 43 % ze zdanitelného příjmu, respektive příjmu, který překračuje dané příjmové limity. Pro zdaňovací období 2020 a 2021 pak měla daň z příjmu FO v Itálii pět daňových pásem a to výši 23 %, 27 %, 38 %, 41 % a 43 % ze zdanitelného příjmu, respektive příjmu, který překračuje dané příjmové limity.

Z výpočtů provedených v tabulce 15 vyplývá, že **efektivní zdanění poplatníků daně z příjmu FO v Itálii je mnohonásobně vyšší než zdanění poplatníků českých**. A to ve všech třech srovnávaných obdobích, tedy pro rok 2005, 2020 a rovněž pro rok 2021.

Efektivní sazba zdanění v roce 2005 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka činila v Itálii **21,07 %**, v České republice pak činila jen **14,28 %**. Efektivní sazba zdanění v roce 2005 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka a dvě vyživované děti byla v Itálii **16,53 %**, v České republice to bylo **9,02 %**.

Efektivní sazba zdanění v roce 2020 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka byla v Itálii **22,46 %**, v České republice pak činila jen **14,25 %**. Efektivní sazba zdanění v roce 2020 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka a dvě vyživované děti byla v Itálii **17,77 %**, v České republice to bylo pouze **6,16 %**.

Výše efektivního zdanění pro zdaňovací období 2021 při průměrné mzdě a uplatnění daňové slevy na poplatníka, činí v Itálii **22,30 %**, v České republice pak to je jen **8,42 %**. A konečně efektivní sazba zdanění v roce 2021 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka a dvě vyživované děti činí v Itálii **17,55 %**, zatímco v České republice je to pouhých **0,24 %**. Toto zjištění může vzbuzovat obavu, že daň z příjmu FO v ČR tak jak vstoupila v platnost od 1. 1. 2021 nedokáže splnit jeden ze základních požadavků, který je na kladen, a tím je **zajištění dostatečného daňového výnosu**.

3.5 Nejvýznamnější rozdíly v systému zdanění příjmů FO v ČR a v Itálii

V následujícím oddíle budou uvedeny rozdíly v systému zdanění příjmu fyzických osob v České republice a v Itálii. Nejprve budou tyto rozdíly zaznamenány stručnou formou do tří přehledných tabulek. Ve druhém oddíle pak budou nejdůležitější rozdíly ve zdanění rozepsány podrobněji podle jednotlivých oblastí.

3.5.1 Přehled nejvýznamnějších rozdílů ve zdanění příjmů FO v ČR a v Itálii

V následujících třech tabulkách jsou stručně shrnuty nejdůležitější rozdíly mezi zdaněním příjmu FO v České republice a v Itálii, tak jak vyplynuly z teoreticko-metodologické části práce a zejména také z výsledků analytické části práce. Výsledky jsou umístěny do tabulek ve dvou sloupcích tak, aby umožnily okamžité porovnání jednotlivých rozdílů v České republice a v Itálii.

Tabulka 16: Nejvýznamnější rozdíly ve zdanění FO – první část

Přehled nejvýznamnějších rozdílů ve způsobu zdanění FO v ČR a v Itálii	
Česká republika	Itálie
<p>Daňový výnos DPFO v roce 2019 253 641 milionů Kč, 23 % z celkových daňových příjmů (bez SZ).</p> <p>Charakter daně DPFO má lineární charakter, sazba její výše je 15 %. Na část příjmu, který ve zdaňovacím období 2020 překročí hranici 1 672 080 Kč, se aplikuje solidární zvýšení ve výši 7 %.</p> <p>Poplatníci daně z příjmu: Zaměstnanci, OSVČ, důchodci v ČR svůj příjem nedaní, danila by se pouze ta část důchodu, která v roce 2019 přesahovala 480 600 Kč. V ČR bylo podle údajů ČSSZ v roce 2019 pouhých 327 starobních důchodců, kteří pobírali starobní důchod vyšší než 40 000 Kč měsíčně (ročně tedy 480 000 Kč a více), a tudíž jejich příjem z důchodu částečně podléhal dani z příjmu FO.</p>	<p>Daňový výnos DPFO v roce 2019 195 310 milionů EUR, 41 % z celkových daňových příjmů (bez SZ).</p> <p>Charakter daně DPFO je progresivní a má celkem pět daňových pásem, 23 %, 27 %, 38 %, 41 % a 43 % ze zdanitelného příjmu, respektive příjmu, který překročí dané příjmové limity.</p> <p>Poplatníci daně z příjmu: Zaměstnanci, OSVČ, důchodci (starobní, vdovský, sirotčí důchod) daní svůj příjem jako ostatní daňoví poplatníci. V Itálii bylo v roce 2019 16 milionů důchodců, kteří měli průměrný důchod 1410 EUR a který byl zdaněn průměrnou sazbou 17,6 %. Daň z příjmu FO odvedená ze starobních důchodů tvoří 26 % z celkové DPFO.</p>

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 17: Nejvýznamnější rozdíly ve zdanění FO – druhá část

Přehled nejvýznamnějších rozdílů ve způsobu zdanění FO v ČR a v Itálii	
Česká republika	Itálie
<p>Daňové odpočty 6 druhů daňových odpočtů</p> <p>Daňové slevy standardní Mají lineární charakter, jsou fixní a s výší příjmu se nemění. Není třeba je složitě vypočítávat. Poplatník si při ročním zúčtování může uplatnit celou částku 24 840 Kč i v případě, kdy neodpracuje celý kalendářní rok.</p> <p>Daňové slevy nestandardní Sleva za umístění dítěte (školovné).</p> <p>Vyživované osoby Děti (bez omezení vlastního příjmu), ale možnost uplatňovat na ně slevu je omezena věkem. Slevu lze uplatňovat do doby, kdy dítě dostáhne zletilosti, u studentů maximálně do dovršení 26 let. Manžel/ka (omezeno příjmem do 68 000 Kč/ročně). Vnouchata v případě, kdy rodiče nemají dostatečný příjem.</p>	<p>Daňové odpočty 10 druhů daňových odpočtů</p> <p>Daňové slevy standardní Některé z nich mají progresivní charakter a s výší příjmu se snižují. K jejich výpočtu je potřeba použít vzorečky. Roční sleva na poplatníka se navíc také přepočítává na odpracované dny a podle nich je i krácena.</p> <p>Daňové slevy nestandardní Více než 25 druhů daňových slev. Daňové slevy na vynaložené náklady ve výši 19 %, 26 %, 30 % až 35 %, 50 %, 65 %, 90 %.</p> <p>Vyživované osoby Děti bez omezení věku, klidně jim může být i 50 let a může na ně uplatňovat slevu rodič, který je důchodce. Dále manželka, rodiče, vnouchata, prarodiče, tchán, tchyně a dále také sourozenci i nevlastní. Všechny tyto osoby ale mohou mít maximální vlastní příjem do 2 840,51 EUR ročně (děti do 24 let 4 000 EUR).</p>

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 18: Nejvýznamnější rozdíly ve zdanění FO – třetí část

Přehled nejvýznamnějších rozdílů ve způsobu zdanění FO v ČR a v Itálii	
Česká republika	Itálie
<p>Způsob podání DP Osobně, dále ho je možné také vhodit do schránky FÚ, zaslat poštou nebo pomocí datové schránky. Nově přes portál Mojedane21 pomocí bankovní či jiné identity. Daňové přiznání za poplatníka také může zpracovat daňový poradce.</p> <p>Způsob a termíny obdržení přeplatku Poplatník dostane daňová přeplatek ve výplatě za březem od zaměstnavatele, který poplatníkovi zpracoval roční zúčtování daně. OSVČ nebo ti poplatníci, co podávají klasické daňové přiznání finančnímu úřadu, obdrží daňový přeplatek do 30 dnů od 1. 4. 2021 (původně poslední den pro řádné podání), případně do 30 dnů od efektivního data podání.</p>	<p>Způsob podání DP Poplatník nikdy nechodí přímo na finanční úřad. DP může odeslat elektronicky přímo na stránkách AE, kde najde dokonce DP již předvyplněno. Dále je možnost využít asistence daňových center nebo služeb daňových poradců.</p> <p>Způsob a termíny obdržení přeplatku Od zaměstnavatele ve výplatě za měsíc, který následuje po měsíci, kdy bylo DP podáno. Pokud ale zaměstnavatel nemá dostatečnou kapacitu, může vrátet daňový přeplatek po částech, například po 100 EUR v jednotlivých výplatách. Ta část přeplatku, kterou do konce roku nestačí vyplatit, potvrdí do potvrzení o ZP (CU). Poplatník pak má daňový kredit, který se převede do dalšího zdaňovacího období. Pokud poplatník nemá zaměstnavatele, vyplácí přeplatek Agenzia delle Entrate do 31. 12. 2021 (Modello 730). Pokud je poplatník podnikatel nebo z jiných důvodů podává přiznání pomocí Modello RD, dostane přeplatek prostřednictvím Agenzia delle Entrate do dvou let po podání přiznání.</p>

Zdroj: Vlastní výzkum

3.5.2 Výsledky výzkumu rozdělené podle jednotlivých oblastí

V následujícím oddíle budou uvedeny nejvýznamnější rozdíly ve fungování daně z příjmu fyzických osob v České republice a v Itálii, které vyplynuly jednak z teoreticko-metodologické části práce a dále pak zejména z výsledků analytické části této diplomové práce. Zjištěné rozdíly ve zdanění budou rozepsány podrobněji podle jednotlivých oblastí.

Rozdíly ve zdanění, fungování daně z příjmu v ČR a v Itálii

Daň z příjmu, daňové slevy, uplatňování slev na vyživované osoby

Daň z příjmu fyzických osob v Itálii je progresivní a má celkem 5 daňových pásem (23 %, 27 %, 38 %, 41 % nebo 43 % ze zdanitelného příjmu). Daň z příjmu fyzických osob v České republice má lineární charakter, sazba daně je 15 %. Od roku 2013 vstoupilo do výpočtu daně z příjmu tak zvané solidární zvýšení daně, které má lineární sazbu 7 %. Ta se aplikuje pouze na tu část příjmu, která ve zdaňovacím období 2020 překročila hranici 1 672 080 Kč.

Daň z příjmu fyzických osob IRPEF v Itálii je velmi komplikovaná a samotný výpočet této daně je mnohem složitější než výpočet zdanění příjmů fyzických osob v České republice. Například pro kalkulaci základních daňových úlev na poplatníka, případně na poplatníkem vyživované děti, manželku či jiné rodinné příslušníky, je třeba použít vzorečky, které lze najít v příručce Agenzia delle Entrate. Výše jednotlivých daňových úlev se totiž mění s výší ročního příjmu daného poplatníka. Jak vyplynulo z teoreticko-metodologické části práce a dále pak bylo potvrzeno i ve výpočtech provedených v části analytické, **základní slevu**

na poplatníka pak u příjmů, které přesáhnou 55 000 EUR ročně, dokonce není možné uplatňovat vůbec. Rovněž u poplatníků, kteří mají roční hrubý příjem vyšší než 80 000 EUR, nelze uplatňovat slevu na vyživovanou manželku. V České republice toto neplatí a tradiční slevy se uplatňují v plné výši. Dokonce i v případě, že příjem poplatníka v ČR přesáhne 48násobek průměrné mzdy, tedy hranici pro solidární zdanění, nemá tento fakt na výši uplatňovaných slev žádný vliv.

Uplatnění slev na děti: V Itálii si rodiče uplatňují 50 procent slevy jeden rodič + 50 procent druhý rodič jako doporučená alternativa. Je možné také uplatnit 100 procent slevy na všechny děti, když má druhý rodič nízký příjem nebo je považován vyživovanou osobu. V České republice slevu na děti uplatňuje pouze jeden z rodičů, jeden si může uplatňovat na jedno, druhý na druhé dítě.

Uplatnění slev na další vyživované osoby: V Itálii děti a manželka nemusí nutně bydlet s poplatníkem ve společné domácnosti, aby mohly být považované za vyživované osoby, mohou bydlet i v zahraničí mimo EU. Pro posouzení vlastního příjmu platí příjmová hranice **2 840,51 EUR** ročně, a to u všech osob, kterou mohou být považované za osoby vyživované. Výjimku tvoří děti do 24 let, které mohou mít maximální roční příjem 4 000 EUR. Do těchto příjmů se v Itálii kromě příjmu ze zaměstnání započítávají také dávky v nezaměstnanosti, ale například i příjem z vlastněných nemovitostí. Kromě příjmové hranice ale neplatí další omezení, takže je kupříkladu možné že za vyživovaného dítě může být považována osoba, které je 50 let. V případě, kdy například ztratí práci, mohou na něj tuto slevu uplatnit rodiče důchodci. Dále pak je možné uplatnit slevu na rodiče a za splnění podmínek i za další příbuzné, pokud tyto osoby nemají svůj vlastní příjem, který by přesáhl 2 840,51 ročně a pokud bydlí ve společné domácnosti s poplatníkem.

V ČR je možné uplatnit slevu na vyživovaného manžela/manželku s maximálním ročním vlastním příjmem do 68 000 Kč, do kterého se započítávají kromě příjmu ze zaměstnání, rovněž i podpora v nezaměstnanosti nebo například dávky peněžité pomoci v mateřství. V ČR je možné uplatnit slevu jen na vyživovaného manžela/ku, děti, případně vnoučata, když jejich rodiče nemají dostatečný příjem. Slevu na jiné vyživované rodinné příslušníky uplatnit nelze.

Nestandardní daňové slevy

Velkou zvláštností italských daňových slev je, že se mohou dědit nebo převádět. Jedná se o daňové slevy, které vznikly poplatníkovi jako daňově uznatelné náklady, na obnovu nemovitostí, jakož i daňových slev na stavební úpravy za účelem energetické úspory, které je vždy nutné čerpat v deseti po sobě jdoucích zdaňovacích obdobích. Když pak dojde během tohoto období k prodeji nebo darování nemovitosti, dochází rovněž k postoupení zbytku nevyčerpaných ročních kvót slevy zpravidla na kupujícího nebo obdarovaného, přičemž vždy je nutné se řídit pravidlem, kdo byl majitelem dané nemovitosti k 31. 12. daného zdaňovacího období. Rovněž v případě, kdy dojde k smrti vlastníka nemovitosti, ve které byly provedeny stavební úpravy, které jsou předmětem daňové slevy, zbytek nevyčerpaných ročních kvót slevy přechází na dědice nemovitosti.

Daňové priznání, platba daně, vrácení daňového přeplatku

Daňové priznání (vyrovnání) dělá za svoje zaměstnance v ČR zaměstnavatel (pokud splní podmínky, neměli víc příjmů současně atd.). V ČR se v případě ročního zúčtování, které provede zaměstnavatel, nedoplatek dokonce nevybírá. Zaměstnanec obdrží daňový přeplatek

ve výplatě za březen. Daňový přeplatek pak FÚ zasílá do 30 dnů od 1. 4. 2021, v případě elektronického podání nebo pozdějšího podání plyne doba **30 dnů** od efektivního data podání.

Italský poplatník, který má zaměstnání na dobu neurčitou (nebo pracovní smlouvu platnou ještě minimálně po tři měsíce následující po podání DP), obdrží případný daňový přeplatek od zaměstnavatele ve výplatě za měsíc, který následuje po měsíci, kdy bylo DP podáno. Pokud ale zaměstnavatel (zejména malá organizace) nemá dostatečnou kapacitu (zálohy na daň odvedené za zaměstnance jsou menší než to, co má zaměstnancům vyplatit jako daňový přeplatek), může vracet tento přeplatek po částech. Například místo 1 000 EUR najednou vyplácí zaměstnancům v jednotlivých výplatách jen 100 EUR. Tu část přeplatku, kterou do konce roku nestačí vyplatit, uvede zaměstnavatel do potvrzení o zdanitelných příjmech (CU). Poplatník pak má daňový kredit, který si převede do dalšího zdaňovacího období.

Pokud poplatník nemá zaměstnavatele a podal zjednodušené daňové přiznání (Modello 730), vyplatí mu přeplatek Agenzia delle Entrate do **31. 12. 2021**. Pokud je poplatník podnikatelem nebo z jiných důvodů podává regulární přiznání Modello RD, dostane přeplatek prostřednictvím Agenzia delle Entrate **do dvou let po podání přiznání**.

Daňový dluh, splatnost daně

Čeští daňový poplatníci - zaměstnanci mají obrovskou výhodu, protože v případě, kdy za ně roční zúčtování zpracovává zaměstnavatel by se od nich případný daňový **nedoplatek nevymáhal**. Daňový poplatníci, kteří podávají daňové přiznání prostřednictvím **finančního úřadu** musí dlužnou daň uhradit nejpozději v den, na který je stanoveno datum odevzdání daňového přiznání. Dlužnou daň lze uhradit v hotovosti na územním pracovišti FÚ, poštovní poukázkou nebo bezhotovostní platbou pomocí bankovního převodu.

Datum splatnosti daně z příjmu FO (IRPEF) v Itálii je stanoveno na 30. 6. 2021, a to i přesto, že datum podání DP za rok 2020 bylo prodlouženo až do 30. 9. 2021. V případě, kdy italský daňový poplatník platí daň později než 30. 6. 2021 musí uhradit kromě samotné daně rovněž úrok z prodlení ve výši 0,40 % měsíčně.

Velkou zajímavostí v systému zdanění fyzických osob ze závislé činnosti je fakt, že když jejich daňový dluh překročí **52 EUR**, musí **kromě dluhu zaplatit rovněž zálohu na daň** na aktuální zdaňovací období. Když dluh překročí **258 EUR**, platí se záloha ve dvou splátkách. První je splatná v měsíci červenec s výplatou za červen, druhá pak v listopadu. Pokud má poplatník zaměstnavatele, strhne tento daňový dluh společně i se zálohou na daň. V případě, kdy poplatník zaplatí se zpožděním, je mu stržena dlužná částka navýšená o předepsané úroky (cca 0,40 % měsíčně). V případě, kdy poplatník nemá zaměstnavatele hradí daňový dluh pomocí speciálních daňových složenek F24 opět ve dvou či více splátkách a opět s navýšením o příslušný úrok.

Daňový poplatníci, kteří mají povinnost podat daňové přiznání

Povinnost podat daňové přiznání má v Itálii každý, komu bylo vystaveno více než jedno potvrzení o zdanitelných příjmech za zdaňovací období. Daňové přiznání musí podat povinně také zaměstnanci, kteří byli část roku 2020 zaměstnaní a po zbývajícím část roku pobírali například dávky v nezaměstnanosti. Potvrzení o zdanitelných příjmech v tomto případě vystavuje těmto poplatníkům INPS, což je obdoba České správy sociálního zabezpečení. Povinnost podat daňové přiznání mají rovněž důchodci, kteří pobírají italský starobní důchod

vyplácený prostřednictvím INPS a současně například důchod ze soukromých penzijních fondů nebo důchod, který dostávají ze zahraničí.

V ČR mají povinnost podat DP poplatníci, kteří v roce 2020 měli příjmy ze závislé činnosti od jednoho nebo postupně i od více plátců a neučinili u těchto plátců daňové prohlášení a mají zároveň jiné příjmy (vyjma příjmů, které jsou od daně osvobozeny nebo daněny srážkou daní) vyšší než 6 000 Kč. Dále mají tuto povinnost také poplatníci, jejichž daň se zvyšuje o solidární zvýšení daně. Daňové přiznání pak v ČR musí povinně podat i poplatníci, kteří svým zaviněním neoprávněně obdrželi vyplacený daňový bonus nebo jehož zaměstnavatel ohlásil dlužnou částku na dani. Dále pak také osoby, které předčasně ukončily soukromé životní pojištění nebo obdržely vyplacené pojistné plnění z tohoto pojištění, které zakládá povinnost zdanit tento příjem, jako příjem ze závislé činnosti.

Výsledky srovnání efektivní sazby daně pro zdaňovací období 2020

Efektivní zdanění poplatníků daně z příjmu FO v Itálii je vyšší než zdanění poplatníků českých. **Pouze v příkladu, kdy poplatník uplatňuje slevu na čtyři vyživované děti (jedno mladší čtyř let) je efektivní sazba zdanění u italského poplatníka a jeho manželky nižší než u poplatníka českého.**

Poplatník s příjmem 20 000 EUR ročně: Efektivní sazba zdanění při uplatnění pouze základní slevy na poplatníka u českého poplatníka činí **15,31 %**, u poplatníka italského pak je **17,31 %**. Rozdíl v efektivním zdanění je pouze **2 %**. Také při uplatnění slev na dvě děti a manželku, není efektivní sazba zdanění velmi rozdílná (český poplatník **3,93 %**, italský **poplatník 6,09 %**, rozdíl **2,16 %**).

Poplatník s příjmem 20 000 EUR ročně, manželka poplatníka s příjmem 15 000 EUR ročně, společně uplatňují slevu na čtyři vyživované děti: Efektivní sazba zdanění pro poplatníka s čtyřmi vyživovanými dětmi činí u italského poplatníka **3,87 %**, u českého poplatníka pak **6,04 %**. Efektivní sazba zdanění pro manželku italského poplatníka pak činí - **4 %**, manželce poplatníka bude vyplacen daňový bonus pro mnohočetné rodiny 600 EUR. Efektivní sazba zdanění u manželky českého poplatníka pak činí **4,89 %**.

Poplatník a příjmem 2 000 000 Kč ročně: Efektivní sazba zdanění poplatníka při uplatnění základní slevy na poplatníka a dále slevu na manželku a dvě vyživované děti činí u českého poplatníka **17 %**, v případě poplatníka italského je to celých **33,24 %**, což je téměř dvojnásobek efektivní sazby zdanění poplatníka českého.

Výsledky srovnání efektivní sazby daně pro zdaňovací období 2005, 2020 a 2021

Efektivní zdanění poplatníků daně z příjmu FO v Itálii je mnohonásobně vyšší než zdanění poplatníků českých. A to ve všech třech srovnávaných obdobích, tedy pro rok 2005, 2020 a rovněž pro rok 2021.

Efektivní sazba zdanění v roce 2005 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka byla v Itálii **21,07 %**, v České republice pak činila jen **14,28 %**. Efektivní sazba zdanění v roce 2005 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka a dvě vyživované děti představovala v Itálii **16,53 %**, v České republice to bylo **9,02 %**.

Efektivní sazba zdanění v roce 2020 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka činila v Itálii **22,46 %**, v České republice pak jen **14,25 %**. Efektivní sazba zdanění v roce 2020 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka a dvě vyživované děti byla v Itálii **17,77 %**, v České republice to bylo pouze **6,16 %**.

Výše efektivního zdanění pro zdaňovací období 2021 při průměrné mzdě a uplatnění daňové slevy na poplatníka činí v Itálii **22,30 %**, v České republice pak to je jen **8,42 %**. A konečně efektivní sazba zdanění v roce 2021 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka a dvě vyživované děti činí v Itálii **17,55 %**, v České republice to je pouhých **0,24 %**. Toto zjištění může vzbuzovat obavu, že daň z příjmu FO v ČR, tak jak vstoupila v platnost od 1. 1. 2021, **nedokáže splnit jeden ze základních požadavků, který je na tuto daň kladen, a tím je zajištění dostatečného daňového výnosu.**

4 Závěr

V závěru diplomové práce budou sděleny nejdůležitější informace, které z diplomové práce vyplynuly, dále zde budou shrnuty výsledky výzkumu, který byl v diplomové práci proveden. A jako nejdůležitější část závěru budou uvedeny **nejvýznamnější rozdíly v systému zdanění příjmů fyzických osob v České republice a v Itálii**, tak jak bylo stanoveno v hlavním cíli diplomové práce:

Hlavním cílem diplomové práce je najít nejvýznamnější rozdíly v systému zdanění příjmů fyzických osob v České republice a v Itálii.

Zcela zásadním rozdílem mezi oběma daňovými systémy a dále rovněž i velkou předností **italského daňového systému je jeho progresivní charakter**, který je dokonce ustanoven v italské ústavě. Ten slouží jako vestavěný stabilizátor fiskální politiky, který v České republice bohužel v posledních letech schází. Dalším velmi významným rozdílem a zároveň výhodou tentokrát **českého způsobu zdanění daně z příjmu fyzických osob je jeho jednoduchost a transparentnost**. Daň z příjmu fyzických osob v Itálii je velmi komplikovaná, pro výpočet jednotlivých standardních slev, tedy slevy na poplatníka, na vyživované děti, manželku či další příbuzné je nutné použít složité vzorečky. V Itálii je sice možné využít více než třicet druhů netradičních daňových slev a odpočtů, což je zcela jistě pozitivní. Obyčejný daňový poplatník ale bohužel velmi často nemá šanci takto komplikovanému systému porozumět.

Daň z příjmů fyzických osob v České republice měla ve zdaňovacím období 2020 lineární charakter, sazba daně činila 15 %. Od roku 2013 vstoupilo do výpočtu daně z příjmu tak zvané solidární zvýšení daně, které má lineární sazbu 7 % a aplikuje se pouze na tu část příjmu, která ve zdaňovacím období 2020 překročila hranici 1 672 080 Kč. **Daň z příjmu fyzických osob v Itálii je progresivní** a má celkem **pět daňových pásem** ve výši 23 %, 27 %, 38 %, 41 % a 43 % ze zdanitelného příjmu, respektive příjmu, který překračuje dané příjmové limity.

V Itálii mají daňové slevy progresivní charakter a výše jednotlivých daňových úlev se tedy mění s výší příjmu daného poplatníka. Základní slevu na poplatníka, například u příjmů, které v Itálii přesáhnou 55 000 EUR ročně, dokonce není možné uplatňovat vůbec. U poplatníků, kteří mají roční hrubý příjem vyšší než 80 000 EUR nelze rovněž uplatňovat ani slevu na vyživovanou manželku. V České republice toto neplatí a tradiční slevy se uplatňují v plné výši. Dokonce i v případě, že příjem poplatníka v ČR přesáhne 48násobek průměrné mzdy, tedy hranici pro solidární zdanění, nemá tento fakt na výši uplatňovaných slev žádný vliv.

V Itálii je možné uplatňovat **daňovou slevu na vyživované děti, a to bez omezení věku**. Za vyživované „dítě“ tedy může být považována i osoba, které je 50 let, a slevu na ni může uplatňovat například rodič pobírající starobní důchod. V Itálii je rovněž možné uplatňovat slevu na vyživovanou manželku, rodiče, vnoučata, prarodiče, tchána, tchyni a dále také sourozence i nevlastní. Všechny tyto osoby ale mohou mít maximální vlastní příjem do 2 840,51 EUR ročně (děti do 24 let 4 000 EUR). V České republice může poplatník uplatňovat slevu na vyživované děti, přičemž možnost uplatňovat tuto slevu není omezena výší jejich vlastního příjmu, je ale **determinována věkem dětí**. Slevu totiž lze uplatňovat do doby, kdy dítě dostáhne zletilosti, u studentů pak maximálně do dovršení 26 let. V ČR je pak možné rovněž možné uplatňovat slevu na vyživovanou manželku (s vlastním příjmem maximálně 68 000 Kč/ročně) a dále také vnoučata v případě, kdy rodiče nemají dostatečný příjem.

Příjem z daně z příjmu fyzických osob v České republice v roce 2019 činil **253 641 milionů Kč** z celkových daňových příjmů (bez sociálního pojištění), což bylo **23 %** z celkových daňových příjmů ČR. Daň z příjmu FO tak byla druhou nejvýnosnější daní hned po dani z přidané hodnoty, která se umístila jako první. V roce 2019 pak představoval výnos z daně z příjmu fyzických osob v Itálii celých **195 310 milionů EUR**, což činilo celých **41 %** ze všech daňových příjmů. Z hlediska výnosnosti tak byla tato daň roce 2019 v Itálii daní nejvýnosnější.

Poplatníky daně z příjmů jsou v České republice zejména zaměstnanci a dále osoby samostatně výdělečně činné. Jak vyplynulo z výzkumu provedeného v analytické části práce, v Itálii kromě zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných tvoří významnou skupinu poplatníků daně z příjmu **starobní důchodci**. Podle výpočtu tvoří celých **26 %** z celkového daňového výnosu daně z příjmu FO **právě inkaso daně odvedené starobními důchodci**. To je zcela zásadní rozdíl, v České republice se totiž starobní důchod nedaní, respektive se daní pouze jeho část, která v roce 2019 přesahovala 480 600 Kč. Z výsledků výpočtu provedených v analytické části práce byl v ČR daňový výnos daně z příjmu FO v roce 2019 pocházející ze starobních důchodů zcela zanedbatelný (menší než 0,03 %).

Daňoví poplatníci v České republice mají velkou výhodu v případě, pokud mají pouze příjmy ze závislé činnosti. V takovém případě totiž mohou požádat svého zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování. Daňový přeplatek pak zaměstnanec obdrží od zaměstnavatele ve výplatě za březen. V případě, kdy poplatník podává klasické daňové přiznání, mu Finanční úřad zašle případný přeplatek do 30 dnů od 1. 4. 2021. V případě elektronického podání nebo pozdějšího podání **plyne doba 30 dnů od efektivního data podání**.

Za italského poplatníka daně z příjmu daňové vyrovnání nezpracovává jeho zaměstnavatel. Italský poplatník, zaměstnanec obdrží případný daňový přeplatek od zaměstnavatele ve výplatě za měsíc, který následuje po měsíci, kdy bylo DP podáno. Pokud ale zaměstnavatel (zejména malá organizace) nemá dostatečnou daňovou kapacitu, může vracet tento přeplatek po částech. Například místo 1 000 EUR najednou vyplácí zaměstnancům v jednotlivých výplatách jen 100 EUR. Tu část přeplatku, kterou do konce roku nestačí vyplatit uvede zaměstnavatel do potvrzení o zdanitelných příjmech (CU). Poplatník pak má daňový kredit, který si převede do dalšího zdaňovací období. Pokud poplatník v době podání daňového přiznání nemá zaměstnavatele a podal zjednodušené daňové přiznání (Modello 730) vyplácí přeplatek Agenzia delle Entrate do 31. 12. 2021. Pokud je poplatník podnikatelem nebo z jiných důvodů podává regulární přiznání Modello Redditi dostane přeplatek prostřednictvím Agenzia delle Entrate **do dvou let po podání přiznání**.

Z výsledků výpočtů provedených v analytické části práce vyplývá, **že efektivní zdanění poplatníků daně z příjmu FO v Itálii je mnohonásobně vyšší než zdanění poplatníků českých**. Efektivní sazba zdanění v roce 2020 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka byla v Itálii **22,46 %**, v České republice pak činila jen **14,25 %**. Efektivní sazba zdanění v roce 2020 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka a dvě vyživované děti představovala v Itálii **17,77 %**, v České republice to bylo pouze **6,16 %**.

Výše efektivního zdanění pro zdaňovací období 2021 při průměrné mzdě a uplatnění daňové slevy na poplatníka činí v Itálii **22,30 %**, v České republice je to **8,42 %**. A konečně efektivní sazba zdanění v roce 2021 při průměrné mzdě a při uplatnění daňové slevy na poplatníka a dvě vyživované děti **činí v Itálii 17,55 %, v ČR je to pouze 0,24 %**. Toto zjištění může vzbuzovat obavu, že daň z příjmu fyzických osob v ČR, tak jak vstoupila v platnost od 1. 1. 2021, nedokáže splnit jeden ze základních požadavků, který je na tuto daň kladen, a tím je zajištění dostatečného daňového výnosu.

5 Letteratura

ATTERITANO, M. a kol. *Diritto ed economia più facile*. Milano: Tramontana, 2018, 180 s. ISBN 978-88-233-5672-6.

BALESTRINO, A. a kol. *L'Atlante di Economia Pubblica e del Diritto Tributario*. Napoli: Simone S.r.l., 2019a. 93 s. ISBN 978-88-914-2011-7.

BALESTRINO, A. a kol. *Le Basi dell'Economia Pubblica e del Diritto Tributario*. Napoli: Simone S.r.l., 2019b. 477 s. ISBN 978-88-914-2011-4.

BARTOLINI, F., SAVARRO P. *Compendio di diritto tributario (Italiano)*. Piacenza: La Tribuna S.r.l., 2020. 272 s. ISBN 978-88-291-0308-9.

BOSI, P., GUERRA, M., C. *I tributi nell'economia italiana*. Bologna: Società editrice il Mulino, 2020, 320 s. ISBN 978-88-15-28611-6.

CERIOLI, M., PAPPALARDO, F. *Busta paga in pratica – Guida alla compilazione 2017*. Milano: Wolters Kluwer Italia S.r.l., 2017. 782 s. ISBN 978-88-217-6220-8.

CINIERI, S. *Dichiarazione 730 2020*. Milano: Wolters Kluwer Italia S.r.l., 2020. 784 s. ISBN 978-88-217-7265-8.

DOMICINI, M. *Come funzionano i soldi*. Milano: Gribaudo – Idee editoriali Feltrineli S.r.l. 2019, 240 s. ISBN 978-88-580-2520-8.

DUŠEK, J. *Daně z příjmů, přehledy, daňové a účetní tabulky*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2020. 208 s. ISBN 978-80-271-1438-2.

HOVORKA, M. *Zákon o daních z příjmů praktický průvodce 2005*. Ostrava: Sagit, 2005, 475 s. ISBN 80-7208-514-X.

JUREČKA, V. a kol. *Makroekonomie 3., aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2017. 368 s. ISBN 978-80-271-9266-3.

KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika. 7. vydání*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 272 s. ISBN 978-80-7598-165-3.

LIPOVSKÁ, H. *Moderní ekonomie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2017. 256 s. ISBN 978-80-271-9609-8.

MAAYTOVÁ, A. a kol. *Veřejné finance v teorii a v praxi*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. 208 s. ISBN 978-80-247-9949-0.

MARKOVÁ, H. *Daňové zákony – Úplná znění platná k 1.1.2020*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2020. 296 s. ISBN 978-80-271-1333-0.

MARKOVÁ, H. *Daňové zákony – Úplná znění platná k 1.1.2021*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2021. 296 s. ISBN 978-80-271-3130-3.

MARONGIU, G. *Una storia fiscale dell'Italia repubblicana*. Torino: G. Giappichielli Editore, 2017, 328 s. ISBN 978-88-921-1092-2.

PEKOVÁ, J. *Veřejné finance teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 644 s. ISBN 978-80-7357-698-1.

PIAZZO, G. a kol. *Guida operativa 2021 – formazione di base introduzione alla compilazione della dichiarazione dei redditi – Manuale 1*. Roma: Spadamedia S.r.l, 2020a. 160 s.

PIAZZO, G. a kol. *Guida operativa 2020 – formazione di base introduzione alla compilazione della dichiarazione dei redditi – Manuale 2*. Roma: Spadamedia S.r.l, 2020b. 534 s.

ROSA, M., VINCI, O. *Economia e finanza pubblica*. Milano: Tramontana, 2020, 480 s. ISBN 978-88-233-5977-2.

ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii, daňové systémy všech 28 členských států EU*. Praha: Leges, 2018, 255 s. ISBN 978-80-7502-274-5.

VANČUROVÁ, A. a kol. *Daňový systém ČR 2020*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. 406 s. ISBN 978-80-7598-887-4.

VYBÍHAL, V. a kol. *Mzdové účetnictví 2020 – praktický průvodce*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2020. 470 s. ISBN 978-80-271-1474-0.

VYBÍHAL, V. a kol. *Mzdové účetnictví 2021 – praktický průvodce*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2021. 480 s. ISBN 978-80-271-3108-2.

Internetové zdroje

Internetové zdroje Agenzia delle Entrate a Finanční správy

AGENZIA DELLE ENTRATE. *Agenziaentrate – Archivio – Modello e istruzioni anno 2005* [online]. Roma: Agenzia delle Entrate, 2006 [cit. 2021-03-17]. Dostupné z WWW: <<https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/web/guest/archivio/modelli-e-istruzioni/modelli-2008-2016/modelli-di-dichiarazione/2006/730/italiano>>.

AGENZIA DELLE ENTRATE. *Agenziaentrate – Modello e istruzioni cu 2021 – pdf 2021* [online]. Roma: Agenzia delle Entrate, 2021a [cit. 2021-02-08]. 86 s. Dostupné z WWW: <<https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/web/guest/Modello -e-istruzioni-cu-2021>>.

AGENZIA DELLE ENTRATE *Agenziaentrate – Modello e istruzioni pf 2021 – pdf 2021* [online]. Roma: Agenzia delle Entrate, 2021b [cit. 2021-02-19]. 161 s. Dostupné z WWW: <https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/web/guest/Modello -e-istruzioni-pf-2021>.

AGENZIA DELLE ENTRATE. *Agenziaentrate – Provvedimento del 15 gennaio 2021 – pdf 2021* [online]. Roma: Agenzia delle Entrate, 2021c [cit. 2021-01-30]. 131 s. Dostupné z WWW: <<https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/web/guest/provvedimento-del-15-gennaio-2021-730>>.

FINANČNÍ SPRÁVA: *Danove tiskopisy – databaze aktualnich danovych tiskopisu 2021* [online]. Praha: Finanční správa, 2021a [cit. 2021-01-30]. Dostupné z WWW: <<https://www.fincnisprava.cz/cs/danove-tiskopisy/databaze-aktualnich-danovych-tiskopisu>>.

FINANČNÍ SPRÁVA: *Dane – dan z příjmu – dotazy a odpovedi 2021* [online]. Praha: Finanční správa, 2021b [cit. 2021-01-30]. Dostupné z WWW: <<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/dotazy-a-odpovedi/dan-z-prijmu-fyzicky-ch-osob/aktualne-k-dani-z-prijmu-fyzicky-ch-osob-2020-11097>>.

FINANČNÍ SPRÁVA: *Danovy system – popis systemu 2013* [online]. Praha: Finanční správa, 2013 [cit. 2021-01-12]. Dostupné z WWW: <<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/popis-systemu>>.

FINANČNÍ SPRÁVA: *Dan z nabyti nemovitých věci informace – zruseni dane 2020* [online]. Praha: Finanční správa, 2020 [cit. 2021-01-12]. Dostupné z WWW: <<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-nabyti-nemovitych-veci/informace-stanoviska-sdeleni/zruseni-dane-z-nabyti-nemovitych-veci-10927>>.

FINANČNÍ SPRÁVA: *Dan z prijmu fyzicke osoby poplatnik – obecne informace 2021* [online]. Praha: Finanční správa, 2021c [cit. 2021-02-28]. Dostupné z WWW: <<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace>>.

Ostatní internetové zdroje

CAF CGIL. *Cafcgil spese detraibili e deducibili 2020* [online]. Roma: CAFCGIL, 2020 [cit. 2020-10-11]. Dostupné z WWW: <<https://www.cafcgil.it/pagine/spese-detraibili-e-deducibili>>.

ČNB. *Finanční trhy – kurzy devizového trhu 2021* [online]. Praha: ČNB, 2021 [cit. 2021-01-29]. Dostupné z WWW: <<https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-devizoveho-trhu/kurzy-devizoveho-trhu/inde.html?date=28.01.2021>>.

ČSSZ. *Důchodová statistika* [online]. Praha: ČSSZ, 2021 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z WWW: <<https://www.cssz.cz/web/cz/duchodova-statistika>>.

ČSÚ. *Mzdy a náklady práce* [online]. Praha: ČSÚ, 2021a [cit. 2021-06-04]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/csu/czso/prace_a_mzdy_prace>.

ČSÚ. *Mzdy, náklady práce časové řady* [online]. Praha: ČSÚ, 2021b [cit. 2021-03-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/csu/czso/cri/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2020>>.

ČSÚ. *Mzdy, průměrná mzda v roce 2005* [online]. Praha: ČSÚ, 2005 [cit. 2021-06-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/csu/czso/cri/mzdy-4-ctvrtleti-2005-tm4epbnhmq>>.

ISTAT. *Lavoro e retribuzioni* [online]. Roma: ISTAT, 2021 [cit. 2021-05-25]. Dostupné z WWW: <<https://www.istat.it/it/lavoro-e-retribuzioni>>.

FINANCE.cz: *Co všechno ovlivnilo zvýšení minimální mzdy letos v lednu?* [online]. Praha, FINANCE.cz, 2019 [cit. 2021-05-25]. Dostupné z WWW: <<https://www.finance.cz/518968-minimalni-mzda-a-zmeny/>>.

MEF. *Entrate tributarie gennaio dicembre 2019* [online]. Roma: MEF, 2020 [cit. 2021-03-27]. Dostupné z WWW: <<https://www.finanze.gov.it/it/inevidenza/Entrate-tributarie-gennaio-dicembre-2020/>>.

MFČR. *Aktuální tiskové zpravy 2021 přiznání a placení daně z příjmu* [online]. Praha: MFČR, 2021 [cit. 2021-04-11]. Dostupné z WWW: <<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2021/priznani-a-placeni-dane-z-prijmu-se-o-me-41210>>.

MFČR. *Danová kalkulace MF: Kolik prisít rok usetríte na daních?* [online]. Praha: MFČR, 2020a [cit. 2020-12-23]. Dostupné z WWW: <<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/danova-kalkulacka-mf-40283>>.

MFČR. *Výsledek hospodárení státního rozpočtu v roce 2019* [online]. Praha: MFČR, 2020b [cit. 2020-03-20]. Dostupné z WWW: <<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/pokladni-plneni-sr-37026>>.

OECD. *Revenue Statistics – Details of Tax Revenue 2019 – Czech Republic* [online]. Paříž: OECD, 2021 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z WWW: <<https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=REVCOL>>.

OECD. *Taxing wages 2005* [online]. Paříž: OECD, 2005 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z WWW: <https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/taxing-wages-2005_tax_wages-2005-en#page164>.

SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ. *Eidentita – klíč k elektronickým službám 2021* [online]. Praha: Správa základních registrů, 2021 [cit. 2021-03-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.eidentita.cz/Home>>.

6 Seznam příloh

Příloha 1: Potvrzení o zdanitelných příjmech ČR za rok 2020, str. 1	II
Příloha 2: Potvrzení o zdanitelných příjmech ČR za rok 2020, str. 2	III
Příloha 3: Potvrzení o zdanitelných příjmech Itálie za rok 2020, str. 1	IV
Příloha 4: Potvrzení o zdanitelných příjmech Itálie za rok 2020, str. 2	V
Příloha 5: Prezentace diplomové práce strana 1	VI
Příloha 6: Prezentace diplomové práce strana 2	VII
Příloha 7: Prezentace diplomové práce strana 3	VIII
Příloha 8: Prezentace diplomové práce strana 4	IX
Příloha 9: Prezentace diplomové práce strana 5	X
Příloha 10: Prezentace diplomové práce strana 6	XI
Příloha 11: Prezentace diplomové práce strana 7	XII
Příloha 12: Prezentace diplomové práce strana 8	XIII
Příloha 13: Prezentace diplomové práce strana 9	XIV
Příloha 14: Prezentace diplomové práce strana 10	XV
Příloha 15: Prezentace diplomové práce strana 11	XVI

7 Přílohy

Příloha 1: Potvrzení o zdanitelných příjmech ČR za rok 2020, str. 1

POTVRZENÍ

**o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti,
sražených zálohách na daň z těchto příjmů a daňovém zvýhodnění¹⁾**
podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za období 2020

Jméno a příjmení poplatníka		<input type="text" value="ČESKÝ POPLATNÍK"/>		Rodné číslo ²⁾		<input type="text" value="XXXXXXXXXX"/>	
Adresa bydliště (místa trvalého pobytu)		<input type="text" value="Rovná 555/1, Praha 1"/>		PSC		<input type="text" value="110 00"/>	
Poplatník ☒ učinil ☐ neučinil		prohlášen ³⁾ ☒ na zdaňovací období ⁴⁾ <input type="text" value="2020"/>					
		☐ na tyto měsíce zdaňovacího období (číselné označení ⁵⁾					

1. Úhm zúčtovaných příjmů ze závislé činnosti zdanitelných v ČR	522 300						
2. Z ř. 1 příjmy vyplacené nebo obdržené do 31. ledna 2021 (§ 5 odst. 4 zákona)	522 300						
3. Zúčtováno v měsících (číselné označení)	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX						
4. Doplatky příjmů podle § 5 odst. 4 zákona zúčtovaných ve zdaňovacích obdobích 2005–2007	0						
5. Doplatky příjmů podle § 5 odst. 4 zákona zúčtovaných ve zdaňovacím období 2008–2019	0						
6. Úhm povinného pojistného z příjmů uvedených na ř. 2 (§ 6 odst. 12 zákona ⁶⁾)	176 538						
7. Úhm pojistného, které byl povinen platit zaměstnavatel z příjmů uvedených na ř. 5 ⁷⁾							
8. Základ daně (ř. 2 + ř. 4 + ř. 5 + ř. 6 + ř. 7)	698 838						
9. Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na ř. 2	80 100						
10. Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na ř. 4 ⁸⁾							
11. Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na ř. 5 ⁹⁾							
12. Záloha na daň z příjmů celkem (ř. 9 + ř. 10 + ř. 11)	80 100						
13. Úhm vyplacených měsíčních daňových bonusů							
14. Solidární zvýšení daně u záloh (§ 38ha zákona) v měsících ¹⁰⁾							
15. Příspěvek zaměstnavatele na soukromé životní pojištění (§ 6 odst. 9 písm. p) bod 3 zákona ¹¹⁾)							
16. Děti uplatněné jako vyživované pro účely daňového zvýhodnění podle § 35c a § 35d zákona	+	Jméno a příjmení	Rodné číslo	ZTP/P od-do	Ve výši na jedno dítě od-do	Ve výši na druhé dítě od-do	Ve výši na třetí a další dítě od-do
	-						
	-						
	-						
	-						
17. Invalidita (ZTP/P) poplatníka uplatněná jako sleva na dani podle § 35ba odst. 1 písm. c) až e) zákona pro snížení záloh na daň	Od-do	Stupeň invalidity (ZTP/P)					
18. Soustavná příprava na budoucí povolání poplatníka uplatněná jako sleva na dani (sleva na studenta) podle § 35ba odst. 1 písm. f) zákona pro snížení záloh na daň	Od-do	Škola					
19. Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění ☐ nebylo ☐ bylo ¹²⁾ provedeno s tímto výsledkem ¹³⁾							
Přeplatek na dani z ročního zúčtování záloh (§ 38ch odst. 5 zákona) ve výši				Kč byl vrácen poplatníkovi dne			
Doplatek ze zúčtování (§ 35d odst. 8 zákona) ve výši				Kč byl vrácen poplatníkovi dne			
z toho činí přeplatek na dani po slevě				Kč			
☐ z toho činí doplatek na daňovém bonusu ¹⁴⁾				Kč			
☐ přeplacená částka na daňovém bonusu ¹⁵⁾				Kč			
V rámci ročního zúčtování záloh byl základ daně snížen o částku ve výši				Kč podle § 15 odst. 5 zákona			
a částku ve výši				Kč podle § 15 odst. 6 zákona ¹⁶⁾			
20. Úhm pojistného podle § 38j odst. 10 zákona, které je povinen platit daňový rezident ČR ¹⁷⁾							

Toto potvrzení nahrazuje potvrzení vydané dne 2021

Jméno a adresa plátce daně

Daňové identifikační číslo plátce daně

Vyhotovil

Číslo telefonu

Dne

Podpis plátce daně

Zdroj: Finanční správa (2021a), vlastní zpracování

Příloha 2: Potvrzení o zdanitelných příjmech ČR za rok 2020, str. 2

Poznámky:

Potvrzení vydává plátcе daně podle § 38j odst. 3 zákona

- 1) potvrzení vyplní plátcе daně v Kč
- 2) u ctích státních příslušníků, pokud nemají rodné číslo, uveďte datum narození
- 3) nehodící se škrtněte
- 4) § 38k odst. 4 zákona
- 5) uveďte povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona
- 6) nevyužito
- 7) uveďte zálohu na daň, která se vztahuje k příjmům uvedeným na ř. 4, která byla sražena ve zdaňovacím období, kdy tyto příjmy byly zúčtovány
- 8) uveďte zálohu na daň, která se vztahuje k příjmům uvedeným na ř. 5, která byla sražena ve zdaňovacím období, kdy tyto příjmy byly zúčtovány
- 9) doplatek na daňovém bonusu označte znaménkem plus, příp. přeplacenou částku na daňovém bonusu zohledněnou v rámci ročního zúčtování podle § 35d odst. 7 zákona označte znaménkem minus
- 10) část tiskopisu označená č. 19 (Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění) musí být vždy vyplněna
- 11) část tiskopisu označená č. 20 se vyplňuje pouze v případě, že se jedná o daňového rezidenta ČR. Do této části uveďte úhm částek pojistného sraženého nebo uhrazeného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a na veřejné zdravotní pojištění, které je podle zvláštních právních předpisů (zákon č. 589/1992 Sb. a zákon č. 592/1992 Sb.) ze svých příjmů ze závislé činnosti povinen platit poplatník, a u poplatníka, na kterého se vztahuje povinná zahraniční pojištění stejného druhu, úhrn příspěvků poplatníka na toto zahraniční pojištění (§ 38j odst. 10 zákona)
- 12) pokud již bylo dříve poplatníkovi vystaveno potvrzení za období 2020, vyplňte datum vystavení tohoto předchozího potvrzení a důvody pro vydání nového potvrzení uveďte v příloze. V opačném případě proškrtněte
- 13) uveďte číselné označení měsíců, např. 1–12. Pokud u poplatníka nedošlo k solidárnímu zvýšení daně u zálohy (č. 14) – řádek proškrtněte
- 14) uveďte příspěvky zaměstnavatele na soukromé životní pojištění, které byly v souladu s § 6 odst. 9 písm. p) bodem 3 zákona od daně osvobozeny u poplatníka a byly poplatníkovi poskytnuty v uvedeném zdaňovacím období
- 15) údaje slouží pro účely případného zahrnutí částek do příjmů v rámci daňového přiznání v situacích, kdy poplatník poruší podmínky zákona a nezdanitelné části základu daně podle § 15 odst. 5 a 6 zákona, případně příspěvek zaměstnavatele na soukromé životní pojištění poskytnutý podle § 6 odst. 9 písm. p) bod 3 zákona je povinen zdanit.

Pokud byly veškeré příjmy ze závislé činnosti vyplaceny nebo obdrženy do 31 dnů po skončení zdaňovacího období, za které byly dosaženy (§ 5 odst. 4 zákona), tj. do 31. ledna 2021, pak řádek 1 se shoduje s řádkem 2.

Zdroj: Finanční správa (2021a)

Příloha 3: Potvrzení o zdanitelných příjmech Itálie za rok 2020, str. 1

CERTIFICAZIONE UNICA 2021

agenzia entrate

CERTIFICAZIONE DI CUI ALL'ART. 4, COMMI 6-ter e 6-quater,
DEL D.P.R. 22 LUGLIO 1998, n. 322, RELATIVA ALL'ANNO

DATI ANAGRAFICI	Codice fiscale 12 3 4 5 6 7 8 9	Cognome o Denominazione Diplomova prace s.r.l.	Nome
	Comune Venezia	Prov. Cap. VE 30121	Inirizzo Strada Nuova 555/1
DATI RELATIVI AL DATORE DI LAVORO, ENTE PENSIONISTICO O ALTRO SOSTITUTO D'IMPOSTA	Telefono, fax 222 222 2222	Indirizzo di posta elettronica diplomovaprace@gmail.com	Codice attività
			Codice sede
DATI RELATIVI AL DIPENDENTE, PENSIONATO O ALTRO PERCIETTORE DELLE SOMME	Codice fiscale PPLTSK80A01L736Z	Cognome o Denominazione Poplatnik	Nome Italsky
	Sesso M o F M	Data di nascita 01 01 1980	Comune (o Stato estero) di nascita Venezia
		Provincia di nascita (sigla) VE	Categoria particolari
			Eventi eccezionali
			Capitoli di esenzione dalla precompilata
	DOMICILIO FISCALE ALL' 1/1/2020		
	Comune Venezia	Provincia (sigla) VE	Codice comune L736
			Fusione comuni
	DOMICILIO FISCALE ALL' 1/1/2021		
	Comune Venezia	Provincia (sigla) VE	Codice comune L736
			Fusione comuni
DATI RELATIVI AL RAPPRESENTANTE	Codice fiscale 		
RISERVATO AI PERCIENTI ESTERI	Codice di identificazione fiscale estero 		Località di residenza estera
	Via e numero civico 	Non residenti Schumadler 	Codice Stato estero
	FIRMA DEL SOSTITUTO DI IMPOSTA		
	DATA 05 02 2021		

Forme al Provvedimento del 15 gennaio 2021

Zdroj: Agenzia delle Entrate (2021a), vlastní zpracování

Příloha 4: Potvrzení o zdanitelných příjmech Itálie za rok 2020, str. 2

CERTIFICAZIONE LAVORO DIPENDENTE, ASSIMILATI ED ASSISTENZA FISCALE

DATI FISCALI		Redditi di lavoro dipendente e assimilati con contratto a tempo indeterminato		Redditi di lavoro dipendente e assimilati con contratto a tempo determinato		Redditi di pensione		Altri redditi assimilati	
DATI PER LA EVENTUALE COMPILAZIONE DELLA DICHIARAZIONE DEI REDDITI		20.000,00							
REDDITI		Assegni periodici corrisposti dal coniuge		Numero di giorni per i quali spettano le detrazioni		RAPPORTE DI LAVORO		In forza di lavoro	
		5		Lavoro dipendente: 365, Pensione: 7		Data di inizio: 01 01 2010, Data di cessazione:		10, Partecipati: 11	
		Redditi erogati in franchi		GIORNI					
		12		Primo semestre: 13, Secondo semestre: 14					
RITENUTE		Ritenuta Irpef		Addizionale regionale all'Irpef		ADDITIONALE COMUNALE ALL'IRPEF			
		21, 3.500,00		22, 250,00		Accanto 2020: 26, 0,00; Saldo 2020: 27, 0,00; Accanto 2021: 28, 80,00			
		Ritenute Irpef sospese		Addizionale regionale all'Irpef sospesa		ADDITIONALE COMUNALE ALL'IRPEF SOSPESA			
		29		30		Accanto 2020: 32, Saldo 2020: 33			
ASSISTENZA FISCALE 730/2020 DICHIARANTE		Presenza 730/4 integrativo		Presenza 730/4 rettificativo		Saldo Irpef 2019 non trattenuto		Addizionale Regionale 2019 non trattenuto	
IMPORTI NON TRATTENUTI		54		55		63		73	
CREDITI NON RIMBORSATI		Saldo Irpef 2019 non rimborsato		Addizionale Regionale 2019 non rimborsato		Saldo Addizionale comunale 2019 non rimborsato		Saldo Cadolare secco locazioni 2019 non rimborsato	
		64		74		84		94	
ACCONTI 2020 DICHIARANTE		Primo acconto Irpef trattenuto nell'anno		Secondo o unico acconto Irpef trattenuto nell'anno		Acconto addizionale comunale all'Irpef		Primo rata di acconto cadolare secco	
		121		122		123		124	
		Acconti Irpef sospesi		Acconto addizionale comunale all'Irpef sospeso		Acconti cadolare secco sospesi		Seconda o unica rata di acconto cadolare secco	
		131		132		133		137	
ASSISTENZA FISCALE 730/2020 CONIUGE		Saldo Irpef 2019 non trattenuto		Addizionale regionale 2019 non trattenuto		Saldo addizionale comunale 2019 non trattenuto		Saldo cadolare secco 2019 non trattenuto	
IMPORTI NON TRATTENUTI		263		273		283		293	
CREDITI NON RIMBORSATI		Saldo Irpef 2019 non rimborsato		Addizionale regionale 2019 non rimborsato		Saldo addizionale comunale 2019 non rimborsato		Saldo cadolare secco 2019 non rimborsato	
		264		274		284		294	
ACCONTI 2020 CONIUGE		Primo acconto Irpef trattenuto nell'anno		Secondo o unico acconto Irpef trattenuto nell'anno		Acconto addizionale comunale all'Irpef		Prima rata di acconto cadolare secco	
		321		322		323		324	
		Seconda o unica rata di acconto cadolare secco		Acconti Irpef sospesi		Acconto addizionale comunale all'Irpef sospeso		Acconti cadolare secco sospesi	
		327		331		332		333	
ONERI DETRAIBILI		Codice onere 341, Importo 343		Codice onere 342, Importo 344		Codice onere 343, Importo 345		Codice onere 344, Importo 346	
		347, 348		349, 350		351, 352		353, 354	
DETRAZIONI E CREDITI		Imposta lorda 4.800,00		Detrazioni per carichi di famiglia		Detrazioni per famiglie numerose		Credito riconosciuto per famiglie numerose	
		361, 4.800,00		362		363		364	
		Credito non riconosciuto per famiglie numerose		Credito per famiglie numerose recuperato		Detrazioni per lavoro dipendente, pensioni e redditi assimilati		Utilizzare detrazione	
		365		366		367		368	
		Totale detrazioni per oneri		Detrazioni per canoni di locazione		Credito recuperato per canoni di locazione		Credito non riconosciuto per canoni di locazione	
		369		371		373		372	
		Credito per canoni di locazione recuperato		Totale detrazioni 1.339,00		Imposta netta 3461,00		Credito d'imposta per la imposta pagata all'estero	
		373		374		375		376	
		Codice stato estero		Anno di percezione reddito estero		Reddito prodotto all'estero		Imposta estera definitiva	
		377		378		379		380	
		CREDITO IMPOSTA APE		COMPARTO SICUREZZA		TRATTAMENTO INTEGRATIVO			
		Utilizzato 381, Rimborsato 382		Compensato erogato 383, Detrazione fruita 384, Detrazioni non fruita 385		Codice trattamento 400, Trattamento erogato 401, Trattamento non erogato 402			
		381, 382		383, 384, 385		400, 401, 402			
		Credito Bonus 391, Bonus erogato 392, Bonus non erogato 393							
		391, 960,00, 393							

Tello conforme al Provvedimento del 15 gennaio 2021

Zdroj: Agenzia delle Entrate (2021a), vlastní zpracování

Zdroj: Vlastní zpracování

HLAVNÍ CÍL DIPLOMOVÉ PRÁCE

Hlavním cílem diplomové práce je najít nejvýznamnější rozdíly v systému zdanění příjmů fyzických osob v České republice a v Itálii.

2

Zdroj: Vlastní zpracování

Postup řešení

Postup řešení

- Zjištění daňových výnosu daně z příjmu FO v ČR a v Itálii za rok 2019.
- Zjištění struktury daně z příjmu FO.
- Provedení výpočtů daňové povinnosti poplatníků daně z příjmu ze závislé činnosti v ČR a Itálii pro zdaňovací období 2020, 2005 a dále 2021.

Použité metody

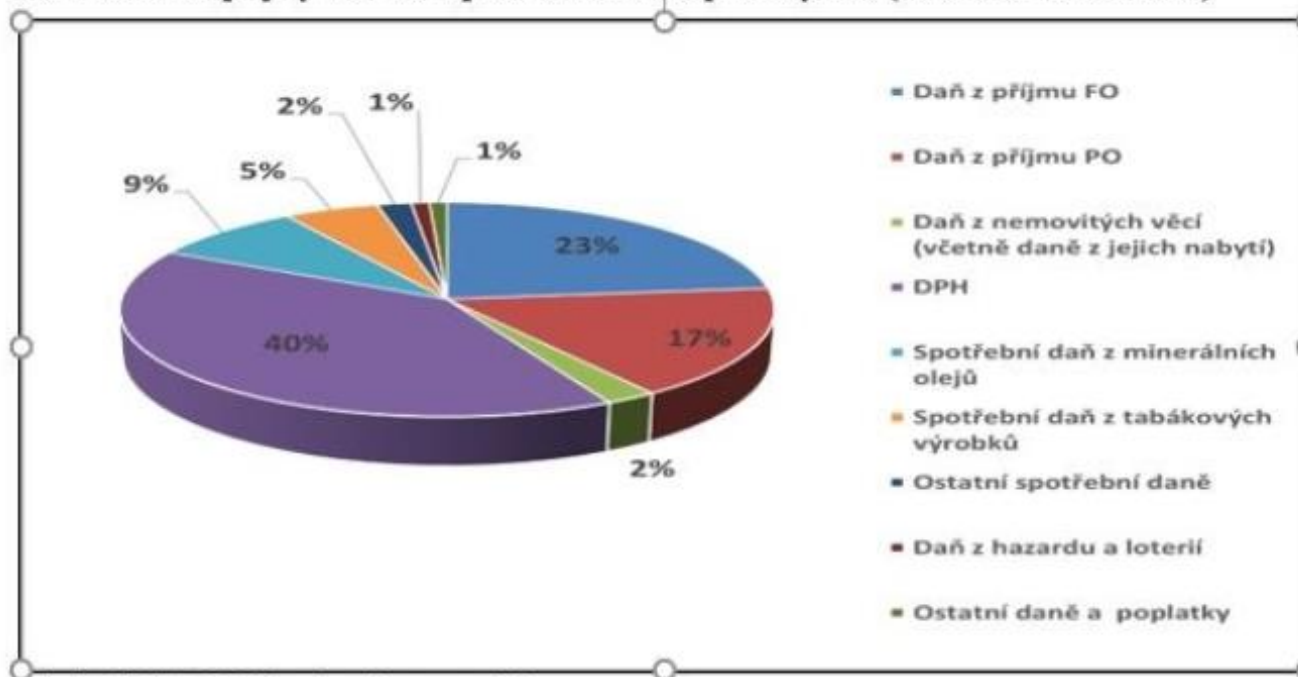
- Získávání informací z odborných zdrojů Finanční správa ČR a Agenzia delle Entrate, která má na starosti správu daní v Itálii.
- Porovnání výsledků výpočtů pomocí efektivní sazby daně z příjmu FO.
- Analýza těchto výsledků a určení nejvýznamnějších rozdílů.

Zdroj: Vlastní zpracování

Výsledky práce – grafické znázornění

Graf 1 Daňové příjmy v České republice rozdělené podle výnosu (zdaňovací období 2019)

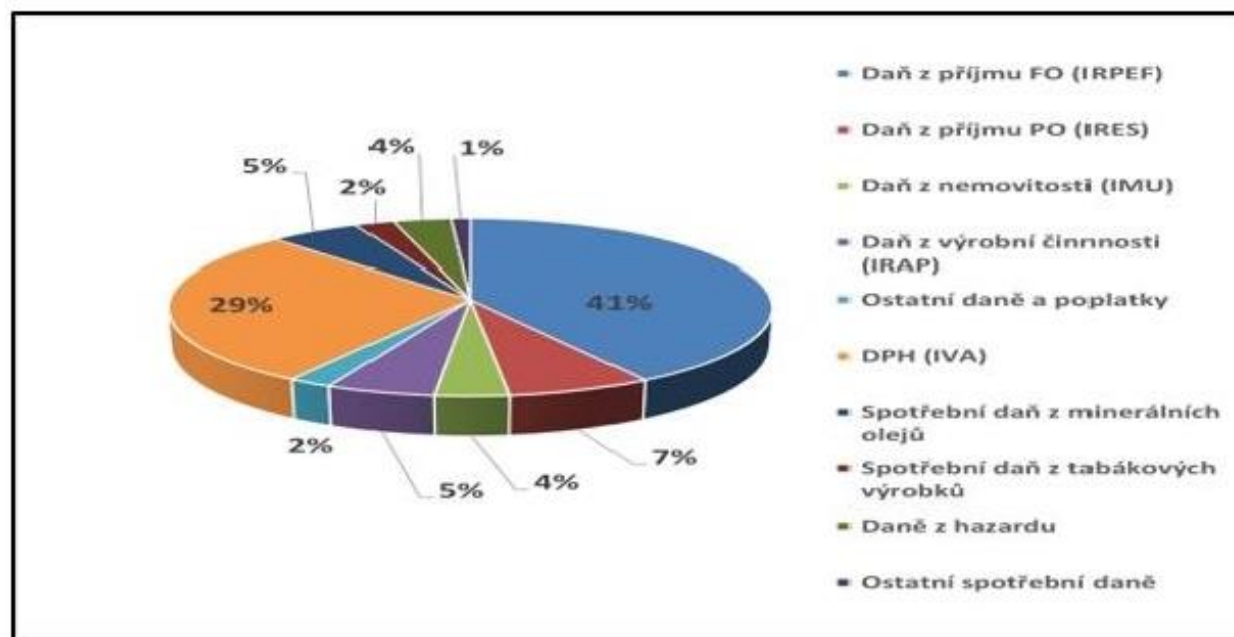

Zdroj: OECD (2021), vlastní zpracování

Zdroj: Vlastní zpracování

Výsledky práce – grafické znázornění

Graf 2 Daňové příjmy v Itálii rozdělené podle výnosu (zdaňovací období 2019)

Zdroj: MEF (2020), vlastní zpracování

Zdroj: Vlastní zpracování

Příklad výpočtu daňové slevy na poplatníka v Itálii

Tabulka 1 Výpočet základní daňové slevy pro příjmy ze závislé činnosti

Celkový roční příjem	Daňová sleva na poplatníka
do 8 000 EUR	1 880 EUR
od 8 001 EUR do 28 000 EUR	$978 + 902 \times (28\ 000 - \text{celkový příjem}) / 20\ 000$
od 28 001 EUR do 55 000 EUR	$978 \times (55\ 000 - \text{celkový příjem}) / 27\ 000$
více než 55 000 EUR	0

Zdroj: Agenzia delle Entrate, vlastní úprava

Výsledky práce – přehled rozdílů

Tabulka 2 Nejvýznamnější rozdíly ve zdanění FO – první část

Přehled nejvýznamnějších rozdílů ve způsobu zdanění FO v ČR a v Itálii	
Česká republika	Itálie
<p>Daňový výnos DPFO v roce 2019 253 641 milionů Kč, 23 % z celkových daňových příjmů (bez SZ).</p> <p>Charakter daně DPFO má lineární charakter, sazba její výše je 15 %. Na část příjmu, který ve zdaňovacím období 2020 překročí hranici 1 672 080 Kč, se aplikuje solidární zvýšení ve výši 7 %.</p> <p>Poplatníci daně z příjmu: Zaměstnanci, OSVČ, důchodci v ČR svůj příjem nedaní, danila by se pouze ta část důchodu, která v roce 2019 přesahovala 480 600 Kč. V ČR bylo podle údajů ČSSZ v roce 2019 pouhých 327 starobních důchodců, kteří pobírali starobní důchod vyšší než 40 000 Kč měsíčně (ročně tedy 480 000 Kč a více), a tudíž jejich příjem z důchodu částečně podléhal dani z příjmu FO.</p>	<p>Daňový výnos DPFO v roce 2019 195 310 milionů EUR, 41 % z celkových daňových příjmů (bez SZ).</p> <p>Charakter daně DPFO je progresivní a má celkem pět daňových pásem, 23 %, 27 %, 38 %, 41 % a 43 % ze zdanitelného příjmu, respektive příjmu, který překročí dané příjmové limity.</p> <p>Poplatníci daně z příjmu: Zaměstnanci, OSVČ, důchodci (starobní, vdovský, sirotčí důchod) daní svůj příjem jako ostatní daňoví poplatníci. V Itálii bylo v roce 2019 16 milionů důchodců, kteří měli průměrný důchod 1410 EUR a který byl zdaněn průměrnou sazbou 17,6 %. Daň z příjmu FO odvedená ze starobních důchodů tvoří 26 % z celkové DPFO.</p>

Zdroj: Vlastní výzkum

7

Zdroj: Vlastní zpracování

Výsledky práce – přehled rozdílů

Tabulka 3 Nejvýznamnější rozdíly ve zdanění FO – druhá část

Přehled nejvýznamnějších rozdílů ve způsobu zdanění FO v ČR a v Itálii	
Česká republika	Itálie
<p>Daňové odpočty 6 druhů daňových odpočtů</p> <p>Daňové slevy standardní Mají lineární charakter, jsou fixní a s výší příjmu se nemění. Není třeba je složitě vypočítávat. Poplatník si při ročním zúčtování může uplatnit celou částku 24 840 Kč i v případě, kdy neodpracuje celý kalendářní rok.</p> <p>Daňové slevy nestandardní Sleva za umístění dítěte (školkovně).</p> <p>Vyživované osoby Děti (bez omezení vlastního příjmu), ale možnost uplatňovat na ně slevu je omezena věkem. Slevu lze uplatňovat do doby, kdy dítě dostáhne zletilosti, u studentů maximálně do dovršení 26 let. Manžel/ka (omezeno příjmem do 68 000 Kč/ročně). Vnouchata v případě, kdy rodiče nemají dostatečný příjem.</p>	<p>Daňové odpočty 10 druhů daňových odpočtů</p> <p>Daňové slevy standardní Některé z nich mají progresivní charakter a s výší příjmu se snižují. K jejich výpočtu je potřeba použít vzorečky. Roční sleva na poplatníka se navíc také přepočítává na odpracované dny a podle nich je i krácena.</p> <p>Daňové slevy nestandardní Více než 25 druhů daňových slev. Daňové slevy na vynaložené náklady ve výši 19 %, 26 %, 30 % až 35 %, 50%, 65 %, 90 %.</p> <p>Vyživované osoby Děti bez omezení věku, klidně jim může být i 50 let a může na ně uplatňovat slevu rodič, který je důchodce. Dále manželka, rodiče, vnouchata, prarodiče, tchán, tchyně a dále také sourozenci i nevlastní. Všechny tyto osoby ale mohou mít maximální vlastní příjem do 2 840,51 EUR ročně (děti do 24 let 4 000 EUR).</p>

Zdroj: Vlastní výzkum

8

Zdroj: Vlastní zpracování

Výsledky práce – přehled rozdílů

Tabulka 4 Nejvýznamnější rozdíly ve zdanění FO – třetí část

Přehled nejvýznamnějších rozdílů ve způsobu zdanění FO v ČR a v Itálii	
Česká republika	Itálie
<p>Způsob podání DP Osobně, dále ho je možné také vhodit do schránky FÚ, zaslat poštou nebo pomocí datové schránky. Nově přes portál Mojedane21 pomocí bankovní či jiné identity. Daňově příznání za poplatníka také může zpracovat daňový poradce.</p> <p>Způsob a termíny obdržení přeplatku Poplatník dostane daňová přeplatek ve výplatě za březen od zaměstnavatele, který poplatníkovi zpracoval roční zúčtování daně.</p> <p>OSVČ nebo ti poplatníci, co podávají klasické daňové příznání finančnímu úřadu, obdrží daňový přeplatek do 30 dnů od 1. 4. 2021 (původně poslední den pro řádné podání), případně do 30 dnů od efektivního data podání.</p>	<p>Způsob podání DP Poplatník nikdy nechodí přímo na finanční úřad. DP může odeslat elektronicky přímo na stránkách AE, kde najde dokonce DP již předvyplněno. Dále je možnost využít asistence daňových center nebo služeb daňových poradců.</p> <p>Způsob a termíny obdržení přeplatku Od zaměstnavatele ve výplatě za měsíc, který následuje po měsíci, kdy bylo DP podáno. Pokud ale zaměstnavatel nemá dostatečnou kapacitu, může vrátit daňový přeplatek po částech, například po 100 EUR v jednotlivých výplatách. Ta část přeplatku, kterou do konce roku nestačí vyplatit, potvrdí do potvrzení o ZP (CU). Poplatník pak má daňový kredit, který se převede do dalšího zdaňovacího období. Pokud poplatník nemá zaměstnavatele, vyplácí přeplatek Agenzia delle Entrate do 31. 12. 2021 (Modello 730). Pokud je poplatník podnikatel nebo z jiných důvodů podává příznání pomocí Modello RD, dostane přeplatek prostřednictvím Agenzia delle Entrate do dvou let po podání příznání.</p>

Zdroj: Vlastní výzkum

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěr

- Zcela zásadním rozdílem mezi oběma daňovými systémy a dále rovněž i velkou předností **italského daňového systému je jeho progresivní charakter.** Ten slouží jako vestavěný stabilizátor fiskální politiky, který v České republice bohužel v posledních letech schází.
- Dalším velmi významným rozdílem a zároveň výhodou tentokrát **českého způsobu zdanění daně z příjmu fyzických osob je jeho jednoduchost a transparentnost.**
- **Efektivní zdanění poplatníků** daně z příjmu FO v Itálii je mnohonásobně vyšší než zdanění poplatníků v ČR. A to ve všech třech srovnávaných obdobích, tedy pro rok 2005, 2020 a rovněž pro rok 2021.

Zdroj: Vlastní zpracování